

POLSKA

Digital

FILMY I PLIKI DO NAUKI POBIERZESZ
NA WWW.ULUBIONYKIOSK.PL/MEDIA

Camera

ZIMA 2022 (NR 4/22)

ZIMA

23

*splosoby, by w 2023 roku
być lepszym fotografem*

**ŁUKASZ
SKWIOT**

Kuchnia pracy
na mundialu

ILPOTY 2022

Najlepsze zdjęcia
krajobrazowe
tego roku

**ODWAGA
PATRZENIA**

Konkurs im.
Krzysztofa
Millera

STREFA SPRZĘTU: CANON EOS R6 MARK II • FUJIFILM X-T5 • FILTRY
POLARYZACYJNE • KARBONOWE STATYWY • INWESTOWNIK 2023
WARSZTAT: FOTOGRAFIA KRAJOBRAZU • ZIMOWE BLACK&WHITE
BOHATEROWIE: POLINA WASHINGTON • KACPER KOWALSKI

INDEKS: 267260 • 29 zł w tym 8% VAT

ISSN 2082-1182

04 >

9 772082 118225

WYDANIE SPECJALNE

To wydanie specjalne Digital Camera Polska obejmuje wszystko, co musisz wiedzieć, aby rozpocząć swoją podróż w kierunku profesjonalnych portretów.

Z pomocą ekspertów opanujesz sztukę pozowania, nauczysz się operować światłem, edytować zdjęcia, by jak najlepiej podkreślić portretowaną osobę.

Pokażemy Ci, w czym tkwi sekret portretu środowiskowego oraz jak tworzyć szczerze i uważne portrety podróżnicze.

Zajrzemy też za kulisy powstawania profesjonalnych sesji!

Przejrzyj on-line i zamów z bezpłatną przesyłką na **UlubionyKiosk.pl**

Miesięcznik Digital Camera Polska
wydawany jest przez Wydawnictwo AVT.
AVT-Korporacja Sp. z o.o.
ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa

Redakcja

Redaktor naczelny

Maciej Zieliński
maciej.zielinski@digitalcamerapolska.pl

Redaktor prowadzący

Krzysztof Mularczyk
krzysztof.mularczyk@digitalcamerapolska.pl

Współpracują:

Monika Szewczyk-Wittek, Kamila Snopek,
Rafał Gasiński, Julia Kaczorowska, Joanna
Kinowska, Maciej Luśtyk, Piotr Kalisz,
Michał Matus

Kontakt do redakcji

redakcja@digitalcamerapolska.pl
tel. (22) 257 84 13

Skład

Jakub Tarnowski

Zdjęcie na okładce

Jānis Paļulis / ILPOTY 2022

Reklama

Katarzyna Gutkowska (szef działu)
katarzyna.gutkowska@avt.pl
tel. (22) 257 84 84

PR i Promocja

Maciej Zieliński (szef działu)
maciej.zielinski@digitalcamerapolska.pl

Prenumerata

tel. (22) 257 84 22,
fax (22) 257 84 00
prenumerata@avt.pl

Jak być lepszym fotografem?

Najważniejszy element aparatu znajduje się 12 cali za nim". Być może odczytaliście już cytad nadrukowany na grzbiecie tego wydania. Należy do Ansel Adamsa, jednego z największych pejzażystów. Jego uproszczona wersja (to nie aparat robi zdjęcie, tylko fotograf!) to też popularny slogan, który musi w końcu paść w każdej „sprzętowej” dyskusji. Przyjmując go za punkt wyjścia do dalszych rozważań, dojdziemy nieuchronnie do pytania: Jak być lepszym fotografem?

Nowy rok to zawsze dobry moment, by spojrzeć za siebie i krytycznie ocenić swoje dotychczasowe dokonania. Czy był to rok, w którym rozwijałem się jako fotograf? Czy moje zdjęcia są dziś lepsze? Czy patrząc przez wizjer, widzę dzisiaj więcej? To również dobry czas do wytyczenia sobie nowych, ambitniejszych celów, by za 12 miesięcy móc powiedzieć, że dla naszej twórczej pracy był to dobry rok.

W tym wydaniu chcemy Was więc inspirować do dalszego rozwoju. Podpowiadamy, co i jak fotografować, a także co (oprócz *Digital Camera* oczywiście!) czytać, by w 2023 roku stać się jeszcze lepszym fotografem.

Szlifujcie z nami swój warsztat, poznawajcie lepiej własny sprzęt i szukajcie nowych wizualnych ścieżek. Nie bądźcie przy tym dla siebie zbyt surowi – ten sam Ansel Adams mawiał w końcu, że nawet dwanaście dobrych zdjęć w roku to bardzo dobry wynik!

Miłej lektury,
redaktor naczelny
Maciej Zieliński

PLIKI I FILMY NA
ULUBIONYKIOSK.PL/MEDIA

Aby uzyskać dostęp do plików szkoleniowych oraz materiałów wideo, które do tej pory dołączaliśmy na płycie, wystarczy zalogować się do Biblioteki Multimedialnej AVT

jest znakiem towarowym Future Publishing Limited, należącym do grupy Future plc. Wykorzystano na licencji.

Artykuły w tym wydaniu są tłumaczone i reprodukowane z miesięcznika *Camera*. Tytuły prawne należą do Future Publishing Limited, grupy Future plc, UK 2009. Wykorzystano na licencji. Wszystkie prawa zastrzeżone. Wszystkie ceny podane w magazynie *Camera*, o ile nie zostały uzyskane od polskiego dystrybutora, są cenami uśrednionymi, zebranymi z ofert

uznanych sklepów, w tym internetowych, na terenie Polski (w przypadku braku ofert polskich, są to ceny przeliczone z cen brytyjskich). Więcej informacji dotyczących tego i innych tytułów wydawanych przez grupę Future plc, zamieszczono na stronie <http://www.futureplc.com>. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń zamieszczonych w numerze.

Zima 2022

spis treści

92

ILPOTY 2022

Najlepsze zdjęcia konkursu
International Landscape
Photographer of the Year

Digital Camera

Nie tylko
na papierze

Social media

Mamy łącznie
ponad 60 000 fanów
na [f/DigitalCameraPolska](#)
oraz [i/DigitalCameraPolska](#)

WARSZTAT I INSPIRACJE

6 Na półce

Najlepsze książki roku 2022
- nasz subiektywny ranking

10 Horyzont zdarzeń

Nowy podniebny projekt
Kacpra Kowalskiego

14 Odwaga patrzenia

Najlepsze zdjęcia tegorocznej edycji
Konkursu im. Krzysztofa Millera

24 Łukasz Skwiot

Kulisy pracy fotografa
na mundialu w Katarze

34 Krajobraz na 40 sposobów

Wszystko, co musisz wiedzieć,
aby przenieść swoją fotografię
krajobrazową na wyższy poziom

44 W torbie pejzażysty

Sprawdź, co przyda Ci się podczas
kolejnego fotograficznego pleneru

56 Wyzwania na 2023 rok

23 projekty do zrealizowania
w Nowym Roku

68 Akademia DCP

Poznaj najważniejsze techniki
wykonywania czarno-białych zdjęć

128 Filtry CPL

Minitest filtrów polaryzacyjnych

76 Fotoprojekty

Garść inspirujących pomysłów na wyjątkowe zdjęcia

92 ILPOTY 2022

Największy konkurs fotografii krajozobowej rozstrzygnięty

112 Polina Washington

Ciepło-zimno. Zachwycające zdjęcia w filmowym stylu

154 Quiz

Rozwiąż nasz quiz i sprawdź, ile naprawdę wiesz o fotografii

STREFA SPRZĘTU

122 Inwestownik

Sprzęt, który może pomóc Ci w rozwoju w Nowym Roku

128 Filtry polaryzacyjne

Podpowiadamy, który filtr będzie dla Ciebie najodpowiedniejszy

132 Fujifilm X-T5

Nowy korpus z matrycą 40 Mp. Mamy już pierwsze wnioski na jego temat

134 Canon EOS R6 Mark II

Najnowszy korpus w naszych rękach

136 Test grupowy

Solidne, lekkie i stabilne. Testujemy 8 statywów z włókna węglowego

CYFROWA CIEMNIA

146 Miksuj krajozaby

Poznaj efektowne narzędzie Photoshopa

148 Naśladuj aparat

Odtwórz efekty tworzone w aparacie

150 Nałóż maskę

Użyj nowych funkcji Lightrooma

152 Usuń kolor

Nowe sposoby na czarno-białe zdjęcia

112 Polina Washington

Pełne koloru zdjęcia młodej artystki

W tym numerze gościemy

Polina Washington

Fotografka

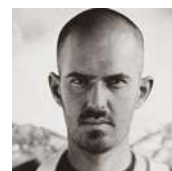
Wszecstronna artystka wizualna. Z wykształcenia operatorka filmowa. Prowadzi warsztaty, wydaje książki, nagrywa podcasty i tworzy krótkie formy wideo. **Strona 112**

Łukasz Skwiot

Fotograf sportowy

Aktywny fotoreporter sportowy. Doświadczenie zdobywał na największych turniejach, takich jak piłkarskie mistrzostwa świata, Europy czy mecze Ligi Mistrzów. **Strona 24**

Kacper Kowalski

Fotograf lotniczy

Od ponad 25 lat fotografuje krajozaby z lotu ptaka. Powraca ze swoją czwartą, tym razem bardzo osobistą książką Event Horizon. **Strona 10**

KSIAŹKI ROKU

Mimo galopujących cen papieru na rynek trafiła w tym roku pokaźna liczba nowych fotoksiążek. Oto nasz subiektywny przegląd najciekawszych pozycji!

Tekst: Piotr Kalisz / bookoff.pl

George Byrne *Post Truth*

W mijającym roku chyba nie powstał żaden album, który wytyczałby nowe ścieżki fotografii na lata, jak niegdyś *Amerykane* Roberta Franka. Gdybyśmy mieli jednak jakiś album wyróżnić jako nowatorski, byłby to *Post Truth*. George Byrne, jak sam mówi, tworzy „krajobrazy snów”. Manipuluje scenérią Los Angeles w taki sposób, że powstają abstrakcyjne kompozycje w pastelowych barwach w duchu malarstwa modernistycznego. Odbiorca nie jest pewien, czy to, co widzi na zdjęciu, to rzeczywistość, czy nie. Australijczyk z pomocą nowoczesnych programów komputerowych do rangi sztuki wyznosi edycję zdjęć, tworząc minimalistyczne kolaże. Jak mówi, nudzi go czekanie na „decydujący moment” w duchu Henriego Cartiera-Bressona, a zamiast robić zdjęcia, woli je tworzyć. Amatorzy tradycyjnego podejścia do fotografii na taką post fotografię mogą kręcić nosem, ale efekt końcowy trzeba docenić!

Stron: 144; format: 25 x 31 cm;
oprawa: twarda; cena: 319 zł

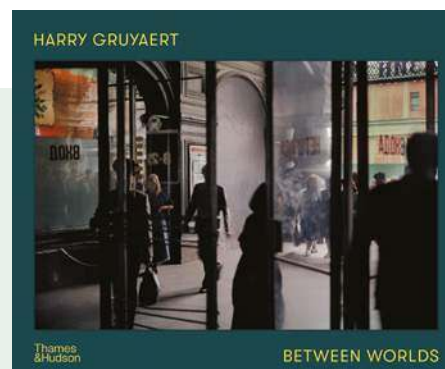

Liam Wong *After Dark*

Interesująca wizualnie jest również twórczość szkockiego fotografa Liama Wonga. Na jego zdjęciach uliczne scenerie zamieniają się w cyberpunkowe przestrzenie rodem z gier komputerowych, które zresztą sam na co dzień projektuje. W tym roku ukazał się jego drugi album *After Dark*, właściwie równie dobry jak debiutancki *TO:KY:OO*. W swoim debiucie młody fotograf ukazywał nocne życie stolicy Japonii, a w drugiej książce cyberpunkowego klimatu nadał innym miastom – Osace, Kioto, Seulowi, Londynowi, Paryżowi, Rzymowi, czy rodzinnemu Edynburgowi. Jego prace – studium wielkomięskiej samotności – mają niesamowity klimat, który docenią fani „Łowcy androidów” Ridleya Scotta czy „Dziwnych dni” Kathryn Bigelow.

Stron: 192
Format: 23 x 31,5 cm
Oprawa: twarda
Cena: 199 zł

Stron: 144
Format: 23,5 x 29 cm
Oprawa: twarda
Cena: 229 zł

Harry Gruyaert *Between Worlds*

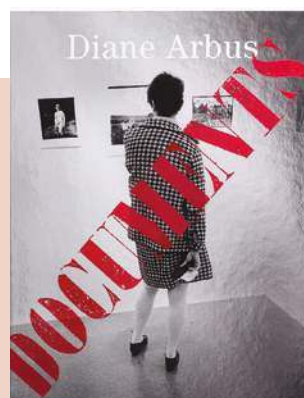
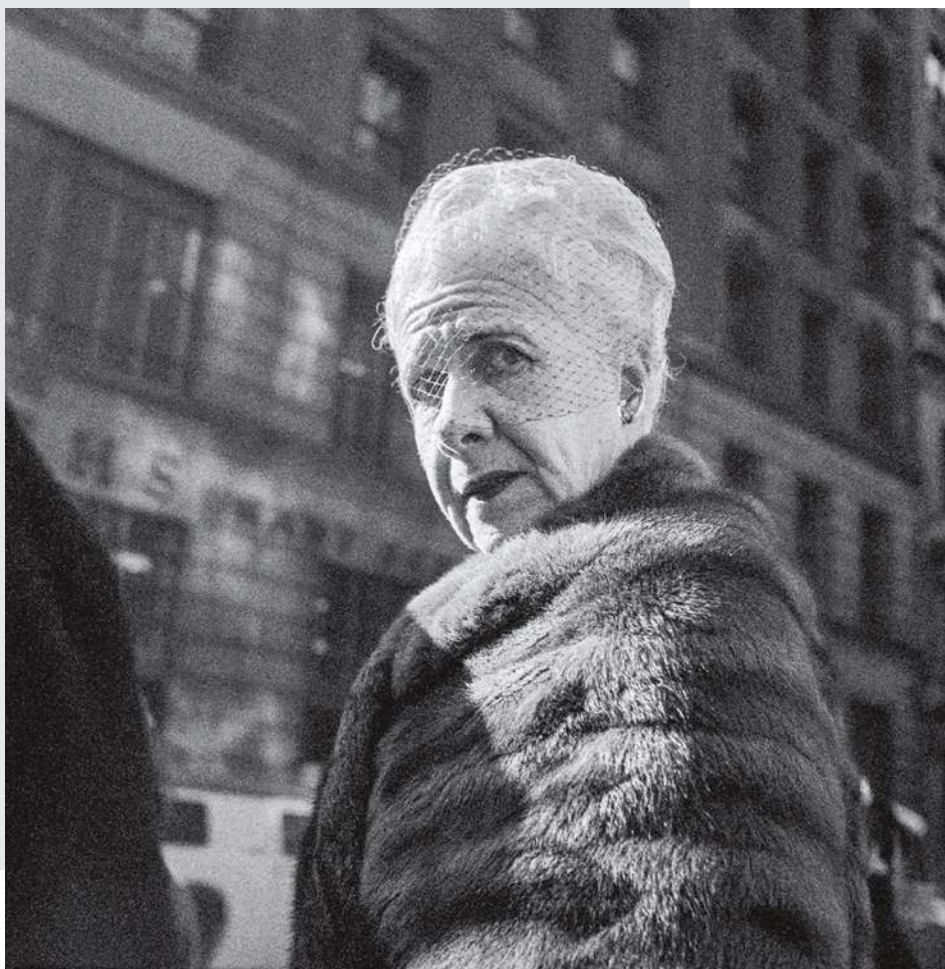
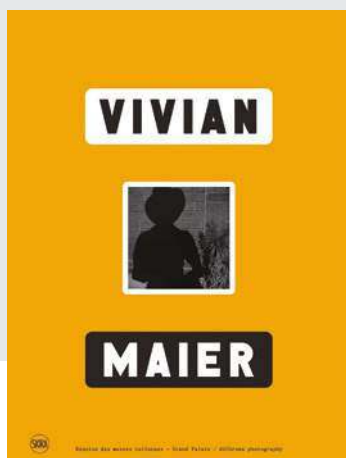
Nie mniej klimatyczny jest nowy album Harry'ego Gruyaerta *Between Worlds*. To chyba najlepsza fotograficzna publikacja ze wszystkich wydanych w mijającym roku. Wydaje się, że Belg nie ma sobie równych w fotografii kolorowej, każda jego książka to duże wydarzenie. Tym razem uznany fotograf agencji Magnum fotografuje świat zza szyb. Artystyczny efekt jest znakomity – przenikanie się ludzi, którzy odbijają się w innych ludziach, przenikanie się przestrzeni, zdarzeń, a w tym fotograf zawieszony gdzieś pomiędzy, bo dzięki odbiciom w szybach widać nie tylko to, co przed nim, lecz także to, co za nim. Jak zawsze u Gruyaerta kompozycje są doskonałe, a najważniejsze są światło i kolor. Fuzje barw i refleksy światła sprawiają, że na *Between Worlds* lądujemy w jakiejś alternatywnej, magicznej rzeczywistości na pograniczu jawy i snu, pełnej pogodnej melancholii.

To chyba najlepsza fotograficzna publikacja ze wszystkich wydanych w mijającym roku

Vivian Maier

Nie można też nie wspomnieć o eponimicznym albumie *Vivian Maier* wydanym przez Thames & Hudson, będącym bardzo dobrą retrospektywą jej twórczości. Słynna „niania z aparatem” ukazana jest tym razem nie tylko jako wspaniała portrecistka uliczna, lecz także jako bardzo wszechstronna fotografka. Duże wrażenie robią np. jej mniej znane zdjęcia budynków i przestrzeni, w których to nie ludzie są na pierwszym planie.

Stron: 249
Format: 29x21 cm
Oprawa: twarda
Cena: 256 zł

Stron: 496
Format: 22 x 28,5 cm
Oprawa: twarda
Cena: 439 zł

Diane Arbus *Documents*

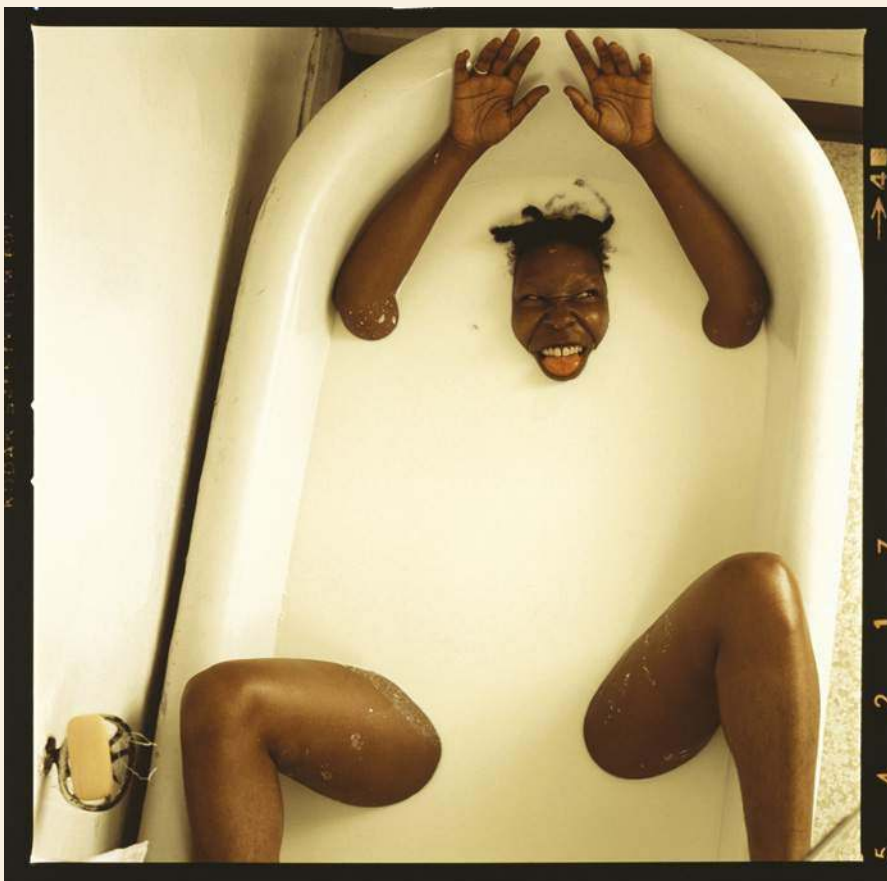
O przyjemne zawroty głowy może przyprawić również pięknie wydana książka Diane Arbus *Documents*, ale tu chodzi głównie o rozmiar całego przedsięwzięcia. Album zawiera bowiem historię recepcji twórczości amerykańskiej fotografii od 1967 roku do dziś. Mamy tu faksymilia gazet z artykułami oraz recenzjami i ponad pół setki esejów różnych autorów, m.in. Susan Sontag. Całość robi wrażenie, podobnie jak sama recepcja. Zdarzało się bowiem, że głęboko humanistyczne zdjęcia Arbus portretujące ludzką inność były dla jej współczesnych przerażające. W ogóle dla fanów twórczości Diane Arbus był to dobry rok, bo ukazał się również dodruk albumu *Revelations*, ukazującego w sposób najpełniejszy twórczość tragicznie zmarłej artystki.

Annie Leibovitz *Sumo*

Publikacją, która w mijającym roku od chwili premiery cieszyła się największym zainteresowaniem, było za to *Sumo* Annie Leibovitz. To niesamowite, że album jest na pierwszym miejscu bestsellerów (przynajmniej w księgarni Bookoff), zważywszy na jego cenę zbliżającą się do 600 zł. Ta nieco zmniejszona reedycja monumentalnego albumu z 2014 roku nadal swoim ciężarem i rozmiarem robi ogromne wrażenie. Tak samo zresztą jak treść, która zawiera bogaty podgląd całej twórczości słynnej portrecistki.

Stron: 556; format: 37,5 x 27 cm;
oprawa: twarda; cena: 579 zł

Stron: 296 / 160
Format: 27,5 x 22 /
21 x 15 cm
Oprawa: miękka / twarda
Cena: 199 / 119 zł

Saul Leiter *The Unseen / Forever*

W fotografowaniu zza szyby specjalizował się też Saul Leiter, chyba najbardziej popularny fotograf roku. Ukazały się dwie publikacje poświęcone jego twórczości: *Forever Saul Leiter* i *The Unseen Saul Leiter*. Obie interesujące – pierwsza, w formie książkowej, może stanowić dobry podgląd ogółu twórczości amerykańskiego fotografa. Mamy tu bowiem zarówno zdjęcia kolorowe, jak i czarno-białe, także zdjęcia komercyjne i bardzo prywatne. Są tu też jego próby malarskie. Drugi album natomiast jest gratką dla bardziej wtajemniczonych już w twórczość Leitera, bo pokazują jej nieznaną odsłonę. Pracownicy Saul Leiter Foundation otworzyli przykurzone pudła ze slajdami fotografa. Album *The Unseen Saul Leiter* ma dwuznaczny tytuł. Chodzi nie tylko o to, że zawiera niepublikowane wcześniej prace artysty, lecz także o to, że wiele z tych zdjęć Leiter robił z ukrycia, zachowując „niewidzialność”. Naprawdę można się poczuć, jakby się było bohaterem jakiegoś thrillera – detektywem, który kogoś śledzi, lub zbrodniarzem podążającym za ofiarą. Bardzo ciekawy album, dzięki któremu, kto wie, może wróci moda na przeczrocz?

HORYZONT ZDARZEŃ

Kacper Kowalski powraca ze swoją czwartą książką. *Event Horizon* to jeszcze głębsze spojrzenie wewnątrz duszy autora i kontrapunkt dla jego poprzedniej publikacji

Tekst i zdjęcia: Kacper Kowalski

Ptaki same wiedzą, jak budować swoje gniazda. Nikt ich tego nie uczy, z tym przychodzą na świat. Ćma, wspaniały nocny lotnik, potrafi precyzyjnie planować trasy lotów po zmierzchu, według zasady kompasu świetlnego. Działa to tak: owad za punkt nawigacyjny obiera ciało niebieskie na firmamencie. W trakcie lotu utrzymuje ten punkt na przykład na godzinie drugiej. Gdy pojawia się podmuch wiatru, ćma koryguje kurs, by utrzymać punkt na obranej godzinie i leci po linii prostej. Niektóre gatunki ćmy potrafią przefrunąć kilka tysięcy kilometrów. Mają swoje sprawy i powody ku temu. Od miliardów lat świat przyrody spleciony jest niezliczonymi związkami w samoregulującej się harmonii. Kiedyś także i my żyliśmy jako immanentna część natury, z twarzą zwróconą ku jej naturalnym prawom. Jak ćmy, ptaki i wszystko co żywe kierowaliśmy się instynktem, rozumiejąc znaki przyrody. Wraz z rozwojem cywilizacji coraz bardziej odwracamy się do natury plecami, burząc naturalny porządek. Zmieniamy siebie i wywieramy wpływ na inne gatunki. Gdy ćma za punkt nawigacyjny wybierze na przykład ognisko, jej system pilotowania szwankuje. W przeciwieństwie do gwiazdy na niebie ognisko jest bardzo bliskim źródłem światła. Ćma stara się utrzymać obrany sztuczny punkt na godzinie drugiej, by lecieć prosto. Koryguje kurs i nieświadomie lotem spiralnym zmierza ku katastrofie. Gdy źródłem światła jest żarówka, owad krąży w obłądziej i nie jest w stanie uwolnić się ze śmiertelnej pułapki. Mózg ćmy lub ptaka jest mikry w porównaniu do ludzkiego. Zastanawiało mnie, co takiego jest zapisane w mojej nieświadomości,

do czego nie mam dostępu, co potrzebuje wyzwalcza. Dla ćmy naturalnymi punktami nawigacyjnymi są gwiazdy na niebie. A jaki jest mój naturalny kompas? Puściłem wodze fantazji. A gdybym był ptakiem, dokąd bym poleciał po wystartowaniu z gniazda? Czy skręciłbym w lewo? A może poleciał prosto? Przez większość czasu, który spędziłem w powietrzu, obserwowałem krajobraz oczami człowieka patrzącego na ludzki krajobraz. A gdybym tak oddał stery i zawierzył instynktowi?

Wyruszyłem z początkiem zimy 2021.

Niezależnie od tego, czy była mgła, czy padał śnieg, mróz, czy odwilż, wzbijałem się w niebo, aby sprawdzić, czy da się latać. Jeśli było to możliwe, leciałem przed siebie, wprost nad zamrożone zbiorniki wodne, aby krążyć nad mieniącą się strukturą lodu. Zafascynowany formami, wpatrzony w migotliwą otchłań zapuszczałem się dalej i dalej, aż przekroczyłem granice racjonalności. Doświadczalem wrażenia oglądu i fotografowałem. Nie wiedziałem, co fotografuję i po co. Obrazy pojawiały się, nie wiedziałem, czy są prawdziwe, czy wyobrażone. Z jednej strony utrwaliły rzeczywisty krajobraz lodu, a z drugiej strony przedstawiają wewnętrzne pejzaże i wynikają z osobliwych doznań, odbijając stany, myśli, odczucia i wyobrażenia. To, co jest prawdziwe, a co wyobrażone, nie miało dla mnie znaczenia. Zakwestionowałem samego siebie, wszedłem w szamański trans złapany w pułapkę jak ćma, do wiosny, gdy ostatnie tafle lodu rozpuściły się i migotliwe światło zgasło.

To niebezpieczne procesy, rozjeżdża się rzeczywistość ze światem wyobrażonym, rozchwiane są i zakwestionowane najgłębsze

Fot. Piotr Blegaj

Kacper Kowalski

Od ponad 25 lat fotografuje krajobrazy z lotu ptaka. Spędził w powietrzu ponad 5000 godzin. Obserwując świat z wysokości 150 m, znajduje się w stanie niemal medytacyjnym. Lot staje się duchową podróżą, w trakcie której odkrywa uniwersalne prawdy o relacji człowieka i natury, o przeszłości i teraźniejszości, a także o osobistej prawdzie i drodze do niej. Laureat konkursu World Press Photo, Picture of the Year International i wielu innych. Wydał cztery książki: *Efekty uboczne*, *OVER*, *Arché* oraz *Horyzont Zdarzeń*. Jego prace były wystawiane na całym świecie. Jest reprezentowany przez Panos Pictures oraz galerie: Bildhalle w Amsterdamie i Zurychu oraz Atlas Gallery w Londynie.

O tym, co się znajduje za horyzontem zdarzeń, świat nauki jedynie spekuluje. To jedna z tych tajemnic, która być może nigdy nie zostanie odkryta

fundamenty ego, które rozpuszczają się w powietrzu między niebem a ziemią. Paradoksalnie to dla mnie dosyć naturalny stan. Tworząc w przestrzeni powietrznej od 26 lat, w której spędziłem ponad 5000 godzin ze sztucznym skrzydłem doczepionym do pleców, rozwijałem swoiste alter ego, w stanie naturalnej swobody – gdy nikt nie mówi co, jak, gdzie i dlaczego mam fotografować – to wszystko się po prostu dzieje. Na granicy rzeczywistości i wyobrażenia, snu i jawy. I tylko ten głos: Ej, ogarnij się, wróć na ziemię, ty jednak nie jesteś ptakiem, ludzie nie latają. Nie umiesz latać. Sęk w tym, że jednak umiem. To jak to jest?

Od początku stycznia do końca marca odbyłem 76 samotnych lotów wiatrakowcem lub paralołnią, pokonując łącznie około 10 tys. km trasy w przestrzeni powietrznej, spędzając w mroźnych przestworzach 200 godzin. Latałem na czczo, prowokując odpowiedź ciała i pogłębiając wglądy. Zdjęcia zostały wykonane z wysokości ok. 150 m nad poziomem wody w północnej Polsce, w okolicach Trójmiasta.

*Lodowy świecie!
Jakże jesteś prawdziwy.
Mój dom i moje wnętrze.*

Horyzont zdarzeń to termin zaczerpnięty z astrofizyki; oznacza granicę czarnej dziury, po przekroczeniu której żadna materia, promieniowanie czy światło nie może się wydostać z powodu ogromnej grawitacji zapadającej się w siebie gwiazdy. O tym, co się znajduje za horyzontem zdarzeń, świat nauki jedynie spekuluje, wnętrze stanowi jedną z tych tajemnic, która być może nigdy nie zostanie odkryta.

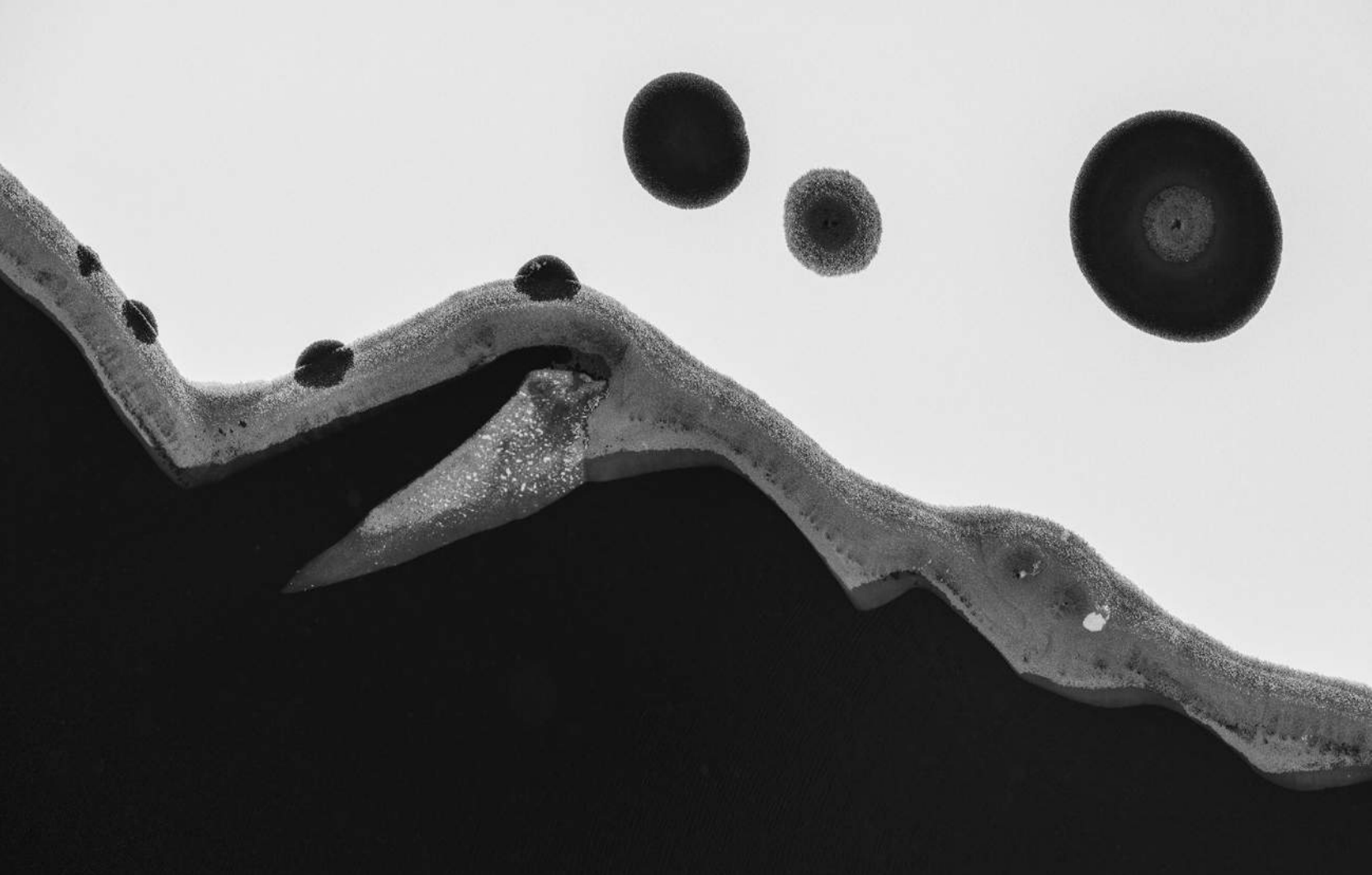
Projekt *Horyzont Zdarzeń* funkcjonuje oddzielnie, a także dopełnia *Arché*. Oba projekty powstały w podobnych miejscach i warunkach fizycznych, w pewnym sensie stanowią jedność, różniąc się od siebie zarazem tak jak dzień i noc, wnętrze i zewnątrz, yin-yang, czern i biel. Obraz jest monochromatyczny, jakby to, co instynktowne, było po jednej stronie, a to świadome – po drugiej stronie aspektu. A jakaś prawda o człowieku rozpięta była pomiędzy, w skalach szarości.

Nie tylko książka

Projekt *Horyzont zdarzeń* ukazuje się drukiem, ale zdjęcia będzie można zobaczyć również w dużym formacie na wystawie indywidualnej w Muzeum SFO w San Francisco (jeszcze do 13 kwietnia 2023), oraz w Berlinie (31 stycznia – 20 maja 2023) w Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften.

Stron: 112
Format: 32,5 x 23,5 mm,
Oprawa: twarda
Wydawca: 1605 Collective
Cena: 60 euro
(120 w edycji specjalnej)

ODWAGA PATRZENIA

Czyli najlepsze projekty tegorocznej edycji Konkursu fotografii dokumentalnej im. **Krzysztofa Millera**

Wszystkie wyróżnione zdjęcia znajdziesz na www.fotopolis.pl

GRAND PRIX EVGENIY MALOLETKA

Ciała dzieci leżą wrzucone do wąskiego rowu, pospiesznie wykopanego w zamrożonej ziemi Mariupola, w rytm ciągłego dudnienia ostrzałów. Jest 18-miesięczny Kyril, którego rana postrzałowa w głowie okazała się zbyt duża dla ciała tak małego brzdąca. Jest 16-letni Ilija, któremu podczas meczu piłki nożnej na szkolnym boisku eksplozja urwała nogi. Jest dziewczynka nie starsza niż 6 lat, która nosiła piżamę z rysunkowymi jednorożcami. Robotnicy wrzucają ciała tak szybko, jak tylko mogą – im mniej czasu spędzają na otwartej przestrzeni, tym większe mają szanse na przeżycie. Klątwa położenia geograficznego sprawiła, że ta portowa miejscowość licząca 430 tys. mieszkańców stała się symbolem dążenia Władimira Putina do zniszczenia demokratycznej Ukrainy, ale także zacieklego oporu na tym terenie. Okoliczne drogi są zaminowane, port zaś zablokowany. Kończy się żywność, a Rosjanie blokują pomoc humanitarną. Przeważnie nie ma prądu, brakuje wody, a mieszkańcy topią śnieg, żeby się napić. Ukraiński radar wojskowy i lotnisko były jednymi z pierwszych celów rosyjskiej artylerii.

27 lutego karetka wjechała do miejskiego szpitala z Evangeliną – małą dziewczynką poniżej 6 lat w bezruchu. Brązowe włosy miała ściągnięte gumką, jej twarz była biała, a spodnie od piżamy zakrwawione. Jej matka stała przed karetką i płakała. Gdy lekarze i pielęgniarki skulili się wokół niej, jeden zrobił jej zastrzyk, inny użył defibrylatora. Lekarz w niebieskim fartuchu, pompując tlen, patrzył prosto w obiektyw wpuszczonych do środka dziennikarzy i przeklinał. „Pokaż to Putinowi” – burknął z wściekłością podszytą przekleństwami. – „Oczy tego dziecka i płaczących lekarzy”. Mariupol stał się pułapką, w której zginęło ponad 20 tys. osób. Śmierć była wszędzie.

Konkurs imienia Krzysztofa Millera

Redakcja *Gazety Wyborczej* ustanowiła nagrodę za odwagę patrzenia w 2018 r. Konkurs upamiętnia wybitnego fotografa Krzysztofa Millera (1962–2016). W ciągu ponad 25 lat fotografował niemal wszystkie konflikty zbrojne na świecie oraz wydarzenia historyczne. W 2000 roku był jurorem World Press Photo. Autor książek *13 wojen i jedna. Prawdziwa historia reportera wojennego* oraz *Fotografie, które nie zmieniły świata*. Krzysztof Miller związany był z *Gazetą Wyborczą* od początku jej istnienia, został jednym z pierwszych pięciu fotoreporterów zatrudnionych w redakcji dziennika. Przez wiele lat razem z Wojciechem Jagielskim tworzył relacjonujący konflikty zbrojne reporterski duet.

(na tej stronie)

Wyróżnienie Alexey Malgavko

W rejonie Charkowa i wioskach wokół Kijowa ukraińscy śledczy odkryli dziesiątki masowych grobów, w których zakopano ciała torturowanych i zamordowanych cywilów. Na podstawie dowodów, jakie zebrał *The Guardian*, rosyjscy okupanci zostali oskarżeni o okrucieństwa wobec mieszkańców. Wykazały one, że wojska Putina użyły na zaludnionych obszarach amunicji kasetowej i niezwykle potężnych niekierowanych bomb, które zniszczyły kilka budynków cywilnych. Od czasu wyzwolenia tych terenów grupy młodych ochotników niestrudzenie pracowały nad ekshumacją ciał, aby wysłać je do lekarzy medycyny sądowej, którzy zebraли dowody zbrodni popełnionych przez rosyjskich żołnierzy. Moskwa wielokrotnie zaprzeczała atakom na ludność cywilną i twierdziła, że ukraińskie i zachodnie oskarżenia o zbrodnie wojenne są sfabrykowane.

(na tej stronie)

Wyróżnienie Tomasz Lazar

„To, co zostało”. Po 24 lutego 2022 roku codzienność Ukraińców przerodziła się w walkę o przetrwanie. Trudno wyobrazić sobie ogrom cierpienia i smutku, jakiego doświadczyli i doświadczają ci ludzie. Ponad 5,4 mln Ukraińców uciekło z kraju w obawie przed wojną, a ponad 7,7 mln zostało zmuszonych do zmiany miejsca zamieszkania w Ukrainie. Lwów stał się ośrodkiem dla uchodźców i miejscem ich odpoczynku. Wielu nadal tam pozostaje. To nie jest miasto bezpośredniej wojny, to miasto w stanie zawieszenia. Z jednej strony toczy się tam normalne życie, z drugiej jest napięcie związane z wojną i tym, co może przyjść, jeśli front na wschodzie się załamie. Projekt skupia się na ukazaniu aspektów życia codziennego i tego, jak zmieniła się ono i zmienia podczas wojny.

KONKURS
**ODWAGA
PATRZENIA**
2022

*(na tej rozkładówce
i na kolejnej stronie)*

Wyróżnienie

Marek M. Berezowski

Od stycznia 2022 r. sporo znajomych pytało mnie, czy będzie wojna w Ukrainie. Odpowiadałem, że nie jestem ani politologiem, ani specem od wojskowości, ani nie siedzę w głowie Władimira Putina, jednak wydaje mi się, że nastąpi „jedynie” eskalacja w Donbasie. Nie wierzyłem, że można ot tak, bez powodu napaść sąsiedni kraj w XXI wieku. Rosja jednak napadła na Ukrainę, a ja nadal nie wierzyłem w to, co widzę. Znajome miejsca w Kijowie, normalnie tętniące życiem, teraz są wyludnione, w ciągu dnia kilkakrotnie włączają się alarmy ostrzegające przed ostrzałem. Słysząc odgłosy wystrzałów, słysząc odgłosy ostrzałów. Rakiety i pociski spadają na domy mieszkalne, ulice poprzecinane są barierami i posterunkami. W to, co się dzieje, nie wierzą też mieszkańcy. Początkowy szok u tych, którzy zostali, powoli zamienia się jednak w przyzwyczajenie i nową wojenną rutynę. Stanie w kolejkach do sklepu, przeważnie nocne chowanie się w schronach, częste kontrole dokumentów. Do czasu. Kiedy rakiety spadają na domy sąsiadów, kiedy w ostrzale artyleryjskim ginie ktoś znajomy, kolejni mieszkańcy decydują się na wyjazdy. Wojna zbliża się do Kijowa wraz rosyjskimi oddziałami. Na co gotowa jest armia Putina, można było się przekonać między innymi w podkijowskim Irpieniu, który przed wojną był spokojnym miastem, sypialnią stolicy. Na ulicach leżały ciała cywilów zastrzelonych przez Rosjan z karabinów. Trudno mówić o przypadku, o pomyłce. A zabranie ciał to ryzyko dla wolontariuszy. To oni ofiarnie, ryzykując swoje życie, pomagali w ewakuacji cywilów. Większość mieszkańców opuściła miasto na piechotę, przechodząc przez prowizoryczną kładkę w miejscu wysadzonego mostu na trasie z Irpienia do Kijowa. Podczas ataku Rosjan na jedynej drodze łączącej miasto ze stolicą zastrzelono ludzi próbujących wydostać się samochodami. Wraki stoją przy poboczu. Kiedy utworzono wreszcie po paru dniach korytarz ewakuacyjny, kolumna została zatrzymana przez rosyjskich żołnierzy na noc na drodze. Na poboczu, w dwóch autach znajdowały się ciała dwóch ofiar. Z około 200 m od czoła kolumny ewakuacyjnej putińska armia ostrzeliwała ukraińskie pozycje. Na szczęście Ukraińcy nie odpowiedzieli ogniem. Na razie żyjemy... Początek wojny.

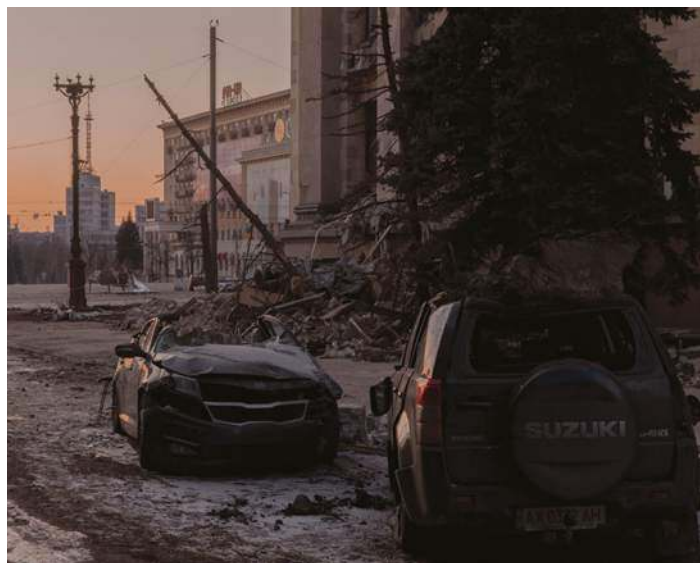

(na tej stronie)

Wyróżnienie Jędrzej Nowicki

„Gwiazdy nad niebem Wschodu” to opowieść o rosyjskiej inwazji na Ukrainę widzianej oczami cywilów. To historia przerwanych życiorysów i utraconej wolności. To historie uciekających z Irpienia i tych, którym uciec się nie udało. To historia mieszkańców Saltiwki, dzielnicy Charkowa, z której nie zostało prawie nic oprócz potłuczonych szyb. To także próba poszukania odpowiedzi na pytanie, co wojna robi z ludźmi, z jednostkami, społeczeństwami czy narodami.

(na tej stronie)

Nagroda Fundacji Gazety Wyborczej Jędrzej Nowicki

Kryzys uchodźczy rozpoczął się około 7 lipca 2021 r. Większość osób szukających drogi do Unii Europejskiej przez polską granicę pochodziła z irackiego Kurdystanu, ale także z Afganistanu, Azji Południowo-Wschodniej czy Afryki Północnej. Organizacje praw człowieka wielokrotnie wyrażały zaniepokojenie działaniem funkcjonariuszy Straży Granicznej, które są niezgodne z prawem międzynarodowym. Dochodziło do pushbacków, uchodźcom nie pozwalano składać wniosków o azyl. Jediną pomoc humanitarną zapewniały polskie organizacje pozarządowe i indywidualni aktywiści, którzy mogli działać jedynie poza strefą stanu wyjątkowego. Żadne media nie miały wstępu do strefy, co czyni te wydarzenia tak trudnymi do nagłośnienia w mediach. Zdjęcia przedstawiają historie uchodźców i migrantów uwięzionych w politycznym konflikcie, który nigdy nie był ich konfliktem.

(na tej stronie)

Wyróżnienie Kacper Pempel

Kryzys migracyjny na granicy pomiędzy Polską a Białorusią. Dziesiątki tysięcy migrantów z krajów Bliskiego Wschodu próbują przedostać się do Polski z Białorusi, aby dotrzeć do Unii Europejskiej. Na przestrzeni miesięcy udało się to tysiącom. Unia Europejska twierdzi, że Białoruś prowadzi wojnę hybrydową, wysyłając migrantów na granicę w odwecie za sankcje przeciwko rządowi prezydenta Aleksandra Łukaszenki. Zdjęcia powstały w październiku i listopadzie 2021 r. na terenie Polski i Białorusi.

Łukasz Skwiot

O kuchni pracy na mundialu, technologicznych wyzwaniach i nowych trendach w fotografii sportu rozmawiamy z Łukaszem Skwiotem

Tekst: Maciej Luśtyk

Tegoroczny mundial był wyjątkowy, zarówno ze względu na miejsce, jak i czas. Czym dla Ciebie różnił się od poprzedniego?

Ja przede wszystkim mocno obawiałem się tamtejszego klimatu. Pustynia, nawet

w grudniu, potrafi być bardzo nieprzyjaznym miejscem. Bałem się, że będziemy się smażyć w ostrym słońcu, tak jak miało to miejsce na mundialu w Rosji, gdzie wiele meczy odbywało się na południu i zawsze było to bardzo uciążliwe. Co ciekawe, tutaj stadiony były zaprojektowane tak, że nawet w przypadku meczów o 13:00 bardzo mało słońca wpadało na trybuny i murawę. Większym problemem okazała się natomiast klimatyzacja. Żeby schłodzić stadiony, dmuchano bardzo zimnym powietrzem, a dysze znajdowały się zaraz za naszymi plecami. Do tego stopnia, że idąc na zdjęcia, musiałem się ciepło ubierać.

W drodze na stadion topiłem się więc w tym ubraniu, by chwilę później, cały zgrzany, wejść do zamrażarki. Największym zaskoczeniem była jednak sama organizacja wydarzenia. Obawiałem się, że – jak to czasem bywa w krajach arabskich – możemy zastać przysłowiowy bajzel, tymczasem trafiłem na najlepiej zorganizowaną imprezę sportową, na jakiej byłem. Wszyscy byli bardzo życzliwi, była też ogromna liczba wolontariuszy,

którzy dobrze mówili po angielsku i byli bardzo pomocni. Wszystko odbywało się perfekcyjnie, począwszy od wnikliwych, ale szybkich kontroli bezpieczeństwa aż po takie niuanse jak zaprojektowanie ścieżek, którymi przemieszczaliśmy się pomiędzy centrum mediowym a stadionami.

Bezpieczeństwo to słowo, które często pojawiało się na tym mundialu, zwłaszcza w kontekście restrykcji. Czy swoboda fotografowania była w jakiś sposób ograniczona?

Przed mundialem FIFA przekazała nam brief ze wskazówkami odnośnie do tego, czego nie zaleca się lub nawet nie wolno fotografować. Były to oczywiście miejsca kultu czy budynki rządowe, ale ostrzegano też przed fotografowaniem poza stadionem i wykonywaniem zdjęć mieszkańców. Powiem szczerze, że robiłem takie zdjęcia i nie spotkały mnie w związku z tym żadne nieprzyjemności, ale byłem przy tym ostrożny.

Chodziło o to, że tego typu fotografie mogłyby zburzyć medialny obrazek tego mundialu?

Były miejsca, które zdradzały mniej chlubne kulisy tego wydarzenia, ale też nie byłem świadkiem jakichś dramatycznych kontrastów, które pokazywałyby, że wszystko to jest tylko starannie wyreżyserowanym przedstawieniem. Słyszałem oczywiście o warunkach

Radość Cristiano Ronaldo po bramce,
Portugalia - Urugwaj, 28.11.2022
Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2,8L IS III USM
Ustawienia: f/2,8; 1/1250 s; ISO 2000; 400 mm

Rynek poszedł tak mocno do przodu, że do przerwy większość z nas ma już wysłane zdjęcia z pierwszej połowy

w jakich żyli budowniczowie stadionów, ale ja w te miejsca nie dotarłem.

Jak wyglądał Twój typowy dzień na mundialu?

To zależy, w której fazie. Pierwsza i druga kolejka fazy grupowej to był przysłowiowy zapiernicz. Fotografowaliśmy po dwa mecze dziennie. Pierwszy odbywał się o godz. 13, ale hotel opuszczałem około 9.00 i kolejne 40 minut spędzałem na transferze do Media Center, które było położone centralnie pomiędzy stadionami. Stamtąd kolejne kilkadziesiąt minut zajmował dojazd na stadion. Na miejscu starałem się być dwie godziny przed meczem. Z kolei 20 minut po końcowym gwizdku biegłem już na kolejny autobus, który zawoził mnie na drugi stadion.

Gdy drugi mecz odbywał się o 20, to do hotelu docierałem często dopiero przed 2 w nocy. Pozostawało więc już tylko naładować baterie i iść spać. Zdecydowanie nie były to wakacje. Dopiero w trzeciej kolejce zrobiło się spokojniej – mecze odbywały się o tej samej porze i fotografowaliśmy już tylko jedno wydarzenie dziennie. Można więc było trochę odespać czy w końcu pójść też coś zobaczyć.

Po co jedzie się na stadion dwie godziny przed meczem?

Głównie ze względu na komfort psychiczny. Zawsze może się coś „wykrzaczyć”. Zdarzały się problemy z Internetem. Mając więcej czasu, można pójść na stanowisko, zobaczyć, czy wszystko działa, i w razie czego w porę zareagować. Na takich wydarzeniach nie

można używać własnych sieci, więc trzeba mieć pewność, że system dostarczony przez FIFA działa, jak należy.

Czy wysyłanie zdjęć live to już standard?

Tak. Została garstka fotografów, którzy dopiero po meczu zgrywają cały materiał i wtedy nad nim pracują. Rynek poszedł tak mocno do przodu, że do przerwy większość z nas ma już wysłane zdjęcia z pierwszej połowy.

Wysyłasz surowe zdjęcia bezpośrednio do agencji, czy wcześniej jeszcze je obrabiasz?

Wysyłam jednocześnie na trzy różne serwery, do trzech różnych klientów. Przy czym nie wysyłam ich prosto z aparatu. Po każdej akcji importuję RAW-y, selekcjonuję je, obrabiam,

Łukasz Skwiot
Fotograf sportu

Na co dzień współpracuje z tygodnikiem *Piłka Nożna*, jest też fotoreporterem agencji CyfraSport oraz fotografem drużyny Panthers Wrocław. Doświadczenie zdobywał na największych turniejach, takich jak piłkarskie mistrzostwa świata, Europy czy ponad 100 meczach Ligi Mistrzów. Jego zdjęcia publikowały m.in. *Przegląd Sportowy*, *Elle Man*, *Men's Health*, *The Sun*, *Sports Illustrated*, *Forbes*, *Fakt*, *Newsweek*. W 2020 r. dołączył do grona Ambasadorów marki Canon. www.skwiot.pl, [@lukasz.skwiot](https://www.instagram.com/lukasz.skwiot)

opisuję i dopiero puszczam dalej. W ten sposób dostarczam klientowi gotowy materiał.

Czy dobrze rozumiem, że robisz to wszystko w trakcie trwania akcji?

Oczywiście! (śmiech) Wiadomo, to jest reportaż, nie wprowadzam więc dużych korekt, nie robię montażów i nie bawię się w usuwanie rzeczy ze zdjęć. Obróbka sprowadza się tu głównie do wywołania zdjęcia w RAW-ie. Mając swój workflow i znając obsługę aparatu, wiem mniej więcej, co muszę zrobić, by szybko otrzymać gotowy materiał.

Jak dokładnie wygląda Twój workflow podczas meczu?

Robię zdjęcie akcji, w której zapisuję kilkanaście zdjęć. W wizjerze szybko je przeglądam i „kluczykuję” przyciskiem RATE, wybierając te najlepsze. Za pomocą kabla USB-C importuję je do programu Canon EOS Utility (który importuje jedynie chronione zdjęcia) i zapisuję w folderze meczowym, z którego zdjęcia automatycznie otwierają mi się w Photoshopie. Dokonuję szybkich korekt i wysyłam je na serwer. Kluczem jest skrupulatność i robienie tego na bieżąco, bo jeśli zbierze się kolejka kilkudziesięciu

(Na lewej stronie)

Rozgrzewka piłkarzy Szwajcarii, Szwajcaria - Kamerun, 24.11.2022
Canon EOS R3 + RF 15–35 mm f/2,8 L IS
Ustawienia: f/7,1; 1/1000 s; ISO 500; 15 mm

(Powyżej, u góry)

Ceremonia przed rozpoczęciem meczu Walia - USA, 21.11.2022
Canon EOS R3 + EF 70–200 mm f/2,8L IS II
Ustawienia: f/2,8; 1/800 s; ISO 1250; 70 mm

(Powyżej)

Centrum prasowe dla akredytowanych na mundial dziennikarzy i fotoreporterów

Jak Canon EOS R3 spisał się na mundialu?

Używałeś Canona EOS R3. Czy oferowane przez niego nowości wpłynęły na sposób Twojej pracy?

Ogromnym ułatwieniem jest z pewnością autofokus z wykrywaniem oka i śledzeniem postaci. Nie trzeba już celować środkiem, łatwiej uchwycić akcję. Do tego prawdziwym game changerem jest tryb 30 kl./s. Możemy dokładnie pokazać moment główkowania czy zagniecenia piłki na nodze piłkarza – rzeczy, które wcześniej udawało się złapać bardzo rzadko.

Brzmi świetnie, ale czy to praktyczne? Masz do przejrzenia znacznie więcej zdjęć.

Robię selekcję po każdej akcji, więc dla mnie to żaden problem. Oczywiście zdarzało się, że zapomniałem odpuścić palec ze spustu i skończyłem z serią kilkuset zdjęć (śmiech), ale nadal ta szybkość znacznie częściej ratuje skórę, niż przeszkadza. Używam tego trybu cały czas. Pomaga też w sytuacjach portretowych. Na 400 mm kadr jest bardzo ciasny i trudno o idealną kompozycję – zawsze coś się utnie, ktoś zamknie oczy. Z dużą liczbą zdjęć mamy większy margines błędu.

A jak przy takiej pracy wypadł akumulator?

Dużą zaletą pracy z EOS-em R3 jest ta sama bateria co w EOS-1D X III. Mogłem swobodnie zonglować nimi między korpusami. Nie zdarzyło mi się jednak, abym w R3 wykorzystał więcej niż 40–45% baterii na jednym meczu. A korzystam tylko z wizjera, który pobiera więcej energii niż tylny wyświetlacz.

Podpinałeś do R3 lustrzankowe obiektywy przez adapter. Nie obawiałeś się spadku wydajności?

To dlatego, że do mundialu moim głównym aparatem był właśnie Canon EOS-1D X Mark III. Ale z czystym sumieniem mogę powiedzieć, że obiektywy EF pracują przez adapter tak samo, a może nawet i lepiej. Dzięki lepszemu systemowi AF nie ma w ogóle spowolnień.

(Po prawej)

Messi przedzierający się między zawodnikami, Argentyna - Arabia Saudyjska, 22.11.2022

Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2,8L IS III USM
Ustawienia: f/2,8; 1/1250 s; ISO 1000; 400 mm

(Na dole, z lewej)

Zamieszanie w polu karnym, Argentyna - Meksyk, 26.11.2022

Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2,8L IS III USM
Ustawienia: f/2,8; 1/1250 s; ISO 2000; 400 mm

(Na dole, z prawej)

Robert Lewandowski walczący podczas meczu, Polska - Argentyna, 30.11.2022

Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2,8L IS III USM
Ustawienia: f/2,8; 1/1250 s; ISO 1600; 400 mm

zdjęć, to zajmuje to dużo więcej czasu niż szybkie przejście pięciu ostatnich kadrów, przez co możesz stracić kolejną akcję. Trzeba mieć dobrą podzielność uwagi. Ja ten system wypracowałem przez lata i u mnie to działa, choć wiem, że na początku może się to wydawać przytłaczające.

Zdarzyło Ci się przez to stracić jakąś ważną akcję?

Na mundialu nie, w całej karierze tak. Miałem takie momenty, że na przykład odwracałem się do komputera i nagle na stadionie zapadała cisza, bo przeciwnik akurat strzelił bramkę. (śmiech) Z czasem nauczyłem się jednak dobrze kontrolować to, co się dzieje podczas meczu. Tutaj szczęśliwie nie miałem takiej sytuacji. Straciłem być może jedno czy dwa dośrodkowania, ale żadnej kluczowej akcji.

Czy praca w RAW-ie jest w ogóle potrzebna? Utarło się przecież, że sport fotografuje się w JPEG-ach.

Ja od zawsze robię zdjęcia w RAW-ach. Kiedyś było to pewnym zabezpieczeniem. Starsze aparaty gorzej radziły sobie z ekspozycją czy balansem bieli i RAW-y potrafiły niektóre sytuacje ratować. Przy możliwościach dzisiejszych aparatów spokojnie mógłbym pracować już wyłącznie na JPEG-ach, ale surowe pliki dają jednak dodatkowe benefity. Gdy robię większe wydruki, mogę np. skorzystać z interpolacji Super Resolution w Photoshopie, która praktycznie bezstratnie powiększa zdjęcia. Sporo moich zdjęć trafia też później do książek czy innych publikacji i dzięki RAW-om jestem w stanie lepiej przygotować. To nadal bufor bezpieczeństwa, ale raczej na potem niż na sam mecz.

Dużo pracujesz nad zdjęciami poza stadionem?

Raczej nie. Całą pracę wykonuję praktycznie podczas jego trwania. Nie robię już nawet drugiej selekcji. Na mundialu było troszkę inaczej, bo w czasie przemieszczania się pomiędzy stadionami starałem się obrabiać zdjęcia do mediów społecznościowych, ale to był raczej wyjątek. Zwykle kończę wysyłanie zdjęć do 5 minuty po meczu i zamykam temat. Później te zdjęcia jeszcze oczywiście zrzucam na dysk, ale nawet ich już nie przeglądam.

Wielu fotografów mogłoby Ci pozazdrościć...

To jest właśnie to. Haruję więcej podczas zlecenia,

ale potem mam spokój. W czasie dojazdów mogłem nieco odpocząć, podczas gdy niektórzy dopiero siadali do zgrzywania zdjęć i męczyli się z Wi-Fi w autobusie.

Czy szybka wysyłka ma przełożenie na sprzedaż?

Z pewnością, choć każdy kij ma dwa końce. Ja wysyłam zdjęcia bardzo szybko, więc gdy ktoś prowadzi relację live i przeszukuje bazy podczas trwania meczu, moje fotografie będą wyświetlały się na początku. Natomiast gdy później układane są gazety, często to sortowanie idzie od końca, toteż jest mniejsza szansa, że ktoś dotrze do moich zdjęć. Ma to więc swoje plusy i minusy, ale zdecydowanie dobrze sprawdza się w przypadku sprzedaży

internetowej czy późnych meczów, gdzie redakcje starają się jak najszybciej zamknąć wydania gazetowe na kolejny dzień.

Obserwujesz zmianę popytu na fotografię sportową?

Popyt zdecydowanie jest coraz większy, bo pojawia się więcej mediów internetowych, ale z drugiej strony coraz więcej jest także fotografów, którzy te zdjęcia dostarczają. Na rynku widać pewien regres, bo z jednej strony urósł tort, ale zwiększyła się też liczba osób do jego podziału.

Pytam, bo mam wrażenie, że w Internecie tej fotografii sportowej wcale nie ma tak dużo

To fakt, zwykle w relacjach pojawia się jedno,

dwa zdjęcia; później ewentualnie tworzone są jakieś galerie z całego meczu. Kluczem jest duża liczba klientów. Dziś zarabia się ilością wykonanych zdjęć, a nie stawkami od zdjęcia.

Czym fotografowanie mundialu różni się od pracy na innych imprezach?

Przede wszystkim jakością gry. (śmiejch) A tak na serio, to na takich wydarzeniach masz dużo mniejszą swobodę przemieszczania się. Jest mniej możliwości kreowania kadru. Miejsce wybierasz dzień przed meczem i jeśli nie dogadasz się z kimś z drugiej połowy boiska na zamianę w połowie meczu, to zostajesz z bardzo ograniczoną możliwością ruchu. Nie masz też dostępu do najciekawszych miejsc typu ławka

Walijczyk wybijający piłkę
wślizgiem, Walia - Iran, 25.11.2022
Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2,8L IS III
Ustawienia: f/2,8; 1/1250 s; ISO 500; 400 mm

rezerwowych czy stanowiska pod kopułą, bo te zarezerwowane są dla fotografów dużych agencji typu Reuters czy Getty, które mają zawsze przywileje.

Skoro jesteś uziemiony w jednym miejscu, co robisz, by zdjęcia były różnorodne?

Na pewno trzeba szybko reagować i przewidywać, jaki kadr może sprawdzić się za chwilę. Ja dodatkowo robię też sporo ciaśniejszych portretów obiektywem Canon RF 400 mm f/2,8, bo mało takich zdjęć trafia do baz. Na mundialu fotografowałem też obiektywem RF 15–35 mm f/2,8, właśnie po to, żeby złapać jakieś szersze plany i urozmaicić materiał. Warto też robić zdjęcia kibiców i oprawy. Jednym słowem trzeba

rzeźbić, bo zdjęcia wykonywane z jednego miejsca wyglądają często bardzo podobnie.

Szerokokątny zoom to dość niecodzienny wybór do fotografii sportowej.

Ja akurat używam go często. Niekiedy nawet specjalnie pod niego wybieram pozycję przy chorągiewce, gdzie mam dobry widok na dośrodkowania, a cały stadion ładnie zamyka mi kadr. Powstają zdjęcia bardziej ilustracyjne, ale jednocześnie cieszące się dość dużą popularnością w mediach internetowych. To zdecydowanie lepszy przerywnik niż jakieś klasyczne zdjęcia z 400 mm. Lubię takie kadry, aczkolwiek akurat w Polsce nie zawsze je wykonuję, bo nasze stadiony, delikatnie rzecz ujmując, nie są tak okazałe. →

(U góry)

Denzel Dumfries celebrujący gola dającego awans do 1/4 Mistrzostw, Holandia - USA, 03.12.2022

Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2,8L IS III
Ust: f/2,8; 1/1250 s; ISO 2000; 400 mm

(Powyżej)

Zawodnik Hiszpanii w niestandardowym ustawieniu „muru” podczas rzutu wolnego, Hiszpania - Niemcy, 27.11.2022

Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2,8L IS III
Ust: f/2,8; 1/1250 s; ISO 2000; 400 mm

Pojedynek główkowy,
Argentyna - Meksyk, 26.11.2022
Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2.8L IS III
Ust: f/2,8; 1/1250 s; ISO 2000; 400 mm

Obserwujesz jakąś zmianę trendów w sposobie pokazywania piłki nożnej?

Zdecydowanie. Teraz jest na przykład moda na zdjęcia z góry, co chętnie wykorzystują właśnie duże agencje. Ciągłe popularny jest też trend na remote'y, czyli aparaty wyzwalane zdalnie, umieszczone za bramką. Coraz więcej pojawia się też portretów, które oprócz piłki pokazują emocje zawodników, ale to na razie trend bardziej zagraniczny.

W Polsce takie zdjęcia się nie sprzedają?

W końcu ta moda trafi i do nas, ale na razie ciągle dominują zdjęcia typowo meczowe – cała sylwetka, piłka przy nodze, najlepiej w pionie, żeby łatwo się szparowało. Zresztą, co kraj, to obyczaj. W Niemczech popularne są na przykład ciaśniejsze kadry od pasa w górę.

Czy na mundialu widać było już dominację bezlusterkowców czy nadal królują lustrzanki?

Trudno to rzetelnie ocenić, gdyż na mundial wiele osób przylatuje bez sprzętu i wypożycza go na miejscu, a firmy oczywiście najchętniej proponują bezlusterkowce. Myślę, że póki co bilans rozkłada się mniej więcej pół na pół.

To i tak dużo. W końcu fotoreporterzy wydają się być grupą najbardziej zabetonowaną w świecie lustrzanek.

To fakt, ale mocno się to zmienia. To też kwestia wieku. Starsi fotografowie nadal fotografują lustrzankami, z kolei większość młodych widzę już z bezlusterkowcami. To naturalna kolej rzeczy i wymierne korzyści.

Nadal często słyszy się argument, że pod względem jakości obrazu niewiele się zmienia.

Do niedawna faktycznie tak było. Natomiast szybki odczyt z warstwowej matrycy R3 pozwala w końcu swobodnie fotografować piłkarzy na tle tych LED-owych band.

Wcześniej ciągle były z tym problemy. Oczywiście nadal jest to nieznacznie lepszy sensor niż w EOS-1D X III, ale ja jednak widzę realne korzyści z większej rozdzielczości i lepszego zakresu dynamicznego. Ma to znaczenie zwłaszcza w kontrastowym i słabym oświetleniu. W przypadku R3 zdarzyło mi się już oddawać zdjęcia zrobione przy ISO 25 600 czy nawet ISO 40 000 i nie było z tym problemu. Oczywiście nie możemy wtedy tych zdjęć za bardzo kadrować, ale przynajmniej możemy je wykonać.

A czy myślisz, że mógłbyś pracować także korpusami klasy Canon EOS R6 czy R7?

Na pewno byłbym w stanie to zrobić. W przypadku R6 to w końcu matryca z modelu EOS-1D X III. Pewnie byłoby mi troszeczkę ciężiej złapać poszczególne momenty, bo ze względu na migoczące oświetlenie musiałbym korzystać z migawki mechanicznej 12 kl./s, ale nie sądzę, żeby było to dużym

Panoramowanie
pokazujące dynamikę akcji,
Brazylia - Korea Płd, 05.12.2022
Canon EOS R3 + EF 400 mm f/2.8L IS
Ust: f/14; 1/50 s; ISO 1600; 400 mm

Widzę realne korzyści z większej rozdzielczości i lepszego zakresu dynamicznego sensora w EOS R3

problemem. W przypadku modelu R7 z pewnością zobaczylibyśmy różnice w plastyce i szumach, bo to matryca APS-C, ale nadal uważam, że byłoby to w pełni wykonalne. Przez lata wiele osób pracowało przecież na lustrzankach z serii EOS 7D.

Jaki obiektyw proponowałbyś na początek?

Na pewno 70–200 mm, nawet f/4. To raczej obiektyw do fotografowania na dworze a dodatkowo ogranicza nas zasięgiem do pola karnego, ale to szkło, którym możemy już zrobić fajne zdjęcia. Sam zresztą od takiego zaczynałem. Polecam też 100–400 mm. Nie ma co bać się tych większych przysłon, bo przy tym zakresie i tak otrzymamy przyjemne rozmycie.

Czy przywoziłeś z tego mundialu zdjęcia, z których jesteś szczególnie zadowolony?

Na pewno cieszę się ze zdjęć Ronaldo, Messiego i Neymara. To prawdopodobnie

ich ostatni mundial i to archiwum będzie pracować na siebie latami. Już teraz mamy proste odniesienie. Zwróć uwagę, ile przy okazji tego mundialu pojawiało się zdjęć Maradony, do którego przyrównywano Messiego. Za jakiś czas to samo będzie się działo ze zdjęciami obecnych gigantów. Mam np. na zdjęciu ostatnią cieszynkę Ronaldo z mundialu. Tego typu zdjęcia będą długo rotować w mediach.

Jakich zmian życzyłbyś sobie na przyszłość?

Przede wszystkim więcej miejsca i lokalnej organizacji imprez. W Rosji było 200 stanowisk dla fotografów, w Katarze – już 220. Jest coraz większe zagęszczenie i coraz trudniej uzyskać dostęp do ciekawych stref. Fajnie też, gdy mecze odbywają się w jednym miejscu. Tutaj cieszyło mnie to, że mogliśmy pracować na dwóch meczach dziennie, bo zamiast 15, sfotografowałem ich 28. Na kolejnym mundialu będzie to niemożliwe, bo

wydarzenie będzie rozbite między Meksyk, Kanadę i USA. To samo było zresztą w Rosji – stadiony rozstrzelone po całym kraju i potwornie długie podróże. Nie czuło się tej atmosfery.

Co najlepiej zapamiętasz z tego mundialu?

Zabrzmie to trochę smutno, ale byłem naprawdę zaszokowany tym, jak fantastycznie można zorganizować takie wydarzenie, gdy są na to odpowiednie pieniądze. Wszystko było zapięte na ostatni guzik. Do tego masa perełek, jak stadion z kontenerów, na którym grała nasza reprezentacja, czy niesamowite przedmeczowe widowiska, które, jak się okazuje, nie były transmitowane w telewizji, a które robiły fenomenalne wrażenie. Z pewnością na długo zapamiętam też tę klimatyzację. Ale to na szczęście zdążyłem odchorować już w kraju! (śmiech).

Dziękuję za rozmowę.

40 SPOSOBÓW NA UDANY KRAJOBRAZ

Wszystko, co musisz wiedzieć, aby przenieść swoją fotografię krajobrazową na wyższy poziom i robić lepsze zdjęcia, niezależnie od miejsca i czasu

W

fotografowaniu krajobrazów chodzi o to, by uchwycić wspaniałe sceny w sposób, który pokaże innym Twoją wizję świata. Niezależnie od tego, czy chciałbyś

sfotografować dramatyczne światła o złotej godzinie, czy też zastosować bardziej stonowane podejście dokumentalne, każdy znajdzie coś dla siebie w tym zróżnicowanym gatunku. Uchwycenie bajkowego światła żywych kolorów i ciekawych warunków pogodowych jest najbardziej popularnym

podejściem i na tym skupimy naszą uwagę. Jak powiedział kiedyś legendarny fotograf krajobrazu Ansel Adams: „Najważniejszy element aparatu jest 12 cali za nim”, innymi słowy - Ty. Mając na uwadze tę myśl, zebraliśmy 40 wskazówek dotyczących fotografii krajobrazowej, które pomogą Ci rozwinąć się jako fotograf i sprawią, że te 12 cali będzie jeszcze ważniejsze. Niektóre wskazówki mogą nawet zaskoczyć Cię do tego stopnia, że krzykniesz „Eureka!”, bo w końcu wszystkie kawałki układanki fotografii krajobrazowej zaczną do siebie pasować.

1 NIGDY SIĘ NIE PODDAWAJ

Mówienie Ci już na starcie, abyś nigdy się nie poddawał, może wydawać się nieco przedwcześnie, ale jest to niezbędne, by robić zdjęcia, których pragniesz i na których wszystko wygląda idealnie. Planowanie ujęcia może zająć dni, tygodnie, miesiące, a nawet lata, więc musisz być przygotowany na ten idealny moment. W tym przypadku planowanie z wyprzedzeniem oznaczało pojawienie się w tym konkretnym miejscu, aby uchwycić góry oświetlone nisko położonym na niebie słońcem.

To zdjęcie zamrożonego jeziora na Rannoch Moor w Szkocji zostało wykonane o świcie. Uwagę skupiają wystające trzciny na zamrożonej wodzie, a rozświetlone pomarańczowym kolorem wschodzącego słońca góry kontrastują z niebieską wodą.

2 Zadbaj o harmonię

Pamiętaj o zasadach kompozycyjnych.
Stosuj je już podczas fotografowania

Przezstrzeganie reguł kompozycji jest konieczny dla uzyskania równowagi i skierowania oka widza w głąb kadru.

Trzy główne zasady, które możesz wykorzystać, to trójkopodział, mocny element pierwszego planu i linie wiodące. Główny obraz po prawej stronie wykorzystuje regułę trójkopodziału, aby stworzyć wizualną harmonię w scenie. Ta zasada polega na podzieleniu kadru dwiema poziomymi i dwiema pionowymi liniami, co

tworzy dziewięć prostokątów o równej wielkości. Tematy główne zdjęcia i pierwszy plan są następnie umieszczane w czterech punktach, w których przecinają się te linie, a horyzont jest umieszczany na górnej lub dolnej linii poziomej. Wiele aparatów pozwala włączyć odpowiednią siatkę linii w wizjerze i na tylnym ekranie, aby pomóc w wykorzystaniu tej zasady podczas komponowania sceny. Jest to prosty, ale bardzo skuteczny sposób.

James Abbott

Linie wiodące to elementy – takie jak droga, ściana, strumień lub skały – które zazwyczaj zaczynają się w dolnym obszarze kadru i prowadzą widza w głąb sceny.

Element pierwszego planu to obiekt istotny dla sceny, który jest tak uchwycony, aby wypełnić pustą przestrzeń pierwszego planu i skierować wzrok w głąb kadru.

James Abbott

3 KADRUJ SZERZEJ

Nie zawsze trzeba fotografować krajobrazy ultra-szerokokątnym obiektywem, ale pamiętaj, że zbliżenie się do pierwszego planu w połączeniu z szerokim polem widzenia może stworzyć bardzo wciągający obraz. To zdjęcie zostało wykonane przy ogniskowej 12 mm, a skały znajdowały się mniej niż 30 cm od obiektywu.

4 SPÓJRZ Z GÓRY

Drony zyskały ogromną popularność w ostatnich latach, szczególnie w fotografii krajo- brazowej. Obojętnie, czy chcesz sfotografować scenę z wyższego poziomu, zrobić abstrakcyjne zdjęcia lotnicze, czy uchwycić widok z miejsca trudno dostępnego - drony są niezwykle kreatywnym narzędziem.

Poprzez umieszczenie w kadrze skał zgodnie z zasadą trójpodziału obraz jest wizualnie wyważony, z wyraźnym pierwszym planem w obrębie odbijającego się w wodzie nieba.

TOP 5 Praktyczne rady

Wykorzystaj potencjał swojego zestawu

5 ZAPISUJ W RAW

Korzystaj z formatu RAW, aby zapewnić sobie większą kontrolę nad wyglądem zdjęć. Surowe obrazy prosto z aparatu często wyglądają płasko, ale dają znacznie większą swobodę w zakresie korekty na etapie edycji.

6 UŻYJ STATYWU

Statyw nie zawsze jest niezbędny – ale podczas złotej godziny i w sytuacjach słabego oświetlenia ekspozycje będą zbyt długie, by trzymać aparat w ręku.

7 WYBIERZ PLECAK

Twoja torba na sprzęt jest tak samo ważna jak Twój aparat i obiektywy. Plecaki z tylnym wejściem i takie, w których dostęp można uzyskać bez ich zdejmowania, to najlepsze opcje.

8 ZAPAKUJ MNIEJ

Często kusi nas, aby zabrać ze sobą wszystko na sesję, ale zapakowanie tylko aparatu, kilku obiektywów i niezbędnych akcesoriów uratuje Twoje plecy i sprawi, że będziesz bardziej mobilny w terenie.

9 ZAŁÓŻ FILTR

Filtry są najlepszym przyjacielem fotografa. Polaryzacyjny spełnia kilka funkcji, szare (ND) ułatwiają pracę przy dłuższych ekspozycjach, a połówkowe pomogą zachować szczegóły nieba.

Płytką głębią ostrości rozmyła pierwszy plan, tworząc poczucie ruchu w zbożu bez konieczności stosowania filtra ND i długiej ekspozycji.

10 Otwórz przysłonę

Uchwycić płytką głębią ostrości, aby nadać zdjęciom wrażenie głębi

Często słyszy się, że krajobrazy muszą być ostre od pierwszego planu aż po tło. Jest to rzeczywiście dobre podejście dla wielu scen, ale nie jest to jedyny sposób. W niektórych sytuacjach niezwykle ciekawe rezultaty może dać fotografowanie przy maksymalnym otworze przysłony obiektywu. Skupiając się na obiekcie głównym, możesz pozwolić, aby pierwszy plan rozmył się

w przyjemny sposób, co stworzy poczucie głębi i trójwymiarowości. Fantastycznym modelem do fotografowania krajobrazów z małą głębią ostrości jest obiektyw 20 mm f/1,8. Doskonale nadaje się do tego ze względu na szerokie pole widzenia oraz fakt, że jest całkiem mały i lekki. Poza tym jest to typ obiektywu, który doskonale nadaje się także do astrofotografii – jest więc niezwykle wszechstronny.

DLACZEGO TO ZDJĘCIE JEST DOBRE?

- 1 Latarnia morska – główny temat zdjęcia – jest superostro, przez co wyróżnia się w kadrze.
- 2 Linia wiodąca przez pole prowadzi wzrok w kierunku głównego obiektu.
- 3 Nieostre zboże dodaje poczucia dynamiki, ale jednocześnie nie skupia uwagi odbiorcy.

James Abbott

11 NIE PRZEJMUY SIĘ KIEPSKĄ POGODĄ

W fotografii krajobrazowej nie ma czegoś takiego jak „zła” pogoda. Oczywiście, gdy prognozy mówią, że będzie padać ulewnie przez cały dzień, szanse na sukces są niewielkie. Jednak w przypadku zmiennej aury fotografowanie może przynieść jedne z najbardziej pożądaných rezultatów. To zdjęcie zostało zrobione o wschodzie słońca, gdy burza śnieżna zaczynała przesuwać się w kierunku horyzontu. Gdyby nie jasne światło na horyzoncie, obraz byłby wyjątkowo nieciekawym, ale połączenie tego światła i gęstych chmur sprawiło, że ujęcie jest bardzo nastrojowe.

RADY EKSPERTA

- Jeśli podejmiesz ryzyko i ruszysz w plener mimo niepogody, zostaniesz nagrodzony niesamowitymi zdjęciami.
- Zmienna pogoda często daje najbardziej dramatyczne rezultaty, i to o każdej porze dnia.
- Jasne słońce i bezchmurne niebo to nemezis pejzażystów.

12 PAMIĘTAJ O PARASOLCE

Operowanie aparatem podczas deszczu może być kłopotliwe. Jednym ze sposobów jest zabranie parasola i przymocowanie go do statywu za pomocą zacisku. Upewnij się tylko, że wiatr nie przewróci całej konstrukcji.

TOP 5 Tipy motywacyjne

Myśl pozytywnie i zbieraj nagrody

13 NIE PRZEGAP OKAZJI

Moment, w którym słońce mija horyzont, niekoniecznie jest najlepszym czasem na fotografowanie. Postaraj się być na miejscu godzinę przed wschodem słońca i do godziny po jego zachodzie.

14 RÓB TO DLA SIEBIE

Fotografuj krajobrazy, które lubisz, i rób to dla własnej przyjemności. Nie daj się złapać w pułapkę lajków na Instagramie.

15 NIE MYŚL O SPRZĘCIE

Kupno nowego sprzętu jest zawsze ekscytujące, ale nie zagwarantuje lepszych zdjęć krajobrazowych. Pokonywanie ograniczeń zmusza do kreatywności.

16 RÓB ZDJĘCIA JAK NAJCZĘŚCIEJ

Praktyka czyni mistrza. Fotografuj tak często, jak się da, aby doskonalić swoje umiejętności, wyostrzyć oko, nauczyć się pracować bardziej efektywnie.

17 ZAPISZ SIĘ NA WARSZTATY

Udział w grupowych lub indywidualnych warsztatach z profesjonalnym fotografem to świetny sposób na doskonalenie swoich umiejętności. Da Ci to szansę nabycia bardzo unikalnych umiejętności.

18 Ryzykuj i łam zasady

Centralna kompozycja obiektu głównego i horyzontu doskonale sprawdziła się w tej scenie, uchwycionej pod koniec pochmurnego dnia.

Poznaj złote zasady kompozycji, by móc świadomie je łamać

Zasady kompozycji to raczej wskazówki niż prawo, którego musisz zawsze przestrzegać. Zanim jednak zaczniesz eksperymentować z własnymi kompozycjami, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi regułami, upewnij się, że rozumiesz, dlaczego są one tak skuteczne w większości sytuacji. Kiedy już będziesz pewny zasad, możesz je wtedy łamać w sposób sensowny, a wręcz

twórczy, a nie tylko przypadkowy. To samo dotyczy się ustawień aparatu, takich jak czas otwarcia migawki i przysłona; pewne rodzaje zdjęć krajobrazowych zazwyczaj korzystają z określonych ustawień, np. wąska przysłona dla uzyskania szerokiej głębi ostrości, ale nie oznacza to, że musisz niewolniczo ich przestrzegać – jeśli tylko zrozumiesz, dlaczego są one stosowane.

RADY EKSPERTA

- Aby poszerzyć swoją kreatywność, eksperymentuj z technikami, których wcześniej nie próbowałeś.
- Wykonuj różne ujęcia danego tematu; zmiana kompozycji zajmuje tylko kilka sekund.
- Rób zdjęcia w wielu technikach z tą samą kompozycją, aby dać sobie możliwość wyboru najbardziej efektownego.

James Abbott

19 PATRZ POD RÓŻNYMI KĄTAMI

Nie wszystkie ujęcia należy wykonywać z wysokości oczu. Przed ustawieniem statywu spójrz na główny temat pod różnymi kątami, w tym z różnych wysokości – od poziomu gruntu do najwyższej sekcji statywu. Takie rozpoznanie pomoże Ci wykonać najbardziej interesujące ujęcia.

20 POKAŻ DETALE

Panoramiczny widok jest najczęstszym głównym powodem, dla którego odwiedzasz dane miejsce, ale gdy czekasz na optymalne światło do głównego ujęcia, poszukaj interesujących szczegółów. Spękana ziemia, wodorosty czy pokryte mchem skały mogą być równie wartościowym tematem Twoich zdjęć.

21 WYŁĄCZ REDUKCJĘ SZUMÓW

Redukcja szumów przy długich ekspozycjach jest często włączona domyślnie, ale gdy fotografujesz w RAW, nie ma potrzeby jej aktywować, ponieważ lepiej zastosować redukcję szumów podczas obróbki końcowej. Problem z redukcją szumów przy długich ekspozycjach polega na tym, że jej przetwarzanie trwa tak długo jak ekspozycja.

22 UŻYJ DŁUGIEGO TELEOBIEKTYWU

Nie wszystkie sceny wymagają użycia szerokiego kąta, dlatego zawsze warto mieć ze sobą teleobiektyw, taki jak 70–200 mm. Długie zoomy są zalecane w fotografii leśnej, aby uniknąć zbiegnych pionów – zmuszają do fotografowania z większej odległości, co oznacza, że aparat nie musi być odchyłony do tyłu. Teleobiektywy są też przydatne do kadrowania scen górskich.

23 ZABEZPIECZ APARAT

Wiele aparatów w dzisiejszych czasach oferuje pewien poziom uszczelnienia przed warunkami atmosferycznymi. Jednak problem z mokrym aparatem, nawet jeśli jest on uszczelniony, polega na tym, że trzeba go wysuszyć przed włożeniem do torby. Użyj osłony przeciwdeszczowej, dużej ściereczki z mikrofibry lub nawet czepka pod prysznic, aby zabezpieczyć zestaw przed deszczem.

24 POZBĄDŹ SIĘ KOLORU. ŚWIADOMIE

Zdjęcia czarno-białe są dziś znów bardzo popularne. Rezygnacja z koloru zmusza nas do skupienia się na tonach, fakturach i kształtach w krajobrazie. Czerni i biel sprawdza się w wielu sytuacjach, ale niekoniecznie wtedy, gdy jest używana do ukrycia złych warunków pogodowych lub nieprawidłowego balansu bieli. Wyjdź na zewnątrz z zamiarem fotografowania w mono, a rezultaty będą o wiele bardziej efektowne.

TOP 5

Edycyjne sztuczki

Postępuj jak profesjonalista

25 ZRÓB TO DOBRZE

Fotografuj w RAW i staraj się uchwycić jak najlepszą ekspozycję w aparacie. To da Ci optymalny punkt wyjścia, w którym zdjęcia będą wymagały mniej agresywnej obróbki.

26 SKALIBRUJ MONITOR

Brak kalibracji monitora może spowodować, że w trakcie edycji będziesz ustawiać nieprawidłową jasność, kontrast i kolory na zdjęciu.

27 RETUSZUJ LOKALNIE

Podczas edycji w Lightroomie, Photoshopie i innych programach skorzystaj z narzędzi do korekty lokalnej, aby dostosować tylko te obszary, które wymagają zmiany.

28 KORYGUJ OBIEKTYW

Oprogramowanie do edycji surowych zdjęć pozwala na usuwanie niekształceń obiektywu przy użyciu określonych profili, z możliwością usunięcia wszelkich aberracji chromatycznych i dystorsji.

29 ZACHOWAJ UMIAR

Jeśli chodzi o edycję krajobrazów, łatwo można posunąć się za daleko, przez co zdjęcia wyglądają na zbyt przetworzone i nierealne. Edytuj je ostrożnie i staraj się uzyskać naturalny wygląd sceny.

30 Bądź gotowy

Zapewnij sobie przewagę, planując i próbując przewidzieć nagłe zdarzenia

0 Odpowiednie planowanie i bycie przygotowanym na każdą ewentualność pomoże sprawić, że Twoje sesje będą bardziej udane, a jednocześnie bezpieczniejsze. Nawet jeśli prognozowana jest słoneczna pogoda, szczególnie w warunkach górskich może ona ulec szybkiej zmianie, dlatego warto nosić wodoodporne i ciepłe ubrania. Niezależnie od tego,

czy odwiedzasz nowe miejsca, czy powracasz do tych już znanych, miej przy sobie mapę, aby bez problemu dotrzeć do samochodu. Oczywiście smartfony i aplikacje takie jak Google Maps są niezwykle przydatne w nawigacji, ale nadal powinieneś mieć przy sobie tradycyjną mapę i kompas na wypadek braku zasilania, uszkodzenia lub nawet zgubienia telefonu.

Zawsze bądź przygotowany i miej w samochodzie takie rzeczy jak apteczka, koc ratunkowy, latarka i rękawiczki, a jeśli nie znasz terenu, nie zapomnij o mapie i kompasie.

Przewodniki turystyczne przydadzą się do wyszukiwania nowych miejsc i planowania. Książki te często zawierają mapy i potrzebne informacje o parkingach.

TOP 5 Na pozycji

Wykorzystaj potencjał z lokalizacji

31 BĄDŹ ORYGINALNY
Najpopularniejsze lokalizacje są popularne, ponieważ... cóż, są to wspaniałe lokalizacje. Kiedy odwiedzasz te miejsca, oczywiście złap klasyczne ujęcia, ale spróbuj też zrobić bardziej oryginalne.

32 WRACAJ W TO SAMO MIEJSCE
Nawet jeśli odwiedzisz daną lokalizację i sfotografujesz wszystko idealnie, wracaj do niej w innych porach roku i fotografuj ją przy różnych warunkach pogodowych, aby Twoje portfolio było bardziej zróżnicowane.

33 PILNUJ SZCZĘŚCIA
Planowanie jest niezwykle ważne dla zwiększenia szansy na sukces, ale nie da się ukryć, że fotografia krajobrazowa często opiera się na ogromnej dawce szczęścia. Więc kiedy szczęście Ci sprzyja, wykorzystaj to.

34 BĄDŹ CIERPLIWY
Czekanie jest nudne, ale jeśli dotrzesz do miejsca i warunki nie są takie, na jakie liczyłeś, ustaw się i poczekaj, aby zobaczyć, czy coś się zmieni. Na dobre zdjęcie, potrzebujesz tylko kilku sekund.

35 BĄDŹ PRZYJAZNY
Nieuchronnie spotkasz innych fotografów podczas robienia zdjęć. Zamiast odsuwać się od wszystkich, nawiązuj kontakty. Być może poznasz nowych przyjaciół lub nauczysz się od nich czegoś wartościowego.

Upewnij się, że zawsze masz przy sobie ciepłą odzież na wypadek zmiany pogody. To bardzo ważne w górach i na dłuższych szlakach.

36 PILNUJ HISTOGRAMU

Histogram w aparacie jest przydatnym narzędziem do oceny ekspozycji, zwłaszcza do sprawdzenia, czy nie doszło do przepalenia światła. Szczegóły w cieniach można odzyskać, ale prześwietlone fragmenty zdjęcia są stracone na zawsze.

37 NAŚWIETLAJ NA ŚWIATŁA

Ta metoda polega na wykorzystaniu histogramu do oceny ekspozycji, a następnie wydłużeniu czasu otwarcia migawki tak, by wykres przesunął się maksymalnie w prawo – bez prześwietlenia światła! Następnie można zredukować ekspozycję podczas edycji, dzięki czemu w naturalny sposób uchwycone zostaną szczegóły w cieniach.

38 ZROZUM EKSPOZYCJĘ

Zrozumienie "trójkąta ekspozycji" a więc tego, jak ISO, przysłona i czas migawki są powiązane na zasadzie wzajemności, jest podstawą do szybkiego myślenia i rozwiązywania problemów. Zrozumienie, jak ustawienia wpływają na Twoje zdjęcia, zwiększy Twoją kreatywność.

39 BLISKIE PIĘKNO

To, co uważasz za bliskie lokalacje, będzie często zależało od tego, jak daleko jesteś skłonny podróżować po wschód słońca w miesiącach letnich, ale znalezienie miejsc, które są blisko domu, to świetny sposób, aby poznać je intymnie i fotografować je przez wszystkie pory roku.

40 INSPIRUJ SIĘ NAJLEPSZYMI

Media społecznościowe są bańką, w której ludzie kopiują się nawzajem, i co skutkuje tzw. „estetyką Instagrama”. W poszukiwaniu wartościowych inspiracji zajrzyj do albumów cenionych fotografów oraz szukaj kreatywnych pomysłów w innych dziedzinach sztuki.

CO ZNAJDZIEMY...

W TORBIE FOTOGRAFA KRAJOBRAZU

Niezależnie od tego, czy dopiero zaczynasz, czy jesteś już doświadczonym fotografem, sprawdź, co przyda Ci się podczas kolejnego pleneru...

W każdej dziedzinie fotografii można znaleźć wiele narzędzi zaprojektowanych tak, aby robienie zdjęć było jak najbardziej efektywne i łatwe. Fotografia krajobrazowa nie jest tu wyjątkiem. Do dyspozycji mamy mnóstwo najlepszej technologii, gadżetów i akcesoriów, które możesz włożyć do swojego plecaka z aparatem, by pomogły Ci zrobić lepsze zdjęcia krajobrazowe.

W tym artykule omówimy podstawowy zestaw, który powinieneś rozważyć, jeśli chcesz fotografię krajobrazową zacząć traktować bardziej poważnie. Omówimy różne statywy i głowice, które pomagają ustawić bardziej przemyślaną kompozycję, a także umożliwiają stosowanie długich ekspozycji, aby rozmyć chmury lub wodę. Przyjrzymy się także filtrom, dzięki którym możliwe jest uzyskanie właściwego ujęcia już w aparacie i efektów, jakich po prostu nie da się odtworzyć w Photoshopie.

Dobrą wiadomością jest to, że na rynku mamy wiele opcji budżetowych – od filtrów i statywów po obiektywy. I, co warto zaznaczyć, nie musisz wydawać pieniędzy na wszystko naraz! Po pewnym czasie zrozumiesz, które elementy Twojego zestawu Cię ograniczają. Wtedy właśnie przychodzi właściwy moment, by te produkty zmieniać lub uaktualniać. Przeczytaj nasz obszerny przewodnik i wybierz odpowiednie narzędzia do twórczej pracy...

Dzięki odpowiedniemu zestawowi fotograficznemu można robić zdjęcia zachwycających krajobrazów, takich jak to lustrzane odbicie uchwycone w górskiej scenarii.

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1 Skompletuj sprzęt	strona 46
CZĘŚĆ 2 Wybierz statyw	48
CZĘŚĆ 3 Poznaj obiektywy	50
CZĘŚĆ 4 Użyj filtrów	52
CZĘŚĆ 5 Myśl panoramicznie	54

CZĘŚĆ 1

WYBIERZ SPRZĘT DLA SIEBIE

Zacznij od podstawowego zestawu niezbędnego do fotografowania krajobrazu

Na rynku jest mnóstwo sprzętu i narzędzi zaprojektowanych, aby ułatwić Ci życie, gdy jesteś na zewnątrz i fotografujesz piękny krajobraz. Tutaj wymieniamy nasze ulubione gadżety i podstawowy zestaw, który każdy początkujący fotograf krajobrazu powinien wziąć pod uwagę. Nie martw się, jeśli masz bardzo napięty budżet; wiele z wymienionych tu elementów wyposażenia jest wskazana, ale nie

niezbędna. Radzimy zacząć od lustrzanki lub aparatu bezlusterkowego z podstawowym zestawem obiektywów i niedrogim statywem, choć jeśli Twój budżet to wytrzyma, warto wybrać także zestaw niedrogich filtrów. Rynek wtórny jest ryzykowny, ale może być doskonałym miejscem, aby złapać okazję i zaoszczędzić trochę pieniędzy. Z czasem, gdy zbierzesz fundusze, możesz powoli rozbudowywać swój zestaw do zdjęć krajobrazowych o niektóre z tych przedmiotów...

Niektóre statywy wyposażone są w hak na kolumnie centralnej, który umożliwia zawieszenie na nim torby z aparatem. Pomaga to jeszcze bardziej ustabilizować statyw w wietrznych warunkach, np. na wybrzeżu.

STATYW KLASY PRO OD 1000 ZŁ

Statyw jest niezbędnym wyposażeniem każdego fotografa krajobrazu. Zdecydowanie nie warto na nim oszczędzać, ale nie musisz też od razu sięgać po topowy model z najwyższej półki. Solidny statyw z włókna węglowego, np. Sirui R-2004 kupicie już za nieco ponad 1000 zł. To pełnowymiarowy trójnóg, który waży zaledwie 1,3 kg. Ma też obracaną kolumnę do zdjęć z niskiej perspektywy i ostro zakończone sekcje nóg.

APARAT SYSTEMOWY OD 5500 ZŁ

Jaki powinieneś kupić aparat? Odpowiedź jest zawsze ta sama – najlepszy, na jaki możesz sobie pozwolić. Oczywiście jeśli pasjonujesz się krajobrazem, możesz sobie odpuścić szybkostrzelne modele z AF wspieranym przez sztuczną inteligencję. Zwróć natomiast uwagę na rozdzielczość (im większa, tym lepiej) i dynamikę tonalną sensora. Małe i lekkie modele Sony z linii A7R to z pewnością dobry wybór.

ZESTAW FILTRÓW OD 100 ZŁ

Filtry są wciąż niezbędne przy fotografowaniu krajobrazów. Wybór jest duży – od szarych połówek przez mocne filtry ND po filtry polaryzacyjne i do fotografii nocnej. Wybierz system, który pozwoli Ci stosować nawet kilka modeli jednocześnie. Sprawdź ofertę marki NiSi, ponieważ mają wiele gotowych zestawów dla początkujących i zaawansowanych pejzażystów, a do tego zazwyczaj dostajemy wygodne etui oraz akcesoria do czyszczenia.

PRO TIP WYMIENNE STOPKI

Niektóre statywy, projektowane z myślą o pracy w trudnym terenie (np. podróżnicza seria Sirui AM), mają możliwość wykręcenia oraz wymiany gumowych zakończeń nóg na ostre kolce, które pozwolą ustabilizować trójnóg na śliskiej powierzchni, czyli np. w oblodzonych warunkach. Wiele modeli ma też gumowe nóżki, które można przekręcić, aby odstąpić kolce, ale często są one zakończone gładko – sprawdzą się więc co najwyżej w grząskim podmokłym terenie, ale na lodzie nasz statyw mógłby już spektakularnie „zatańczyć”.

SPRZĘT PRO WYZWALACZ

Zdalny wyzwalacz to podstawowy element w torbie każdego fotografa krajozabru. Większość aparatów może domyślnie naświetlać zdjęcia do 30 s, choć w trybie Bulb spust migawki można zablokować na dowolnie długi czas, np. na kilka minut. Są jednak na rynku przewodowe lub bezprzewodowe wyzwalacze wyposażone w programatory migawki, w tym interwałometr. Sprawdzają się doskonale przy każdym rodzaju fotografii z długimi czasami naświetlania, takich jak pejzaże morskie czy astrofotografia. Niedotknięcie spustu migawki pozwala również uniknąć drgań aparatu zamontowanego na statywie.

Tamrony 17-28 mm f/2,8 i 50-400 mm f/4,5-6,3 to idealny tandem dla fotografa krajozabru.

OBIEKTYWY OD 1000 ZŁ

Świetne zdjęcia zrobisz nawet za pomocą kitowego szkła 18-55 mm, ale w końcu i tak zdecydujesz się zainwestować w klasyczny, szerokokątny obiektyw – stałogniskowy lub zoom, aby wycisnąć ze sceny dużo więcej. Warto mieć w swojej torbie również teleobiektyw, aby przybliżyć i skompresować perspektywę. Z kolei jasne modele o szerokim otworze przysłony lepiej sprawdzają się przy fotografowaniu nocnych krajozabru i ujęć nocnego nieba.

AKCESORIA, KTÓRE WARTO MIEĆ

PLECAK OD 500 ZŁ

Kup porządny plecak, w którym będziesz mógł bezpiecznie przechowywać i transportować swój fotograficzny zestaw. Dobrze, by miał dużą, oddzielną komorę na dodatkowe akcesoria (cieplą odzież czy prowiant) oraz gumowy spód chroniący przed wilgocią. Tak jak ten model Gomatic Cube Pack 21l.

ZESTAW DO CZYSZCZENIA OD 150 ZŁ

Dbaj o higienę! Czysty sensor i przednia soczewka to podstawa w fotografii krajozabru. Zawsze miej pod ręką miękką szmatkę z mikrofibry, ale zanim zaczniesz polerować soczewki, wymieć pędzelkiem drobiny piasku, które mogłyby je porysować. Zestaw LensPen Outdoor Pro Kit będzie optymalnym wyborem!

POZIOMICA BĄBELKOWA OD 30 ZŁ

Prostowanie przekrzywionych zdjęć zawsze wiąże się z utratą części kadru, zadbaj więc o idealnie równy horyzont. To proste akcesorium mocowane do stopki aparatu sprawdzi się idealnie i nie zajmuje miejsca.

POKROWIEC OD 1 ZŁ

Jak mawia wielu fotografów, zła pogoda to dobre zdjęcia! Bezpieczeństwo, również sprzętu, należy jednak stawiać na pierwszym miejscu. Gdy fotografujesz w deszczu czy obok wodospadu, zabezpiecz swój aparat za pomocą pokrowca, nawet jeśli aparat jest uszczelniony. Jeśli nie masz pokrowca, sprawdzi się nawet foliowa siatka po kanapkach!

CZĘŚĆ 2

BUDUJ NA SOLIDNYCH FUNDAMENTACH

Stabilny statyw powinien być pierwszym zakupem każdego początkującego fotografa krajobrazu

Wiele gatunków fotografii wymaga refleksu, aby uchwycić ulotne momenty, takie jak przelatujący ptak lub samochód wyścigowy. Fotografia krajobrazowa jest mniej pośpieszna, a Ty masz z reguły sporo czasu, by dobrze skomponować scenę. Niezbędny do dopracowania kadru jest statyw, a ustabilizowanie aparatu umożliwi także wykonywanie długich, kilkusekundowych lub minutowych ekspozycji w celu rozmycia ruchomych elementów w kadrze. W przypadku fotografowania z ręki wszystko wyszłoby nieostre. Oczywiście stabilny statyw jest ważny, ale głowica to także kluczowy element. Idealna do zdjęć krajobrazowych jest głowica 3-kierunkowa lub kulowa, ale najbardziej precyzyjna będzie 3-kierunkowa z przekładnią zębatą, oferująca pokręta mikroruchów.

RADA PRO STATYWY

KONSERWACJA

W zestawie powinien być klucz sześciokątny lub narzędzie do likwidowania wszelkich luzów, które z czasem mogą się pojawić. Regularne dokręcanie pomaga utrzymać zwartość i minimalizuje drgania.

W statywach Sirui Traveler klucz imbusowy sprytnie ukryto na drugim końcu haka obciążeniowego.

CZYSZCZENIE

Gdy fotografujesz na wybrzeżu, łatwo zmoczyć nogi – również te statywu. Pamiętaj, by po każdym plenerze opłukać słodką wodą i starannie wytrzeć do sucha końcówki i łączenia sekcji.

Zapobiegnie to korozji, która z czasem może wpłynąć na mechanikę elementów i komfort pracy. Niektóre statywy mają wodoodporne nogi, ale i tu zalecamy ostrożność!

RADY ZAWODOWCA
WYBIERZ GŁOWICĘ

KULOWA

1 Głowice kulowe są superszybkie w ustawianiu. Zwykle blokują i odblokowują wszystkie osie za pomocą jednego dużego pokrętła, z ewentualnym drugim pokrętłem do obracania się w poziomie. Trudno jednak indywidualnie dostosować każdą oś.

WIDEO

2 Głowica obrotowo-uchyłna, nazywana olejową, działa zupełnie inaczej niż głowica kulowa, ponieważ można ją obracać jedynie w dwóch indywidualnych osiach: w pionie i poziomie. Zwykle ma długie ramię do płynnego sterowania, co sprawia, że jest ulubionym rozwiązaniem wśród operatorów.

3-OSIOWA

3 Jak sama nazwa wskazuje, głowica 3-kierunkowa zapewnia większą precyzję kontroli przy ustawianiu w trzech osiach (ruch góra–dół, lewo–prawy i obrót kątowy). Z reguły ma dwie duże dźwignie i pokrętło lub trzy dźwignie.

HOT SHOT Na długim czasie

Długa ekspozycja rozmyła pięknie wodę i chmury. Połączenie odcieni zachodzącego słońca na niebie i wygładzonych fal sprawiło, że scena wygląda na pogodną i spokojną. Do fotografowania z długim czasem naświetlania niezbędny jest solidny statyw, ponieważ pomaga zachować ostrość nieruchomych części kadru, takich jak porośnięte głązy użyte jako linie wodzące na pierwszym planie tego zdjęcia.

RADA ZAWODOWCA Eksperymentuj

Szukaj najlepszej wysokości kadrowania i kąta widzenia, jeszcze zanim zamocujesz aparat na statywie. Przejdź się po lokacji i sprawdź, czy w danym miejscu warto obniżyć perspektywę, czy przeciwnie – umieścić aparat możliwie wysoko. W przypadku scen takich jak ta niska perspektywa pozwala lepiej wykorzystać efekt odbicia w nieruchomym lustrze jeziora.

RADY PRO PŁYTKA TYPU L

Uchwyt w kształcie litery L mocuje się do podstawy i boku aparatu, co pozwala na szybki obrót z orientacji poziomej do pionowej i utrzymanie aparatu wyważonego centralnie nad szczytem statywu. Zwykle mają one mocowanie Arca-Swiss po obu stronach, które działa z każdą głowicą statywu kompatybilną z Arca-Swiss. Prawie każda głowica pozwala co prawda na obrócenie aparatu, ale przeważnie jest to mało komfortowe i przenosi środek ciężkości. Popularnym producentem takich płytek jest firma

SmallRig, ale ciekawe modele oferuje też np. Nisi.

CZĘŚĆ 3

ZMIENŃ PERSPEKTYWĘ

Nie polegaj tylko na szerokim kącie – zmieniaj obiektyw i kąt widzenia, ponieważ ogniskowa odgrywa ogromną rolę w odwzorowaniu perspektywy

 ogniskowa obiektywu określa, jak szerokie pole widzenia fotografujesz. Niższe wartości, takie jak 17 mm, pozwalają zawrzeć w kadrze szeroką scenę, a wyższe wartości (np. 400 mm) wycinają jej mały fragment. Wartość ogniskowej jest zapisana na obiektywie, ale jeśli używasz

aparatu z niepełnoklatkową matrycą, musisz pomnożyć tę wartość przez tzw. mnożnik ogniskowej lub crop factor, aby uzyskać jej ekwiwalent dla pełnej klatki. W aparatach Nikon i Sony z matrycą APS-C jest to 1,5x, w aparatach Canon z matrycą APS-C – 1,6x, a w aparatach Mikro Cztery Trzecie wartość mnoży się 2x.

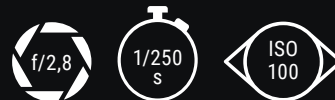
RADA ZAWODOWCA APLIKACJA POGODOWA

Pogoda jest zmienna, więc pamiętaj, aby sprawdzić prognozę jak najbliższej sesji zdjęciowej i nie dać się zaskoczyć. Wspaniałe zdjęcia mogą być zrobione nawet w złych warunkach pogodowych, więc nie pozwól, aby deszcz zniechęcił Cię do wyjścia z aparatem.

HOT SHOT

Fotografując teleobiektywem o długiej ogniskowej, perspektywa została skompresowana, dzięki czemu pierwszy plan i góry wydają się być znacznie bliżej siebie. Jednocześnie wyeliminowana została duża część martwej przestrzeni w scenie.

RADA ZAWODOWCA DOBRY BALANS

Dłuższe obiektywy, takie jak ten Tamron 150–500 mm f/5–6,7 Di III VC XCD, są wyposażone w kołnierzyk ze stopką. Pamiętaj, by właśnie tam zamocować płytkę montażową statywu, aby obiektyw był równomiernie wyważony i aby nie obciążać nadmiernie bagnetu aparatu.

OBIEKTYWY DO KRAJOBRAZU

17 mm

TAMRON 17–28 MM – SZEROKI ZOOM

1 Obiektywy szerokokątne oferują większe pole widzenia niż ludzkie oko, dlatego świetnie nadają się do fotografowania rozległych widoków. Ogniskowe z zakresu 17–28 mm są uważane za szerokokątne, a mniejsze – ultraszerokie.

50 mm

SAMYANG 50 MM – KLASYCZNY STANDARD

2 Ogniskowa 50 mm w aparatach pełnoklatkowych lub 35 mm w aparatach z matrycą APS-C jest nazywana standardową, ponieważ oferuje kąt widzenia zbliżony do ludzkiego oka. Ujęcia wykonane przy tej ogniskowej wyglądają przez to naturalnie.

500 mm

TAMRON 150-500 MM – TELEOBIEKTYWY

3 Teleobiektywy to dziwny wybór do zdjęć krajobrazu? Nic bardziej mylnego. Pozwala skupić się na ciekawym fragmencie sceny, zbliżyć się do niego z dużej odległości, skompresować perspektywę i wyciąć martwą przestrzeń.

RADA PRO OBIEKTYWY NA SPECJALNE OKAZJE

Obiektywy z najwyższej półki oraz szkła specjalistyczne potrafią kosztować fortunę, więc jeśli potrzebujesz danego modelu tylko do realizacji konkretnego pomysłu czy projektu, rozważ jego wypożyczenie. Jeśli nie jesteś zawodowym fotografem architektury, zapewne nie

potrzebujesz optyki typu tilt-shift, jak ten Samyang T-S 24 mm, i jego zakup nie byłby do końca racjonalny. Tego typu optyka pozwala uzyskać efekt miniatury, więc jeśli chcesz wzbogacić swoje portfolio o takie zdjęcia, wypożycz go np. na weekend.

CZĘŚĆ 4

WEJDŹ NA WYŻSZY POZIOM DZIĘKI FILTROM

Polaryzatory, filtry szare i gradientowe są niezbędne do uchwycenia doskonale naświetlonych krajobrazów

Kiedyś fotografowie krajobrazu nosili torby pełne filtrów. Dziś wiele efektów, do których uzyskania były potrzebne, można odtworzyć w postprodukcji. Nadal jednak istnieją trzy rodzaje filtrów, w które należy zainwestować, ponieważ nawet Photoshop ich nie zastąpi. Filtry o neutralnej gęstości (w skrócie ND) blokują światło i występują w odmianach okrągłych lub prostokątnych. Te ostatnie wymagają specjalnego uchwytu, ale mogą być wtedy wygodnie używane jednocześnie z gradientowymi. Filtry polaryzacyjne kołowe, zwane również filtrami CPL, dostępne są w specjalnych wersjach do uchwytów lub bezpośrednio nakręcane na obiektyw. Na filtrach nie warto oszczędzać, ponieważ filtr niskiej jakości może mocno pogorszyć jakość obrazu oferowaną przez Twój obiektyw.

RADY PRO PAMIĘTAJ O...

1 ZAKRYJ WIZJER
Jeśli fotografujesz lustrzanką, światło może przedostawać się przez wizjer podczas długich ekspozycji. Zaślepkę znajdziesz prawdopodobnie na pasku aparatu.

2 WYZWALACZ
Powinien znaleźć się w zestawie każdego fotografa krajobrazu. Pamiętaj, aby przed zakupem sprawdzić, czy na pewno jest kompatybilny z Twoim aparatem.

3 BLOKADA LUSTRA
W przypadku lustrzanek podnoszenie się lustra podczas wyzwalania migawki może powodować drgania aparatu. Aby to wyeliminować, włącz funkcję blokady.

SPRZĘT ZAWODOWCA
FILTRY, KTÓRE MUSISZ MIEĆ

SZARY

1 Są to szklane lub żywiczne płytki, które zostały przyciemnione i działają trochę jak okulary przeciwsłoneczne dla aparatu. Są dostępne o wielu mocach, aby dopasować je do różnych warunków oświetleniowych. Im więcej światła blokują, tym dłuższy czas migawki można ustawić. Jest to przydatne do rozmycia wody, chmur czy ludzi.

GRADIENTOWY

2 Prostokątne płytki z szarym gradientem – który z jednej strony przyciemnia jasny fragment sceny, a z drugiej pozostawia ją nietkniętą – dostępne są w wariantach o różnej przepuszczalności światła oraz z różnym stopniem przejścia: ostrym do wyraźnej linii horyzontu (np. do pejzażu morskiego) lub łagodnym, gdy na horyzoncie znajdują się np. drzewa lub góry.

POLARYZACYJNY

3 Filtry polaryzacyjne są niezbędne do zdjęć krajobrazowych, ponieważ ograniczają spolaryzowane światło wpadające do aparatu, wzmacniając błękitny na niebie i redukując odbicia na wodzie lub szkłe. Obracając pierścień regulacyjny, na żywo obserwujemy stopień polaryzacji.

HOT SHOT **Wodospad**

Ten wodospad aż prosił się, by sfotografować go z użyciem długiego czasu naświetlania. Fotografując na statywie i z filtrem ND, skały wyszły ostre i stanowią wspaniałe zestawienie z rozmytą wodą, która jest jedwabście gładka. Widać też niesamowity kontrast pomiędzy jasnymi i ciemnymi tonami.

RADA PRO **Użyj fadera**

Filtry NiSi z serii Vario to tak zwane fadery, czyli filtry o zmiennej gęstości, umożliwiające kontrolę ilości przepuszczanego światła. To bardzo wygodne rozwiązanie, zwłaszcza gdy fotografujemy w warunkach, które utrudniają swobodną zmianę filtra lub gdy chcemy zabrać jak najmniej sprzętu. Model NiSi ND-Vario 5-9 Stops Pro Nano umożliwia redukcję od 5 do 9 EV. Przepuszczalność jest regulowana bezstopniowo poprzez obrót zewnętrznego pierścienia.

Pojedyncze klatki

CZĘŚĆ 5

MYŚL PANORAMICZNIE

Skorzystaj z odpowiedniego sprzętu, aby oddać piękno rozległych malowniczych widoków

Niektóre rozległe sceny nie mieszczą się w standardowym kadrze, więc szerszy, bardziej filmowy może sprawdzić się lepiej. Wiele smartfonów ma tryb zdjęć panoramicznych, ale jakość obrazu będzie gorsza niż w przypadku aparatu systemowego, zwłaszcza jeśli chcesz edytować i drukować profesjonalne odbitki. Najlepszym sposobem na tworzenie panoram jest robienie zdjęć w pionie: zacznij od lewej krawędzi sceny i przesuwaj się do prawej. Upewnij się, że wykonujesz zdjęcia w formacie RAW i korzystasz z trybu priorytetu przysłony, wybierając $f/16$, aby uzyskać dobrą ostrość całej sceny, a następnie dostosuj ISO do czasu otwarcia migawki wynoszącego $1/200$ s – wystarczająco krótko, aby fotografować z ręki, jeśli nie masz statywu. Następnie

przełącz aparat w tryb ręczny i zablokuj te ustawienia, tak aby ekspozycja nie zmieniała się pomiędzy klatkami, co pomoże potem w płynnym połączeniu. Teraz ustaw ostrość w jednej trzeciej głębokości sceny i przełącz na ręczne ustawianie ostrości, aby również była ona spójna. Fotografuj w orientacji pionowej i upewnij się, że każde ujęcie pokrywa się w co najmniej 30% z poprzednim. Zwróć uwagę na to, gdzie na każdym ujęciu znajduje się horyzont, i upewnij się, że na pierwszej i ostatniej jest na tej samej wysokości, dzięki czemu Twoja panorama będzie prosta. Warto również zrobić zdjęcie z ręki na początku i na końcu panoramy, aby łatwo było znaleźć całą serię podczas przeglądania zdjęć w domu. Jeśli chcesz tworzyć panoramiczne krajobrazy bardziej poważnie, powinieneś również rozważyć zakup głowicy panoramicznej (obok).

Bracketing ekspozycji

Uzyskaj bardziej szczegółową panoramę, tworząc obraz HDR. Wybierz format RAW i aktywuj tryb bracketingu ekspozycji (AEB) w aparacie. Ustaw go tak, aby wykonać trzy zdjęcia (normalne, niedoświetlone i prześwietlone), a następnie scal je w programie.

Połączony obraz

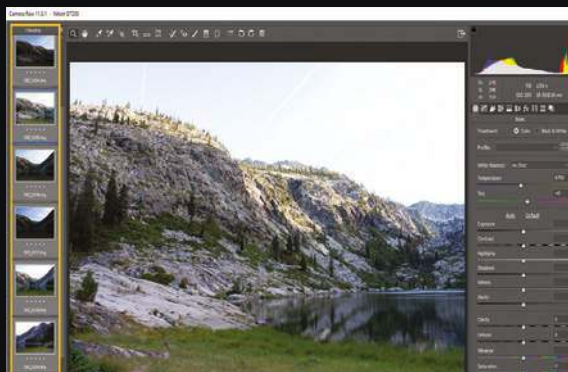
CZYM JEST GŁOWICA PANORAMICZNA?

Głowice panoramiczne, takie jak Sirui PA-20 Panning plate (poniżej), to specjalistyczne głowice statywowe do tworzenia idealnych panoram. Umożliwiają one zamocowanie obiektywu w taki sposób, aby znajdował się on nad „punktem węzłowym”, co pozwala zminimalizować zniekształcenia optyczne, zwane błędem paralaksy. Gdy obrazy są wolne od tego zniekształcenia, łatwiej jest je „zszyc” w oprogramowaniu takim jak Photoshop CC. Głowice panoramiczne ułatwiają także wykonywanie pojedynczych klatek panoramy lub dodawanie dodatkowych rzędów w celu zwiększenia wysokości ostatecznej panoramy.

RADA PRO POŁĄCZ ZDJĘCIA W PANORAMĘ W PHOTOSHOP CC

Aby połączyć serię plików JPEG w panoramiczną fotografię, możesz otworzyć pliki w Adobe Bridge, wybrać wszystkie zdjęcia składowe, a następnie przejść do Narzędzia > Photoshop > Photomerge. To załaduje obrazy do Photoshopa CC i uaktywni okno dialogowe Photomerge z opcjami zszywania. Zwykle pozostawienie ustawień na Auto daje dobre rezultaty, choć można spróbować ponownie z inną opcją, jeśli panorama nie zszywa się prawidłowo. Upewnij się, że cztery pola na dole są zaznaczone. Usuwanie winietowania pomaga pozbyć się ciemnych narożników i sprawia, że połączenia są bardziej jednolite. Funkcja Wypełnij przezroczyste obszary z uwzględnieniem zawartości pomaga wypełnić puste części płótna powstałe po wyrównaniu scalonych zdjęć.

Jak stworzyć panoramę w Adobe Camera Raw

Otwórz składowe pliki RAW w Adobe Bridge i zaznacz je, następnie kliknij prawym przyciskiem myszy i wybierz Otwórz w Camera Raw. W ACR zaznacz ponownie wszystkie miniatury i kliknij je prawym przyciskiem myszy, tym razem wybierając opcję Scal do panoramy. W ten sposób pojawi się okno dialogowe z opcjami łączenia zdjęć.

23 Wyzwania fotograficzne na rok 2023

Oto techniki i umiejętności, które warto opanować, by w 2023 roku być jeszcze lepszym fotografem!

Początek roku to zawsze dobry czas na ocenę swoich umiejętności oraz podjęcie nowych wyzwań i ambitnych postanowień. Warto skorzystać z tej okazji, wziąć aparat do ręki i w pełni zanurzyć się w fotografii w 2023 roku. Zebraliśmy więc 23 warte wypróbowania techniki, praktyczne wskazówki i pomysły na kreatywne zdjęcia, aby zainspirować Cię do działania w nowym

roku. Od fotografowania nocnego nieba i zdjęć soczystych krajobrazów po nastrojowe portrety i apetyczne zdjęcia kulinarne – niezależnie od tego, w jakim stylu lub gatunku lubisz fotografować, znajdziesz tu rady, które pomogą Ci stać się lepszym fotografem w 2023 roku!

TWOJA LISTA NA 2023

01 Sięgnij dalej!	strona 56
02 Zrób kolejny krok	58
03 Praca z detalem	58
04 Lodowa scena	59
05 Rób lepsze portrety	59
06 Fotografuj wewnątrz	60
07 Stwórz czarno-biały tryptyk	60
08 Wykorzystaj kolory	61
09 Rozmyj tło	61
10 Spróbuj z błyskiem	61
11 Pobudka!	62
12 Sfotografuj motyla	62
13 Sportretuj pupila	63
14 Zabawa z lodem	63
15 Pod światło	64
16 Inspirujące książki	64
17 Fotografuj koncertowo	65
18 Spójrz z góry	65
19 Włącz tryb seryjny	66
20 Sięgnij gwiazd	66
21 Zapisz się na kurs	67
22 Uruchom asystenta	67
23 Nie zapomnij o zabawie	67

Investycja w teleobiektyw lub telekonwerter opłaca się nie tylko fotografom dzikiej przyrody.

01 SIĘGNIJ DALEJ! UŻYJ TELEOBIEKTYWU ORAZ TELEKONWERTERA

Jeśli chcesz na poważnie fotografować dziką przyrodę, obiektyw o długiej ogniskowej będzie niezbędny. Ale pamiętaj, że teleobiektywy są świetne nie tylko do fotografowania zwierząt i sportu - jeśli robisz też zdjęcia portretowe, krajobrazowe lub reportażowe, zoom klasy 70–200 mm może się okazać najlepszym rozwiązaniem. Jeśli posiadasz już taki obiektyw, ale chcesz zbliżyć się do tematu jeszcze bardziej, być może nie musisz kupować nowej optyki – znacznie tańszy telekonwerter zwiększy Twój zasięg nawet dwukrotnie. Jasność obiektywu spadnie wówczas co prawda o dwie działki przysłony, ale kompaktowe i lekkie 400 mm f/5,6 nadal brzmi świetnie!

TWOJE WYZWANIA W 2023 ROKU

Dobrej klasy teleobiektyw pokaże Ci, czym jest wyraziste zdjęcie pełne detali i szczegółów.

02 Zrób krok w dobrą stronę

Inwestuj w sprzęt. Rozwijaj szklarnię, przesiądź się na pełną klatkę.

○ czywiście to głównie od umiejętności fotografa zależy, czy zdjęcia będą udane, ale nie oszukujmy się – sprzęt jest ważny! Szybki korpus zwiększa szansę na uchwycenie momentu, który dostrzegło nasze fotograficzne oko, czuła matryca pozwala na tworzenie czystych nocnych zdjęć, a jasna optyka pięknie eksponuje bohatera dobrze skomponowanego portretu.

Dlatego zakup nowego body czy obiektywu może pozwolić Ci szybko wskoczyć na kolejny poziom. Takim skokiem dla wielu fotografów jest przesiadka na aparat pełnoklatkowy. Dobra wiadomość jest taka, że współczesne bezlusterkowce FX

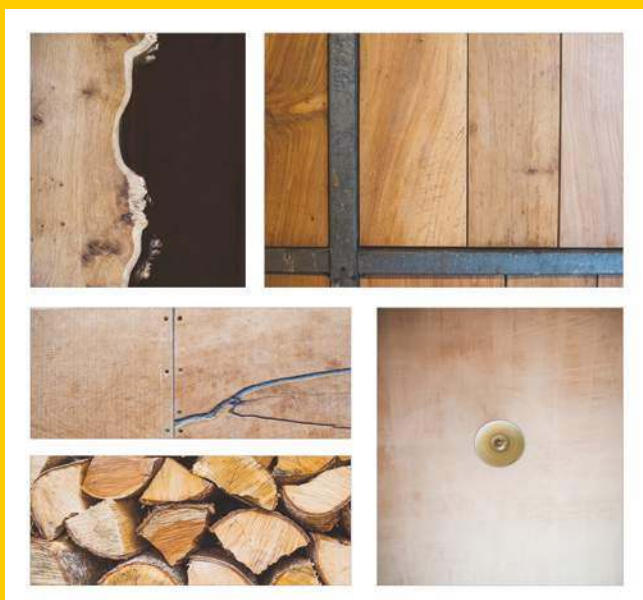
nie są już tak duże i tak drogie jak jeszcze kilka lat temu. Najlepszym na to przykładem jest np. Nikon Z 5.

MAŁA ALE PEŁNA KLATKA

Model Z 5 to najtańsza "pełna klatka" w rodzinie Nikon Z, ale pod względem możliwości oferuje naprawdę wiele. Jest przy tym wyjątkowo wygodny, bo z korpusami segmentu profesjonalnego dzieli duży cyfrowy wizjer OLED 3,69 Mp i głęboki uchwyt. Najważniejszy jest oczywiście 24-milionowy, pełnoklatkowy sensor obsługiwany przez procesor EXPEED 6. Większa matryca to lepsza jakość zdjęć w słabym świetle i mniejsza głębia ostrości - idealna do portretów z rozmytym tłem i nie tylko!

Przystępny cenowo Nikon Z 5 to prosty sposób, by wejść w świat pełnoklatkowych aparatów bez lustra.

03 NAUCZ SIĘ PRACY Z DETALEM

Często w fotografii mniej znaczy więcej. Ćwicz więc budowanie prostych kompozycji i operowanie detalem. Fotografowanie w domu różnych tematów z bliska to świetny projekt, który można realizować w zimowy dzień. Pokaż szczegóły, skoncentruj się na kompozycji i usuń z kadru wszelkie "przeszkadzajki", takie jak kable i gniazdka. Szukaj ciekawych faktur i kształtów, aby uzyskać abstrakcyjny efekt!

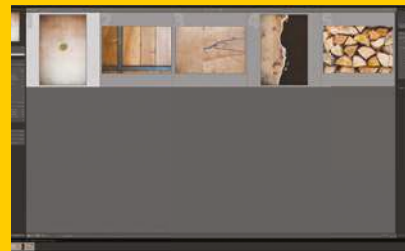
1 Temat

Szukaj detali, które dobrze wyglądają w zbliżeniu, np. regularnych powtarzających się wzorów i ciekawych kształtów, takich jak porąbane drewno. Wypełnij ciasno kadr!

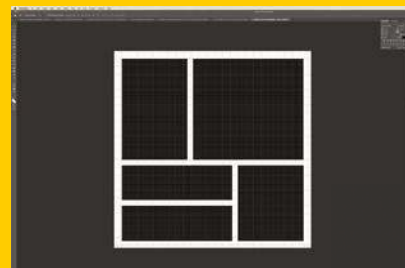
2 Edycja

Dokonaj edycji w trybie wsadowym (my użyliśmy Lightrooma), aby uzyskać jednolity wygląd zdjęć. W ten sposób wszystkie kadry będą do siebie pasować.

3 Połącz

Zastanów się, jak pokazać zdjęcia razem. My zaprojektowaliśmy w Photoshopie siatkę do wyświetlania naszych fotografii jako jeden obraz.

05 LEPSZE PORTRETY

Jeśli chcesz robić profesjonalnie wyglądające portrety, zainwestuj w porządną obiektyw o dłuższej ogniskowej i dużym maksymalnym otworze przysłony. Do szerszych portretów wystarczy Ci jasne 50 mm, ale typowa "portretówka", dobrze oddająca proporcje twarzy, to 85 lub 105 mm. To zdjęcie zostało wykonane przy użyciu pełnoklatkowego aparatu Nikon Z 5 z obiektywem Nikkor Z 85 mm f/1,8 S.

RADY EKSPERTA

- Podczas fotografowania z szeroko otwartym otworem przysłony należy dokładnie ustawić ostrość. W tym celu wybierz pojedynczy punkt AF lub włącz tryb wykrywania oka.
- Zwracaj uwagę na tło. Uważaj na elementy wystające zza głowy fotografowanej osoby. Szukaj jednolitych planów oraz światła, które efektownie rozmyjesz w nieostrości.
- Kupuj sprzęt w specjalistycznych sklepach i u autoryzowanych dystrybutorów producenta.

Nikon Nikkor Z 85 mm f/1,8 S to obiektyw zaprojektowany z myślą o fotografii portretowej.

04 LODOWA SCENA

Chociaż lato jest zdecydowanie przyjemniejszą porą do fotografowania na zewnątrz, zima dostarcza wielu okazji do zrobienia wspaniałych zdjęć. Weźmy na przykład mroźny poranek, w którym liście pokryte są mieniącym się szronem. Aby uzyskać najlepszy efekt, wyciągnij swój obiektyw makro i zbliż się do tematu, aby uchwycić detale. Jeśli masz dobre warunki pogodowe i zaczekasz na pojawienie się słońca, Twoje zdjęcie będzie miało złotą kontrastową poświatę na tle chłodnego szronu i lodu.

RADA EKSPERTA

- Baw się ustawieniami przysłony. Jeśli ją otworzysz, uzyskasz rozmyte tło. Utrzymanie jej przymkniętej pozwoli uchwycić więcej szczegółów.
- Gdy jest mroźno, zachowaj ostrożność i załóż odpowiednie buty! Nie chcesz przecież poślizgnąć się ze swoim drogim sprzętem fotograficznym.
- Dbaj o ciepłe dłonie. Zainwestuj w rękawiczki fotograficzne z odsłanianymi palcami.
- Ocieplacze na nadgarstki są również dobrym rozwiązaniem jako dodatkowa warstwa na łagodniejsze zimowe dni.

06 Fotografuj wnętrza

Odkryj architektoniczną przestrzeń

Domowe przestrzenie mogą dać dużo frajdy podczas fotografowania, ale wiąże się to często z wyzwaniami! Jak na przykład sфотографować scenę, gdy mamy mało miejsca na manewrowanie lub rozstawienie statywu? My użyliśmy różnych technik, aby uzyskać takie ujęcia: od zastosowania przenośnego ramienia statywu do zawieszenia się (bezpiecznie) na szczycie gzymsu.

Do fotografowania ciasnych wnętrz z pewnością przyda się obiektyw szerokokątny, np. Nikkor Z 17–28 mm f/2,8. Nie ulegaj jednak pokusie korzystania zawsze z najszerszego kąta - takie zdjęcia wyglądają efektownie a wnętrza wydają się bardziej przestronne,

ale jednocześnie trudniej zapanować nad perspektywą i geometrią.

RADY EKSPERTA

- Wykorzystaj naturalne światło. Jeśli różnica między światłami i cieniami jest duża, fotografuj w RAW, by zbalansować jasność w edycji.
- W miarę możliwości używaj statywu, aby utrzymać niskie ISO i wąską przysłonę (około f/8).
- Szukaj perspektywy i najlepszego punktu widzenia, aby jak najlepiej wykorzystać scenę. W tym przypadku ujęcie z góry sprawdziło się najlepiej, ale zawodowcy często budują też intymne kadry, fotografując przez otwarte drzwi lub przez liście kwiatów.

07 STWÓRZ CZARNO-BIAŁY TRYPTYK

Wszyscy kochamy czarno-białe zdjęcia - to klasyczne i tradycyjne medium nigdy nie wychodzi z mody i jest dobrym sposobem, by podkreślać ciekawe kształty natury i formy architektoniczne. Podczas robienia czarno-białych zdjęć zastanów się nad tematem. Na przykład nudne szare dni i strukturalne, samotne drzewa lub obiekty będą wyglądać szczególnie dobrze

w monochromatycznych odcieniach. Eksperymentuj z minimalizmem i kompozycją, aby uzyskać przyjemny efekt. Wykonaj spójną i przemyślaną serię zdjęć, które mogą być prezentowane razem. Zastanów się nad kolejnością i najlepszym sposobem ich wyświetlania, na przykład, czy zdjęcia lepiej sprawdzą się z ramką (oraz jaką) czy bez i w jakich proporcjach powinny być pokazane. Wszystkie te decyzje sprawdzaj w praktyce, aż do uzyskania efektu, z którego będziesz zadowolony.

RADY EKSPERTA

- Jeśli chcesz otrzymać jak najlepszy efekt, rozważ użycie filtra CPL. Poprawi to wyrazistość i zwiększy kontrast sceny.
- Na etapie konwersji do odcieni szarości w programie do edycji RAW użyj kanałów kolorystycznych, aby jak najlepiej wyregulować tonację zdjęcia.
- Wykonaj selektywne korekty jasności, aby przyciemnić cienie lub wzmocnić światła. Powoli buduj efekt, aby mieć większą kontrolę nad końcowym rezultatem.

08 GRAJ W KOLORY

W tym roku postaw sobie za cel uchwycenie bardziej żywych kolorów. Szukaj ich w przestrzeni i twórz własną barwną kolekcję. Zadbaj o właściwy balans bieli i oświetlenie (czy to naturalne, czy z lampą błyskową), ale pamiętaj także o zapisywaniu zdjęć w formacie RAW. Pracując z kolorami, zastanów się, jak się one ze sobą łączą lub jak się sobie przeciwstawiają. Na przykład pomarańczowy i niebieski, czerwony i zielony oraz żółty i fioletowy to kolory uzupełniające. Sprawdź, jak można wykorzystać kolory razem, aby uzyskać najlepsze rezultaty.

09 ROZMYJ TŁO

Rozmycie tła bywa kluczowe w wielu gatunkach - od portretów i martwej natury po zdjęcia dzikiej przyrody. W odpowiednich okolicznościach można je nawet wykorzystać w fotografii krajobrazowej. Ta technika polega na umieszczeniu głównego obiektu pomiędzy gładkim tłem a pierwszym planem (opcjonalnie, w zależności od ustawień) i otwarciu szeroko przysłony. W ten sposób uzyskasz ostry temat główny otworzony przez delikatne nieostrości.

10 SPRÓBUJ Z BŁYSKIEM

Praca z błyskiem onieśmiela wielu, zwłaszcza początkujących fotografów. Faktycznie wymaga ona wprawy i doświadczenia, ale jest to wysiłek, który się opłaca. Nie musisz też od razu porywać się na pracę ze światłem studyjnym i budowanie skomplikowanych aranżacji. Zacznij od mniejszej i bardzo wszechstronnej lampy typu Speedlite, którą możesz zdjąć z aparatu i wyzwać bezprzewodowo. Co najważniejsze, dzięki inteligentnemu systemowi i-TTL sama dobierze siłę błysku!

11 Pobudka!

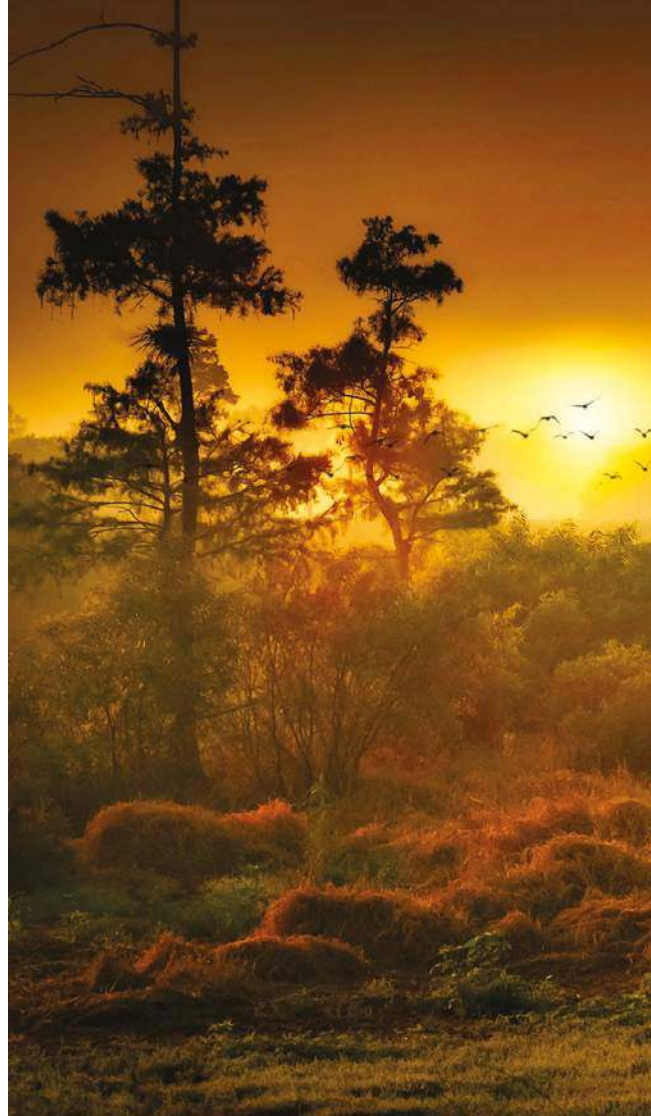
Nastaw budzik, by uchwycić majestatyczny wschód słońca

Nie ma nic piękniejszego niż pierwsze światło poranka. W tym roku postaw sobie za cel sfotografowanie wschodu słońca przynajmniej raz na jakiś czas, aby cieszyć się emocjami, jakie niesie ze sobą świt. Jeśli nie jesteś rannym ptaszkiem, sugerujemy, abyś trzymał się zimowych i wczesnowiosennych wschodów słońca. Wtedy nie będziesz musiał wstawać z łóżka w środku nocy! Najlepszym obiektywem do fotografowania porannych krajobrazów będzie szeroki kąt i nie bój się fotografować pod światło, gdy jest ono nisko nad horyzontem. Baw się promieniami światła i flarami obiektywu pojawiającymi się w kadrze, aby wykorzystać te efekty na swoją korzyść i otrzymać nastrojowe ujęcia.

Obiektyw Nikkor Nikon Z 14-30 mm f/4, to dobry balans ceny do jakości.

RADY EKSPERTA

- Idealnie sprawdzi się obiektyw typu 14-30 mm f/4. W krajobrazie duża jasność nie jest aż tak ważna!
- Staraj się być na miejscu co najmniej 30 minut przed wschodem słońca, aby nie przegapić złotej godziny.
- Chociaż dobrze jest regularnie sprawdzać prognozę pogody i być przygotowanym na te idealne wschody słońca, czasami pogoda płata figle. Nawet jeśli warunki nie są idealne w dniu pleneru, ruszaj i tak, ponieważ nigdy nie wiesz, co na Ciebie czeka, dopóki nie będziesz na miejscu.

12 SFOTOGRAFUJ MOTYLA

Motyle są bez dwóch zdań jednym z najwznieczniejszych tematów do fotografowania. Występują w różnych rozmiarach, kolorach i gatunkach w zależności od pory roku. Pojawiają się od pierwszych ciepłych dni wiosny aż do późnego lata/wczesnej jesieni, kiedy to przechodzą w stan hibernacji. Warto zainwestować w dobry atlas motyli. Bogatym źródłem informacji jest też strona internetowa Butterfly Conservation (www.butterfly-conservation.org/butterflies). Fotografując jakiegokolwiek zwierzę, pamiętaj, by jak najmniej ingerować w jego środowisko.

RADY EKSPERTA

- Motyle osiadają wieczorem i pozostają w bezruchu aż do rana. Jeśli wieczorem zaobserwujesz gdzie lądują, zanotuj to, a następnie wróć w to samo miejsce o poranku (bądź na miejscu przed wschodem słońca). Motyl pozostanie tam do czasu, aż ciepło słońca rozgrzeje jego skrzydła.
- Najlepsze ujęcia uzyskasz obiektywem makro o skali odwzorowaniu 1:1. Jeśli to

opcja poza Twoim budżetem, tańszą alternatywą jest długi zoom.

- Innym sposobem na uzyskanie gwarantowanego ujęcia motyla jest zainwestowanie w zestaw hodowlany. Kiedy owady przejdą już swoją transformację z gąsienicy w motyla (możesz to również uchwycić w postaci serii zdjęć), uwolnij je w swoim ogrodzie i sfotografuj ten moment, tak jak zrobiliśmy to na tym zdjęciu.

Nie tylko do motyli! Obiektyw makro przyda Ci się również do fotografii produktowej lub do pełnych szczegółów portretów.

13 SPORTRETUJ PUPILA

W tym roku postaraj się zrobić przynajmniej kilka dobrych portretów zwierzątko, ponieważ nie tylko podszkolisz swoje umiejętności (zwierzęta są trudne do sfotografowania), lecz także dzięki temu staniesz się bardziej cierpliwą osobą! Musisz być bowiem bardzo wytrwały, aby uzyskać dobre ujęcie. Na sesji warto mieć też jakąś pomoc – najlepiej w osobie właściciela zwierzęcia. A jeśli to Ty jesteś właścicielem, przyprowadź kogoś, na kogo Twój pupil będzie dobrze reagował. Jednoczesne wydawanie poleceń psu i robienie zdjęć może być trudne, więc najpierw wyjaśnij ze swoim asystentem, czego potrzebujesz.

RADY EKSPERTA

- Zanim ustawisz psa w odpowiedniej pozycji, znajdź dobre miejsce do wykonania zdjęcia. Najlepiej pracować z miękkim, naturalnym światłem, które można znaleźć w cieniu (w słoneczny dzień).
- Otwórz maksymalnie przysłonę, aby rozmyć tło, i pamiętaj o dokładnym ustawieniu ostrości. Użyj punktowego autofokusa i wyostrz na oku.
- Poproś właściciela, aby trzymał smakołyk lub swój palec tuż nad obiektywem. Gdy zawoła jego imię, istnieje szansa, że pies spojrzy bezpośrednio na Ciebie, co pozwoli uchwycić na zdjęciu kontakt wzrokowy!

14 ZABAWA Z LODEM

Kiedy na dworze pada deszcz, zajmij się domowym projektem, takim jak nasz pomysł na zamrożenie roślin. Aby uzyskać zimowy charakter ujęcia, zamroziliśmy w wodzie kilka suszonych kwiatów, ale możesz użyć roślin kupionych w sklepie lub zebranych z ogrodu o odpowiedniej porze roku.

1 Faza zamrażania

Do małego pojemnika wlej trochę wody i ulóż w nim rośliny. Umieść go w zamrażarce na kilka godzin. Po zamrożeniu wyjmij blok lodowy i umieść go na ciemnej powierzchni.

2 Światło

Użyliśmy jednej lampy błyskowej do oświetlenia naszego obiektu. Miejsce, w którym umieścisz światło, ma duże znaczenie dla ogólnego efektu. Jeśli postawisz je z tyłu, będzie prześwitywać przez lód, z przodu da natomiast efekt delikatniejszy, jak u nas.

3 Ustawienia aparatu

W trybie ręcznej ekspozycji ustaw czas otwarcia migawki na 1/200 s lub dłuższy, aby zsynchronizować się z lampą błyskową. My utrzymaliśmy ISO na poziomie 100 i zbalansowaliśmy przysłonę i siłę błysku.

15 Rób zdjęcia pod światło

Opanuj sztukę fotografowania tematów oświetlonych od tyłu

Fotografowanie pod światło, brzmi jak fatalny błąd, ale jeśli robisz to świadomie, możesz stworzyć wiele ciekawych efektów i to w rozmaitych rodzajach fotografii. Od martwej natury po portrety, w zasadzie wszędzie można wykorzystać tylne podświetlenie, by nadać charakter fotografii. Na zdjęciu obok wykorzystano mocne kontrastowe światło, by pokazać dynamikę sceny - choć piłka zamrożona została w ruchu, dzięki z rozpylonym drobinom podświetlonej wody nie mamy wątpliwości, że porusza się szybko i do tego jest "podkręcona". Zdjęcie wygląda bardzo profesjonalnie ale wykonano je opisywanym już niedużym Nikonem Z 5!

RADY EKSPERTA

- Przejroczyste obiekty będą podświetlane inaczej niż te, które nie przepuszczają światła w ogóle. Eksperymentuj aby zobaczyć efekty.
- Warto wprowadzić dodatkowe oświetlenie z przodu obiektu, uchwycić więcej szczegółów. W tym celu można użyć blendy lub lampy.
- Jeśli chcesz, aby fotografowany obiekt był dobrze wyeksponowany na zdjęciu, ustaw ekspozycję na światło. Oznacza to, że prawdopodobnie trzeba będzie niedoświetlić główny temat o 1 lub 2 stopnie przysłony, aby uzyskać prawidłową ekspozycję.

16 SZUKAJ INSPIRACJI W ALBUMACH FOTO

Książki fotograficzne to kopalnia wiedzy i inspiracji. Przeglądanie albumów z wysokiej jakości wydrukami przypomina nam jak niezwykle jest to medium, ale na rynku jest też szeroka oferta publikacji edukacyjnych. Fotografowie chętnie dzielą się swoim doświadczeniem dlatego warto posłuchać co mają do powiedzenia, i czego sami nauczyli się przez lata pracy z aparatem w ręce. Wciąż dominują tytuły anglojęzyczne, ale pojawiają się już też polskie publikacje. Oto kilka naszych ulubionych!

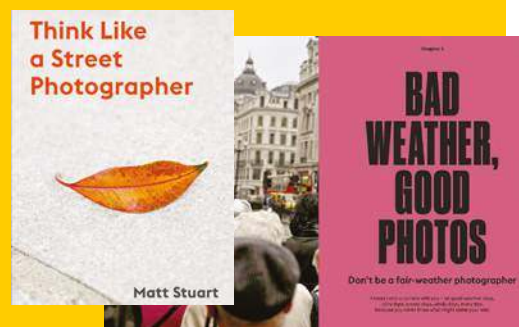
1 Podręczniki Aperture

Genialna seria zeszytów nowojorskiego wydawnictwa. Wielkie nazwiska, kultowe zdjęcia, oraz historia, jaka stoi za ich powstaniem. Mnóstwo przemyśleń i ciekawych porad!

2 Myśl jak Matt

Zdaniem Matta Stuarta, jednego z najlepszych fotografów ulicznych, sekret tkwi w nastawieniu. By zacząć "widzieć", w niezwykle historie, które rozgrywają się na ulicach miasta, trzeba "nauczyć się patrzeć". Ta książka to seria wytrychów, które pozwolą Wam skrócić sobie tę drogę.

3 WJF VOL. 2

Wszyscy Jesteśmy Fotografami, to inicjatywa, która od lat inspiruje amatorów fotografii do samorozwoju łącząc publiczność z najlepszymi fotografami w Polsce. Nie tylko na spotkaniach, ale również poprzez książki.

17 Fotografuj koncertowo

Nie zapomnij aparatu, aby uwiecznić wspaniałe chwile

Pomyśl o tych wszystkich dużych wydarzeniach, które przegapiliśmy podczas pandemii: muzyka na żywo, wesela, imprezy i festiwale... Tak więc fotografowanie eventów w 2023 roku koniecznie powinno znaleźć się na Twojej fotograficznej check-liście! Poza tym pomoże Ci to doskonalić swoje umiejętności i pozwoli budować pewność siebie. To forma reportażu, musisz więc nie tylko szybko myśleć i dostosowywać się do wydarzeń, lecz także przewidywać zachowania ludzi, aby uchwycić ich w kluczowym momencie.

RADY EKSPERTA

- W warunkach słabego oświetlenia najlepiej sprawdzają się jasne obiektywy, by móc ustawić możliwie niskie ISO.
- Musisz zachować krótki czas migawki (ok. 1/125 s) więc nie unikniesz stosowania wysokich czułości, ale ostrość ujęć jest najważniejsza - szum z łatwością usuniesz w postprodukcji.
- Powstrzymaj się od ciągłego sprawdzania zdjęć na tylnym ekranie aparatu – możesz przegapić ważny moment, jeśli zerkasz na LCD po każdym wykonanym ujęciu.

18 SPÓJRZ Z GÓRY

Fotografowanie jedzenia jest relaksującym i przyjemnym doświadczeniem, dlatego zdecydowanie powinno znaleźć się na liście rzeczy do zrobienia w 2023 roku. Nie dość, że zdjęcia wyglądają apetycznie, to jeszcze na koniec sesji możesz zjeść swoje rekwizyty! Uchwycenie jedzenia z góry, czyli styl „flat lay” daje wspaniałe efekty. Aby to zrealizować, może przydać się statyw, jednak jego nogi mogą często przeszkadzać podczas fotografowania z takiej perspektywy. Aby to obejść, można skorzystać z poziomej kolumny, lub odchylanego ekranu.

1 Konfiguracja

Niektóre statywy pozwalają zamocować pionową kolumnę centralną w poziomie, by wygodnie fotografować pionowo w dół. Pamiętaj jednak, że przenosi to środek ciężkości i warto dociążyć trójnóg, by cała konstrukcja nie runęła niespodziewanie.

2 Zablokuj pozycję

Jeśli nie masz statywu z poziomą kolumną, wykorzystaj odchylaną kolumnę, wykorzystaj odchylaną kolumnę w swoim aparacie. Ramiona szybko się męczą, dlatego najlepiej stań na stołku lub małej drabinie. Przemyśl co wykluczyć a co zawrzeć w kadrze, by wyzwole nie migawki było jedynie formalnością.

3 Ustawienia

Najlepiej utrzymywać niskie ISO, na poziomie około 100 i wybrać średnią przysłonę (na przykład f/4,5), aby wszystko było ostre. W przypadku fotografowania z góry można pozwolić sobie na nieco szersze otwarcie przysłony, ponieważ większość obiektów znajduje się w tej samej płaszczyźnie.

19 Włącz tryb seryjny

Uchwycić ulotne chwile dzięki szybkiej serii zdjęć

Czasami jeden obraz nie opowie całej historii, dlatego wówczas najlepiej pokazać ją w postaci ciągłej sekwencji. Zastanawiając się nad sposobem prezentacji takiej serii, pamiętaj, że musisz zawrzeć w niej początek, środek i koniec. Potrzebujesz więc co najmniej 3-5 ujęć. Wszystko zależy od Twojej pozycji i wycucia. Musisz być we właściwym miejscu i w odpowiednim czasie. Spróbuj wcześniej przewidzieć co się

wydarzy, abyś mógł zaplanować całą sekwencję od początku do końca. W naszym przypadku panna młoda rzucająca bukiet była tematem początku serii, a na końcu wiedzieliśmy, że będziemy musieli przenieść naszą uwagę na tłum łąpiący wiązankę.

RADY EKSPERTA

- Wybierz tryb seryjny w swoim aparacie i użyj techniki ustawiania ostrości za pomocą tylnego przycisku, śledząc akcję.

- Wykonaj więcej zdjęć, niż potrzebujesz. Każde ujęcie powinno różnić się od poprzedniego, aby sekwencja opowiadała jakąś historię.
- Podnieś ISO, aby móc fotografować z czasem migawki wystarczającym do zamrożenia akcji. W trakcie edycji można usunąć niewielkie szumy, ale nie da się wyostrzyć zdjęcia, które jest całkowicie rozmyte.

Aplikacje takie jak Stellarium czy The Photographer's Ephemeris mogą pomóc wskazać, kiedy i gdzie można znaleźć Drogę Mleczną na nocnym niebie.

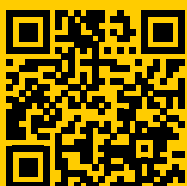
20 SIĘGNIJ GWIAZD

Jeśli masz szerokokątny obiektyw klasy 17-28 mm f/2,8 i statyw, to spróbuj swoich sił w astrofotografii i sprawdź, czy uda Ci się uchwycić Drogę Mleczną w 2023 roku. Będzie to wymagało ciągłego sprawdzania prognozy pogody i fazy Księżyca w okresie między kwietniem a wrześniem (kiedy Droga Mleczna jest najlepiej widoczna na półkuli północnej). Innym czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę, jest zanieczyszczenie światłem, ograniczające widoczność obiektów na niebie. Po znalezieniu odpowiednio „ciemnego miejsca” będziesz potrzebować wyraźnego pierwszego planu: udane ujęcie astro wymaga ziemskiego zakotwiczenia, takiego jak budynek, drzewa lub woda. Po znalezieniu się w wybranym miejscu wybierz ISO pomiędzy 2000 a 6400 i trzymaj przysłonę szeroko otwartą, aby wpuścić jak najwięcej światła. Użyj statywu i wężyka spustowego (lub samowyzwalacza), aby uniknąć drgań aparatu, i ustaw czas migawki na około 25 s.

**Nikon
School**

21 ZAPISZ SIĘ DO AKADEMII NIKONA

Jeśli chcesz rozwijać swoje umiejętności w konkretnej dziedzinie, być może czas wrócić w 2023 do szkoły i odebrać solidne wykształcenie pod okiem specjalistów. Sczytaj kod QR i sprawdź jaki masz wybór!

23 NIE ZAPOMNIJ O ZABAWIE W 2023

2023 ma być rokiem nauki, ale nie zapomnij też o zabawie. A jaki jest na to lepszy sposób niż zrobienie portretu dziecka? Ta zabawa będzie jednak wyzwaniem. Utrzymanie skupienia dzieci przed obiektywem bywa trudne a zachowania są często nieprzewidywalne. Ich pokłady energii i entuzjazmu sprawiają jednak, że fotografuje się je z radością. Podczas gdy nasza dziecięca sesja zdjęciowa odbywała się w studiu, Ty możesz zorganizować swoją gdziekolwiek. Dobrym pomysłem jest plener na świeżym powietrzu, ponieważ dzieci będą mogły biegać i skakać do woli – upewnij się tylko, że masz ustawiony autofokus na tryb śledzenia obiektu.

RADA EKSPERTA

- Niezależnie od tego, kogo fotografujesz, najpierw porozmawiaj z modelem o tym, co chcesz zrobić na sesji i wysłuchaj jej opinii. Zadbaj, aby czuła się tak zrelaksowana, jak to tylko możliwe, więc jeśli się denerwuje, postaraj się rozładować napiętą atmosferę.
- Rozmawiaj w trakcie robienia zdjęć. Chociaż będziesz próbował myśleć o milionie rzeczy w tym samym czasie, ważne jest, abyś zadbał o komfort osoby, którą fotografujesz. Jeśli musisz, zrób sobie przerwę, aby dopracować pewne kwestie techniczne. Lepiej jest zatrzymać się i rozwiązać ten problem, niż próbować kontynuować i stracić kontakt z modelem.
- Baw się dobrze i spraw, by rok 2023 był rokiem pełnym Twoich fotograficznych sukcesów! ●

22 URUCHOM ASYSTENTA

Jeśli lubisz używać filtrów podczas fotografowania krajobrazu, możesz skorzystać z aplikacji na smartfony, która obliczy dla Ciebie czasy naświetlania. Aplikacja Long Exposure Calculator w kilku prostych krokach obliczy ustawienia i moc filtrów, których będziesz potrzebować. Istnieje wiele przydatnych apek, które można pobrać za darmo lub za niewielką opłatą, więc warto przeszukać Google Play lub Apple App Store, aby znaleźć coś, co ułatwi Ci wykonywanie długich ekspozycji.

Akademia *Digital Camera*

Kompletny przewodnik
po cyfrowej fotografii

Fotografowanie w kolorze i konwersja do czerni i biele w programie do edycji daje największą kontrolę nad tonacją zdjęcia.

Marcus Hawkins

Fotograf i doświadczony dziennikarz piszący o fotografii

Opanuj sztukę fotografii czarno-białej

Czasami fotografowany temat lepiej wygląda w odcieniach szarości, dlatego poznaj najważniejsze tajniki wykonywania zdjęć mono

Fotografia czarno-biała pozwala oderwać się od rzeczywistości – stworzyć nastrój, wyrazić emocje i skupić się na elementach kompozycji w sposób, w jaki nie może tego zrobić fotografia barwna. Kolor jest konwencjonalny, dlatego czarno-biały obraz ma większy potencjał, aby przyciągnąć

widzów i sprawić, że spojrzą na zdjęcie nieco głębiej. Nie oznacza to, że kolor nie jest potężnym narzędziem kompozycyjnym samym w sobie – można go użyć w różny sposób do wywołania nastroju i podkreślenia tematu lub historii – po prostu monochromatyczność pozwala oglądającym zatrzymać

się i rozważyć tematy i relacje między elementami w inny sposób. Podobnie jak w tym artykule, wielu producentów aparatów używa terminów „czarno-biały” i „monochromatyczny” zamiennie. W rzeczywistości obraz monochromatyczny nie musi być czarno-biały ani szary, ale nie komplikujmy!

Pierwszą rzeczą, o której musisz zdecydować, gdy zaczynasz robić czarno-białe zdjęcia, jest to, czy od razu zamierzasz fotografować w czerni i biele, czy w pełnym kolorze. Twój aparat może oferować kilka opcji czarno-białych, w tym automatyczny tryb monochromatycznej sceny, który daje pewne ograniczone możliwości twórcze, choć może pozwolić na zwiększenie lub zmniejszenie kontrastu albo dodanie efektu tonowania takiego jak sepia. Aparat z pewnością będzie miał także monochromatyczny styl →

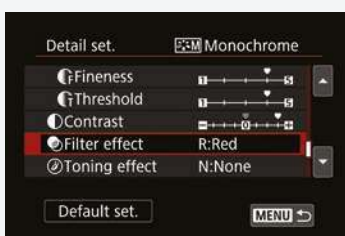
Spójrz w odcieniach szarości

Jak skonfigurować aparat, aby rejestrował wysokiej jakości pliki czarno-białe

Zdjęcia czarno-białe możemy uzyskać na dwa sposoby: fotografując od razu w czerni i bieli lub fotografując w kolorze, a następnie usuwając go w oprogramowaniu. Jeśli przeprowadzisz konwersję mono na komputerze, będziesz mieć więcej opcji, takich jak możliwość rozjaśniania lub przyciemniania poszczególnych kolorów, aby uzyskać bardziej dynamiczne rezultaty. Ponadto zawsze możesz powrócić do wyjściowego obrazu kolorowego i zacząć od nowa. Jeśli fotografujesz w kolorze, to masz zasadniczo dwie opcje: zapisać obraz jako JPEG lub RAW. Fotografowanie w formacie RAW zachowuje najlepszą jakość obrazu i umożliwia cofnięcie pewnych decyzji podjętych przez aparat. Możesz w pewnym zakresie dostosować ekspozycję i potencjalnie ujawnić szczegóły, które w przeciwnym razie

zniknęłyby w prześwietlonych światłach lub niedoświetlonych cieniach. Jeśli chcesz fotografować od razu w odcieniach szarości, ustaw w aparacie monochromatyczny styl obrazu lub symulację filmu czarno-białego, a następnie skorzystaj z jednego z bardziej zaawansowanych trybów fotografowania, np. priorytetu przysłony. Twój aparat może również oferować tryb automatyczny, ale z minimalną kontrolą finalnego efektu.

Styl zdjęć monochromatycznych w aparacie pozwala dostosować kontrast, efekty filtrów i inne ustawienia.

Siła RAW Ustaw w aparacie styl zdjęć monochromatycznych i format RAW, a skorzystasz z czarno-białego podglądu, jednocześnie zapisując na karcie zdjęcia w pełnym kolorze.

Wiele aparatów posiada automatyczny tryb czarno-biały, ale oferuje on ograniczone możliwości sterowania.

Ustawienia aparatu

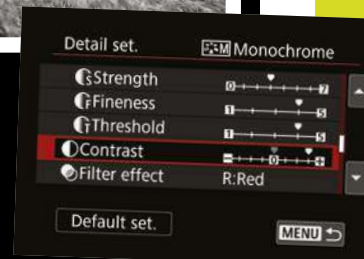
Regulacja kontrastu

Wybierz styl, najlepiej dopasowany do sceny

Kontrast jest kluczowy, jeśli chodzi o fotografię czarno-białą. Niektóre sceny będą pasować do silnego, kontrastowego wyglądu, podczas gdy inne będą prezentować się lepiej w wersji delikatniejszej. Gdy podkręcisz ustawienia kontrastu w swoim aparacie, istnieje ryzyko, że szczegóły w cieniach i światłach zostaną utracone. Ale jest to problem jedynie, gdy robisz zdjęcia w JPEG. Jeśli aparat zapisuje zdjęcia w formacie RAW, plik na karcie pamięci pozostanie nietknięty.

Ciężka praca Zwiększanie kontrastu dla głębszych cieni i jasnych światłał prosto z aparatu.

Odtwarzanie klasycznych filtrów

Rozjaśnianie i przyciemnianie tonacji zdjęć czarno-białych

Fotografowie wykonujący zdjęcia na czarno-białym filmie mogli zakładać kolorowe filtry na przednią część obiektywu w celu poprawy kontrastu. Każdy filtr przepuszczał swój kolor i rozjaśniał obraz, ale blokował kolor uzupełniający i sprawiał, że był on ciemniejszy. Na przykład filtr czerwony powoduje, że czerwona róża będzie wydawać się jaśniejsza niż w rzeczywistości, a niebieskie niebo będzie dużo ciemniejsze (co pomoże białym chmurom wyróżnić się na jego tle). Aparaty cyfrowe mogą uzyskać te efekty bez

konieczności umieszczania kolorowych filtrów przed obiektywem. Jeśli zapiszesz swoje zdjęcia jako JPEG lub HEIF w aparacie, to efekt filtru zostanie wtopiony w obraz. Jeśli zrobisz zdjęcie w formacie RAW, będziesz mógł podejrzeć efekt, ale nie zostanie on zastosowany w zapisanym pliku. Podobny efekt, ale z większą kontrolą można uzyskać, konwertując kolorowe zdjęcia na monochromatyczne w programie do edycji. Po dokonaniu wstępnej zamiany na czerń i biel, możesz użyć suwaków barw, aby rozjaśnić lub przyciemnić poszczególne kolory i sprawić, by się wyróżniały.

Bez filtra Standardowy wynik prostej konwersji do odcieni szarości. Manipulowanie kolorami pozwoli Ci dodać nieco więcej wyrazu.

Żółty
Subtelna zmiana kontrastu, która pasuje do wielu tematów.

Pomarańczowy
Bardziej widoczne rozjaśnienie ciepłych kolorów. Spróbuj tego z portretem.

Czerwony
Ten silny efekt filtracyjny wygląda niemalże jak zdjęcie w podczerwieni.

Zielony
Rozjaśnia błękity i zielenie, ale tworzy atramentowo ciemne czerwienie.

obrazu lub symulację filmu, którą można wybrać po ustawieniu jednego z zaawansowanych trybów fotografowania, np. Priorytet przysłony lub Ręczny. Dzięki takiej opcji będziesz w stanie dokonać dokładniejszych korekt wyglądu swoich czarno-białych zdjęć.

Jednak drogą do lepszej fotografii czarno-białej jest robienie zdjęć w kolorze, a następnie spokojna konwersja na komputerze, gdzie możesz podejść do tematu w różny sposób, stosując kombinację kolorów i oświetlenia, tak aby uzyskać jak najlepszy efekt. Tak zdobyte doświadczenie pomoże Ci w doborze tematu,

kadru czy ekspozycji następnym razem, gdy będziesz fotografować z myślą o czerni i bieli.

Jeśli fotografujesz w RAW-ach, to jeszcze bardziej ułatwisz sobie pracę. Plik RAW przechowuje oryginalne, nietknięte informacje o kolorach z matrycy aparatu, niezależnie od tego, jaki styl obrazu, balans bieli czy inne ustawienia przetwarzania obrazu zostały wybrane podczas wykonywania zdjęcia. Oznacza to, że nawet jeśli w aparacie ustawisz monochromatyczny styl obrazu, by uzyskać czarno-biały podgląd na tylnym wyświetlaczu lub w elektronicznym wizjerze, to nadal będziesz mieć zarejestrowany obraz w pełnym kolorze, który możesz

Drogą do lepszej fotografii czarno-białej jest robienie zdjęć w kolorze

Najlepsze tematy dla czerni i bieli

Kiedy już znajdziesz temat, masz nieskończone możliwości uchwycenia świata bez koloru

Każda scena, której fotograficzny sukces nie zależy od koloru, ma potencjał, by stać się świetnym tematem dla czarno-białej obróbki. Krajobrazy są oczywistym kandydatem – poszukaj inspiracji u mistrzów tej sztuki, takich jak Ansel Adams, Sebastião Salgado czy Michael Kenna. Istnieje wiele różnych podejść, które można zastosować w przypadku krajobrazów: od minimalizmu i gładkich długich ekspozycji, po obrazy ciemne, mroczne i nastrojowe.

Martwa natura to kolejny obszar, w którym czerń i biel wnosi ponadczasową jakość. Wspaniałymi tematami są także portrety zwierząt i ludzi, detale roślin i kwiatów, fotografia nocna, fotografia uliczna i architektura.

Nie musisz przy tym wyjeżdżać do ikonicznych miejsc, aby zrobić wspaniałe zdjęcia monochromatyczne – wiele możliwości znajdziesz w swoim własnym domu. Dlaczego nie sfotografować sztuków kuchennych lub jedzenia w stylu fine-art? Możesz też przejrzeć swoje katalogi ze zdjęciami i poeksperymentować z konwersją. To świetny sposób, aby wytrenować oko na przyszłe projekty fotograficzne.

Poczekaj, aż przechodzące chmury rzucą cienie na krajobraz. Po konwersji do czerni i bieli plamy takich światła i cieni dodadzą większej atrakcyjności zdjęciu.

Ustawienia aparatu Przydatne opcje w fotografii czarno-białej

W fotografii monochromatycznej ustawienia stylów obrazu to nie wszystko...

Balans bieli

Wpływa na wygląd czarno-białego zdjęcia. Jeśli używasz ustawień Światło żarowe przy świetle dziennym, to na zdjęciu pojawi się chłodny niebieski odcień. Można pogłębić te niebieskie tony za pomocą efektu czerwonego filtra.

Proporcje

Minimalistyczne obrazy monochromatyczne lub te z długą ekspozycją często pasują do kwadratowego formatu. Jeśli robisz zdjęcia w JPEG, to obraz zostanie przycięty przed zapisaniem. Plik RAW zachowa pełną rozdzielczość.

Długie ekspozycje

Fotografia czarno-biała i długie ekspozycje pasują do siebie jak frytki i ketchup. Użyj gęstego filtra ND, aby wydłużyć ekspozycję. Jeśli czas migawki przekroczy 30 s, będziesz musiał użyć trybu Bulb w swoim aparacie.

Tryb własny

Aby ułatwić sobie przełączanie między ustawieniami aparatu do zdjęć standardowych i czarno-białych, warto przypisać te ustawienia do jednego z trybów własnych - jeśli Twój aparat oferuje taką funkcję.

Konwersja w postprodukcji

Skorzystaj z narzędzi software'owych, aby przenieść swoje zdjęcia na wyższy poziom

Wprawdzie można po prostu zdesaturować kolorowy obraz w oprogramowaniu, ale w rezultacie otrzymamy szary i pozbawiony życia efekt. Wiele kolorów, które dla oka wydają się mocno kontrastowe, mogą po konwersji do B&W przybrać podobną tonację. Na szczęście jedną z zalet robienia zdjęć kolorowych i późniejszej ich konwersji jest to, że można użyć suwaków kolorów w programie do edycji, aby wymieszać podstawowe barwy, które składają się na końcowy czarno-biały obraz. Łatwiej jest to zrobić z plikiem RAW, ponieważ działasz na nieprzetworzonym materiale. Po przeprowadzeniu kilku podstawowych regulacji, takich jak dostosowanie cieni, światła i przejrzystości, wybierz opcję Black and White, a następnie użyj suwaków koloru, aby konkretne kolory – i tony w czarno-białym obrazie – były ciemniejsze lub jaśniejsze. Przygotuj się na powiększenie obrazu, ponieważ łatwo jest się zapędzić i stracić szczegóły oraz płynną gradację.

Suwak za suwakiem Przyciemnienie niebieskiego, aby dodać głębi do tła, a następnie lekkie rozjaśnienie czerwonego i przesunięcie w górę żółtego wyraźnie zwiększyło kontrast.

Wstępna korekta

Pilnij alertu podświetlenia/cienia, aby uniknąć utraty szczegółów.

Czerń i biel

Przesuń suwaki w lewo, aby kolor przyciemnić, lub w prawo, by rozjaśnić.

Efekty kreatywne

Użyj tonowania dwubarwnego lub dodaj efekt winiety, ziarna lub rozmycia.

następnie przekonwertować za pomocą zaawansowanych narzędzi w oprogramowaniu do edycji. Tym sposobem łatwiej ocenisz potencjał czarno-białego ujęcia i dostosujesz kadrowanie oraz kompozycję, aby wycisnąć ze sceny, ile się da, już w trakcie pracy z aparatem.

Jest wiele tematów, na które można skierować swój aparat podczas fotografowania w czerni i bieli. Krajobrazy, pejzaże morskie, krajobrazy miejskie – w zasadzie wszystkie „krajobrazy” mogą nabrać dodatkowego dramatyzmu, a martwa natura i zdjęcia artystyczne zyskują ponadczasową jakość, ukazując jedyne w swoim rodzaju kształty, formę i fakturę. Abstrakcje, portrety, dzikie zwierzęta i fotografia uliczna to również odwieczni faworyci.

W zasadzie każdy obiekt, który w rzeczywistości jest dość monochromatyczny, taki jak architektura, zamglone lasy czy sceny pokryte śniegiem, jest warty sfotografowania w czerni i bieli. Transformacja nie jest wtedy może tak porywająca, jak w przypadku pozbawienia żywszych kolorów, ale nie potrzeba wiele pracy, aby nadać takiej scenie bardziej dramatyczny wygląd. Zdjęcia tematów, w których kolor jest kluczową cechą, nie zawsze dobrze przekładają się na czerni i biel. Na przykład, gdy usuniemy ciepłe kolory z krajobrazu zachodu słońca, może to być wizualnie niepokojące. Z drugiej strony kolorowe kwiaty mogą wyglądać fantastycznie po konwersji, szczególnie gdy zaczniesz bawić się suwakami podstawowych kolorów w oprogramowaniu.

Krajobrazy, pejzaże morskie, krajobrazy miejskie – w zasadzie wszystkie „krajobrazy” mogą nabrać dodatkowego dramatyzmu

Ustawienia aparatu ISO i ziarno

Nadaj cyfrowym zdjęciom analogowy look

Ziarno nie jest mile widziane w fotografii kolorowej, ale może ono stworzyć dodatkowy nastrój na czarno-białym zdjęciu. Aby dodać szum, można zwiększyć ISO w aparacie,

ale zastosowanie niskiej czułości i wybranie opcji dodania ziarna lub szumu w oprogramowaniu pozwoli na dokładniejsze dostosowanie intensywności tego wspaniałego efektu.

Dodaj ziarno Użyj funkcji dodawania ziarna w programie do konwertowania plików RAW.

Ustawienia aparatu Tonowanie

Dodaj klasyczny odcień do zdjęć monochromatycznych

Oprócz możliwości odtworzenia efektów filtrów kolorystycznych Twój aparat jest prawdopodobnie wyposażony w szereg efektów tonowania. Sepia prawie na pewno będzie

wśród nich, ale możesz też dodać inne odcienie, takie jak niebieski lub zielony. Pamiętaj, że jeśli robisz zdjęcia w JPEG, kolor zostanie na stałe zastosowany do obrazu.

Przed

Po

Koloruj szarość Możesz nałożyć efekt od razu w aparacie, ale w oprogramowaniu będziesz mieć większą kontrolę.

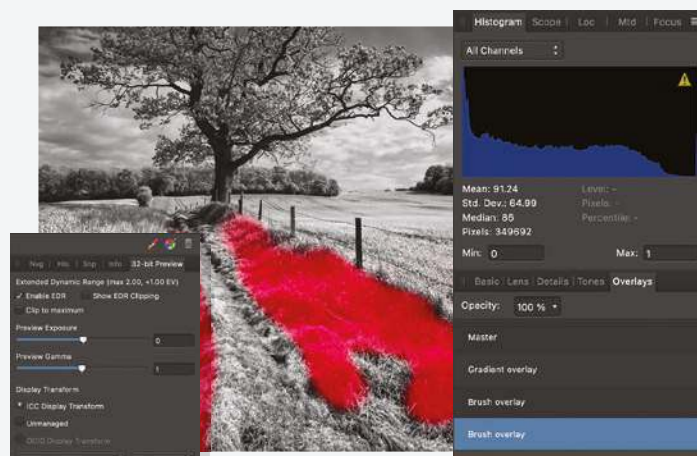
Z prawego górnego rogu przeciągnięto gradient liniowy i zmniejszono ekspozycję, aby zrównoważyć jasność nieba.

Zadbaj o detale

Dopracuj konkretne obszary zdjęcia za pomocą starej szkoły rozjaśniania i przyciemniania

Niektóre czarno-białe zdjęcia można ulepszyć poprzez zastosowanie selektywnej korekty tonalnej – używając klasycznych technik rozjaśniania i przyciemniania obszaru, które technicy ciemniowi stosowali podczas wywoływania czarno-białych odbitek. Obecnie wszystko to odbywa się za pomocą cyfrowych pędzli i gradientów. Jeśli przetwarzasz plik RAW, będziesz mógł użyć pędzli selekcji lub gradientów, aby pomalować obszar, a następnie zastosować korekty, takie jak przyciemnienie cieni lub rozjaśnienie światła – wszystko to w interfejsie programu do wywoływania plików RAW. Możesz również użyć dedykowanych narzędzi Dodge i Burn. Aby zachować naturalność, zacznij od subtelnych ustawień, a nie od podkręcania wszystkiego do 100%.

Złap za pędzel Aby ścieżka bardziej się wyróżniała, została pomalowana miękkim pędzlem przy wzmocnionych światłach.

Najważniejsze porady

Nie pomylisz się, jeśli...

1 **Rób zdjęcia w formacie RAW** Otrzymasz to, co najlepsze z obu światów, jeśli zapiszesz zdjęcia jako RAW – czarno-biały podgląd i kolorowy obraz, który możesz później dowolnie konwertować. Jednak fotografowanie w JPEG lepiej oddaje atmosferę robienia zdjęć na czarno-białym filmie.

2 **Szukaj kształtu, formy i tekstury** Kolor może być używany jako narzędzie do przyciągania oka w kompozycji. Bez koloru będziesz musiał opierać się na kontraście, liniach, kształtach, formach i teksturach. Aparat bezlusterkowy może wyświetlać obraz w czerni i bieli w swoim elektronicznym wizjerze, co ułatwia komponowanie zdjęć monochromatycznych.

3 **Fotografuj w słoneczne dni** Czern i biel jest bardziej wyrozumiała niż kolor, jeśli chodzi o „złe” światło. Szukaj odważnych cieni i nie bój się stosować czystych kompozycji w oparciu o biel i czern.

4 **Zwiększ kontrast** Niektóre tematy wyglądają płasko w czerni i bieli, więc użyj regulacji kontrastu w aparacie, efektów filtrów (jeśli robisz zdjęcia w formacie JPEG) lub suwaków kolorów w oprogramowaniu do edycji, aby zwiększyć kontrast między kolorami podczas konwersji do B&W.

5 **Twórz swój świat** Zdjęcia monochromatyczne usuwają rzeczywistość z kolorowej sceny, więc idź dalej, eksperymentując z kreatywnymi zabiegami, takimi jak bardzo ciemne lub bardzo jasne ekspozycje, użycie silnego filtra ND, aby rozmyć ruchome obiekty, lub obiektywu tilt-shift, by uchwycić tylko skrawek ostrości.

Cienie tworzą dodatkową przestrzeń na czarno-białych zdjęciach, więc wykorzystaj je podczas kadrowania.

Pamiętaj, że obraz, który uchwycisz, jest tylko punktem wyjścia. Podobnie jak w przypadku analogowej czarno-białej fotografii, większość magii ma miejsce w ciemni – w naszym przypadku w cyfrowej ciemni. Bardzo satysfakcjonujące jest obserwowanie, jak obraz, który wygląda dobrze w kolorze, ożywa w czerni i bieli, choć potrzeba czegoś więcej niż tylko desaturacji obrazu w oprogramowaniu, aby to się stało. Prosta zmiana kolorów na odcienie szarości może zostawić Cię ze stosunkowo płaskim obrazem, ale istnieje wiele sposobów na podkreślenie efektu.

Na początek można skorzystać z podstawowych narzędzi regulacji, takich jak Cienie, Światła

i Krzywa tonalna. Naprawdę interesująco robi się natomiast, gdy skorzystasz z suwaków mieszania kolorów np. HSL (Hue, Saturation, Luminosity). Możesz wtedy użyć tych ustawień, aby wycelować w konkretne kolory na zdjęciu i zwiększyć lub zmniejszyć ich jasność. To z kolei wpływa na tonację czarno-białego obrazu. Jeśli na przykład chcesz przyciemnić niebieskie niebo, aby wyróżnić chmury, przeciągnij niebieski suwak w lewo. Chcesz, aby jesienne liście świeciły w sposób niemal podczerwony? Przesuń suwaki żółty i czerwony w prawo. To łatwa i przyjemna zabawa oraz świetny sposób na poznanie sztuki konwersji do czerni i bieli.

Naprawdę interesująco robi się, gdy skorzystasz z suwaków mieszania kolorów

Leica

fot. Thaib Chaidar | 11. Leica Street Photo

Nagroda Grand Prix w 12. Leica Street Photo - Leica SL2-S

12. Leica Street Photo

Zgłoś się i wygraj Leikę SL2-S!

12. Leica Street Photo, to Twoja szansa na wygranie aparatu Leica SL2-S o wartości ponad 24 800 PLN oraz wystawy w Leica 6x7 Gallery Warszawa! Zgłoś swoje najlepsze zdjęcia uliczne już dziś.

Zgłoszenia i regulamin konkursu znajdziesz na www.leicastreetphoto.pl, zapraszamy!

Foto projekty

Dziewięć pomysłów na nieszablonowe zdjęcia do zrealizowania nie tylko zimą!

1 | PORTRÉT

Poczucie tożsamości

Maryam Wahid używa fotografii portretowej aby badać swoje kulturowe dziedzictwo

Poprzez fotografię Maryam Wahid zgłębia swoją tożsamość jako brytyjskiej muzułmanki pochodzenia pakistańskiego. Przedstawia początki pakistańskiej społeczności w jej rodzinnym mieście Birmingham, badając głęboko zakorzenioną historię swojej rodziny oraz masową integrację imigrantów w Wielkiej Brytanii. Jej prace zgłębiają również poczucie kobiecości oraz pojęcia domu i przynależności. Akademickie wykształcenie Maryam w zakresie sztuki, fotografii i religioznawstwa, wraz z jej fascynacją kulturą i ideologiami religijnymi, stopniowo wpływały na jej twórczość. Prace Maryam zostały nagrodzone The Portrait of Britain 2018 przez *The British Journal of Photography*, *Magenta Flash Forward Award 2019* i *Format Reviewers Award 2020*.

Oceniała także konkursy fotograficzne dla The Great British Photography Challenge (BBC) i Hold Still 2020 (The National Portrait Gallery). Wystawiała swoje prace w The New Art Gallery, Walsall; Amber Side Gallery, Newcastle; Ffotogallery, Cardiff; Selfridges, Birmingham. www.maryamwahid.com

Na sąsiedniej stronie: „Gambian Sister”, 2018, z serii *The Hijab*, fot. Maryam Wahid

Porady Maryam dotyczące fotografowania ludzi

1

Opracuj koncepcję

Zacznij od zbadania i przeanalizowania swoich pomysłów. Stwórz różne moodboardy, które pomogą Ci zaplanować zdjęcia. Jeśli fotografujesz w przestrzeni publicznej, umawiaj się na sesję zaraz po wschodzie słońca, aby uniknąć tłoku. Jeśli wykonujesz autoportret, możesz użyć samowyzwalacza lub bezprzewodowego zdalnego wyzwalacza.

2

Poznaj i daj się poznać

Pozwól ludziom poznać swoje intencje. Dowiedz się, kim są i w co wierzą. Rozejrzyj się w poszukiwaniu najlepszego źródła światła. Sprawdź też kształty i elementy, na których tle osoba, na której się skupiasz, mogłaby zostać wykadrowana. Ostrożnie ją ustawiaj, przesuвай, aż uznasz, że kadr jest idealny.

3

Grunt to swoboda

Jeśli sprawisz, że ktoś poczuje się swobodnie, jest bardziej prawdopodobne, że się dla Ciebie otworzy. Wypróbuj tła, które mają dla fotografowanej osoby szczególne znaczenie. Moja bohaterka jest konserwatorem zabytków w centrum kultury Aga Khan i pracowała nad odnowieniem znajdującego się za nią zabytku – to ważny moment dla młodej kobiety.

4

Wyjątkowe zdjęcia

Dla tego zdjęcia podążałam za moją matką po cmentarzu w Lahore, gdzie spoczywają jej rodzice. Do drzew były przymocowane materiały. Kształty, które tworzyły, były niezwykle poetyckie. Gdy widziałam mamę poruszającą się wśród drzew, miałam wrażenie, że żyje razem z nimi. Pracuj ze swoim modelem, aby stworzyć wyjątkowe zdjęcie.

Wszystkie zdjęcia: Maryam Wahid

Gdy na dworze mróz

Beth Squire podpowiada,
jak fotografować zimowe
krajobrazy

Już od najmłodszych lat interesowałam się fotografią, zabierając jednorazowe aparaty na wycieczki szkolne i przyjęcia urodzinowe, a także kupując stare aparaty i naprawiając je. Z wiekiem zaczęłam robić coraz więcej zdjęć, aż w końcu rozpoczęłam studia fotograficzne. Uczyłam się o pracy innych fotografów, stylach i technikach, a w międzyczasie mój własny styl zaczął rosnąć i rozwijać się.

W 2016 roku dwumiesięczna podróż samochodem po Kanadzie połączyła moje pasje do podróżowania i fotografii i w efekcie scementowała moją miłość do nich obu. To była pierwsza tak duża podróż, jaką odbyłam – wyprawa, o której marzyłam od lat. Obawiałam się, że nie spełni moich oczekiwań, jednak przerosła każde z nich i całkowicie zrewolucjonizowała moje wyobrażenia o zdjęciach, które chcę tworzyć.

Zainspirowała mnie do pokazywania ludziom piękna świata i zachęcania ich do wyjścia z domu, odkrywania go i zobaczenia na własne oczy. Od tamtej pory w mojej karierze fotografki miałam szczęście podróżować do inspirujących miejsc na całym świecie, realizując globalne kampanie na Alasce, Kubie, w Szwajcarii i Finlandii.

Bez fotografii byłabym całkowicie zagubiona. Niektórzy mogą powiedzieć, że mam na jej punkcie lekką obsesję, ale to właśnie fotografia czyni mnie tym, kim jestem i zawsze popycha mnie do tworzenia jak najlepszych prac. Kiedy fotografuję krajobrazy, czuję, że należę do tego miejsca – i niezależnie od tego, co mnie stresuje lub martwi – gdy robię zdjęcia, nic innego nie ma znaczenia.

www.bethsquire.com

Instagram: @beasquire

Beth Squire

Wskazówki i porady Beth

Spróbuj pokazać dane miejsce z innej perspektywy, fotografując z niższej pozycji, np. z poziomu pasa. Dodaj też trochę pierwszego planu, aby zdjęcie wydawało się bardziej trójwymiarowe. Jeśli użyjesz szerokiej przysłony, spowoduje to rozmycie pierwszego planu i pomoże widzowi skupić się na głównym temacie. Zainwestuj również w filtry – dzięki szaremu ND będziesz mógł fotografować z szeroko otwartą przysłoną w jasnym świetle, a filtr polaryzacyjny pomoże zredukować odbłaski i refleksy na wodzie lub samochodach.

3 | ULICA

Poluj na cień

Simon Tagger mówi nam o swojej miłości do fotografii ulicznej

Miałem szczęście mieszkać w trzech różnych miastach w ciągu ostatnich trzech lat, co fantastycznie wpłynęło na moją fotografię uliczną. Jest to dla mnie forma mentalności – zapominam o wszelkich niepokojach i po prostu skupiam się na budowaniu kadru.

Podczas pandemii, chodząc codziennie z aparatem po Yorku, zauważyłem, że ludzie byli na krótkie chwile oświetlani przez lampy uliczne i jasne witryny sklepowe. Teraz, chodząc po ulicach Cambridge, nie czekam długo w danym miejscu, aż ktoś wypełni scenę, ponieważ wiem, że mogę wrócić do niej w przyszłości.

Znajomość swoich miejscówek jest kluczem: szukaj światła, czyli zidentyfikuj, gdzie ono jest, wychodząc i badając swoje miasto w różnych porach dnia i roku. Ludzie na moich zdjęciach nie są świadomi cieni i odbić, które tworzą, a to wprowadza kolejny element do ich historii. Szukam kompozycji, która inspirowa widzów do zadawania pytań i uzupełniania tej opowieści.

Wybieram bardzo specyficzne warunki do fotografowania. Wykorzystuję kontrastowe światło słonecznych dni, które często zdarzają się w Cambridge. Pomiar ekspozycji z priorytetem światła pozwala mi na łatwe tworzenie sylwetek – ponieważ automatyka zapobiega prześwietleniu jasnych obszarów, cienie będą naturalnie ciemniejsze.

Przysłona, czas otwarcia migawki i ISO w trybie ręcznym dają mi precyzyjną kontrolę nad ekspozycją. Używam jednoczynowego AF, często wybierając wcześniej jego umiejscowienie w kadrze. **Instagram: @tagger_street_photography**

Simon Tagger

Uliczne sztuczki Simona Taggera

Wybierz tryb priorytetu migawki – to Cię odciąża, bo aparat sam wykona za Ciebie część pracy. Aby zamrozić obiekt w ruchu, użyj czasu otwarcia migawki 1/250 s lub dłuższego. Użyj Auto ISO: wraz z Priorytetem Migawki pozwoli Ci to skupić się na uchwyceniu obiektu – większość aparatów pozwala wybrać minimalne i maksymalne ustawienia ISO w trybie Auto. Wybierz odpowiednią wartość maksymalną, aby zmniejszyć ilość szumów na zdjęciach. Podczas fotografowania w świetle o wysokim kontraście, które można znaleźć na ulicach miast, wygodne jest dokonywanie korekty ekspozycji za pomocą kompensacji.

4 | KREACJA

Moc (w) proszku

Chloé Brown kreatywnie spędza czas z czworonożnymi przyjaciółmi w lokalnej stajni

1

Sprzęt i ustawienia

Użyłam aparatu Canon EOS-1D X z obiektywem Canon EF 70–200 mm f/2,8L USM. To zdjęcie zostało wykonane przy 1/800 s, f/2,8 i ISO 640. Jako tło posłużył czarny muślin o wymiarach 6x3 m, aby móc sfotografować większe zwierzęta. Proszek holi na bazie skrobi kukurydzianej był bezpieczną opcją dla zwierząt.

2

Stwórz mobilne studio

Podczas fotografowania koni użyłam mojego tła 6x3 m, które rozłożyłam wewnątrz krytej areny, aby stworzyć zamknięte i bezpieczne środowisko dla zwierząt. Posiadanie tak dużego tła pozwala mi łatwo stworzyć przenośne studio dla koni także w ich stajniach, by czuły się komfortowo w trakcie sesji.

3

Fotografuj osobno

Ze względów bezpieczeństwa zarówno koń, jak i pies zostały sfotografowane oddzielnie. Umieszczenie małej przeszkody dało im wystarczający impet, aby proszek mógł spaść z ich grzbietów i stworzyć pożądany efekt. Użycie trybu seryjnego jest niezbędne w takich scenach.

4

Nie płońz konia

Jeśli nie masz doświadczenia, nigdy nie zajmuj się koniem sam – poproś opiekuna zwierzęcia, aby podpowiedział, Ci gdzie umieścić proszek. Konie są zwierzętami płochliwymi i umieszczenie obcego przedmiotu na ich grzbiecie może być wystarczające, by je spłoszyć. Jeśli koń wykazuje jakiegokolwiek oznaki niepokoju lub stresu, natychmiast przerwij zdjęcia.

5

Pamiętaj o bezpieczeństwie

Proszek, którego używam, to kolorowa mieszanka skrobi kukurydzianej. Aby uzyskać efekt zwiewania proszku z grzbietu, nakładam garść proszku od kłębu konia w dół do jego tylnej części ciała. Tę samą metodę stosuję również w przypadku psów. Pamiętaj, by nie nałożyć proszku bezpośrednio na pysk.

5 | SESJA

Siła bokeh!

Jack B Coll robi barwne, świetliste zdjęcia, wykorzystując proste „przeszkadzajki”

Mój styl mógłbym opisać słowami: „sroka spotyka szalonego naukowca”; znajduję błyszczące przedmioty, a potem metodą prób i błędów wymyślam, jak wykorzystać je do stworzenia przyciągających wzrok efektów. Podczas pandemii spędziłem wiele czasu na takiej zabawie. Odkrywałem, jak różne kształty i kolory odbijają i załamują światło, a potem używałem ich do robienia kreatywnych, choć może nieco dziwacznych, autoportretów.

Od tego czasu sfotografowałem wiele twarzy, ostatnio w nowym studiu, które wynajmuję z kilkoma innymi fotografami. To ułatwiło mi eksperymentowanie z różnymi ustawieniami oświetlenia. Tutaj używam lampy pierścieniowej i kilku paneli LED, które dają mi łatwą kontrolę nad mocą i kolorem. Do stworzenia ciekawych efektów użyłem zaś koralików nanizanych na drut, które kupiłem w sklepie z artykułami plastycznymi i rzemieślniczymi – całkowity koszt poniżej 50 zł!

Jak chyba wielu fotografów, lubię kupować nowy sprzęt, ale jestem też zwolennikiem metody „zrób to sam”. To zwykle tańsze rozwiązanie, w dodatku łatwiejsze niż myślisz i bardziej satysfakcjonujące.

Instagram: @jbcollphotography

1

Ustaw światło

Tutaj używam dwóch paneli LED Neewer RGB660 Pro oraz lampy pierścieniowej. Lampa daje mi miękkie światło kluczowe, a po jej ustawieniu eksperymentuję z panelami LED. Zazwyczaj bawię się trybami wideo, takimi jak światła policyjne, które będą migać na czerwono i niebiesko, co oznacza, że nigdy nie wiem, co mogę uchwycić. Dla mnie jest to o wiele bardziej interesujący proces niż wybór stałego koloru.

Ogniskowa 35 mm

Live View

2

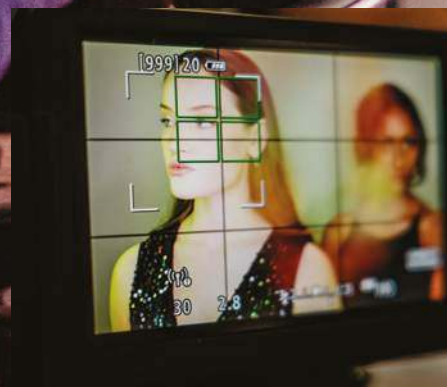
Spróbuj tych ustawień

Fotografuję Canonem EOS 80D i Sigmą 30 mm f/1,4 EX DC HSM. Ta ogniskowa jest idealna do portretów – pozostawia trochę miejsca wokół obiektu, aby umieścić artefakty, takie jak koraliki. EOS 80D ma przegubowy ekran, dzięki czemu mogę kadrować z różnych pozycji. Łatwiej jest też zbliżyć się do modelu, gdy wiszą koraliki, więc przekonałem się, że naprawdę warto przełączyć się na Live View.

3

Ustaw ostrość

Podczas fotografowania ludzi zawsze ustawiam ostrość na oku. W wielu nowoczesnych aparatach można z góry wybrać w menu opcję Lewe oko, Prawe oko lub Auto, co pozwala skupić się na kompozycji i pracy z modelami.

5

Rób zdjęcia

Stosuję różne kombinacje czasu otwarcia migawki – od 1/25 s do 1/100 s, a także szeroko otwartej przysłony f/1,4 - f/2,8. Zawsze też utrzymuję niską czułość, rzędu ISO 100, a następnie dostosowuję jasność oświetlenia, aby uzyskać prawidłową ekspozycję. Fotografowanie z czasem 1/30 s przepuszcza dużo światła, więc trzeba to zrekompensować w innym miejscu, ale mogę wtedy uzyskać efekt rozmycia, przesuwając szybko artefakty w kadrze podczas trwania ekspozycji.

4

Wykaż się kreatywnością

Sam dobrałem te koraliki i nanizalem na drut. Idealne są elementy w miarę półprzezroczyste i kolorowe. Sztuczka polega na tym, aby trzymać je dość blisko obiektywu, poza głębią ostrości, a następnie eksperymentować z ich ustawieniem, podczas gdy światło tańczy wokół kadru. Musisz po prostu bawić się tym jak najwięcej.

6 | DZIKA PRZYRODA

Lisie podchody

Jak skutecznie sfotografować dziką zwierzynę tej zimy...

1

Użyj Priorytetu przysłony

Tryb ten pozwala na kontrolowanie przysłony (tutaj $f/2,8$) – aparat zajmie się czasem otwarcia migawki i ISO. Podczas fotografowania dzikich zwierząt Priorytet przysłony jest najbardziej skuteczny: wartość ekspozycji w lesie bywa zmienna, dlatego ten tryb pozwoli Ci szybciej reagować na zmianę oświetlenia.

2

Ustaw tryb seryjny

Wybierz w swoim aparacie tryb seryjny. Ułatwi to uchwycenie precyzyjnych momentów, gdy Twój sprytny obiekt będzie poruszał się w swoim środowisku. Ważne jest jednak, aby zachować umiar, w przeciwnym razie bufor aparatu zapełni się, na chwilę zatrzyma, a Ty przegapisz najważniejsze momenty.

3

Biały śnieg

Gdy używasz półautomatycznych trybów, system pomiaru, twój aparat prawdopodobnie będzie niedoświetlał ekspozycję, aby zredukować zbyt dużą jasność śniegu w kadrze. Najlepiej użyć wtedy dodatkowej kompensacji ekspozycji, dzięki czemu śnieg będzie biały, a zwierzęta dobrze naświetlone.

4

Otwórz przysłonę

Szeroko otwarta przysłona będzie najlepsza do portretów zwierząt. Umożliwi fotografowanie przy krótszych czasach otwarcia migawki, co pozwala uzyskać ostrzejsze zdjęcia, a także przy niższych wartościach ISO, co zapewnia lepszą jakość obrazu. Ponadto szerokie przysłony ułatwiają rozmycie tła, dzięki czemu obiekt staje się wyraźnym punktem centralnym.

5

Zabierz worek z fasolą

Worek z fasolą doskonale stabilizuje nieporęczne teleobiektywy podczas fotografowania nisko przy ziemi lub z ukrycia. Stanowią świetną alternatywę dla niewygodnych statywów i zapewniają dobrą zwrotność, jeśli musisz szybko wstać i się przemieszczać.

1/250
s

f/2,8

ISO
800

Nie spiesz się

Liz Coles wydłuża ekspozycję, aby tworzyć, nastrojowe morskie pejzaże

1

Sprawdź czasy pływów

Sprawdziłam pływy w obszarze Porlock i Minehead około sześciu miesięcy wcześniej. Zarezerwowałam nocleg w pobliżu lokalizacji, którą chciałam sfotografować. Miałam też w planie inne miejsca w okolicy.

2

Skompletuj sprzęt

Wiedziałam, że będę robić zdjęcia z długim czasem naświetlania, więc potrzebowałam – oprócz mojego niezawodnego Nikona Z 7 i szerokokątnego obiektywu 14–30 mm – statywu i wężyka spustowego. Spakowałam też dmuchawę i ściereczki do obiektywów. Nie zapomniałam też o bateriach i sformatowanej karcie pamięci.

3

Znajdź swoją kompozycję

Podczas tworzenia minimalistycznego ujęcia wykorzystałam zasadę trójpodziału, tak aby oko było przyciągane od lewej do prawej strony wzdłuż moła do latarni morskiej. Aby znaleźć odpowiedni kąt dla tej kompozycji, chodziłam wokół z aparatem na statywie i szukałam pozycji.

4

Sprawdź pogodę

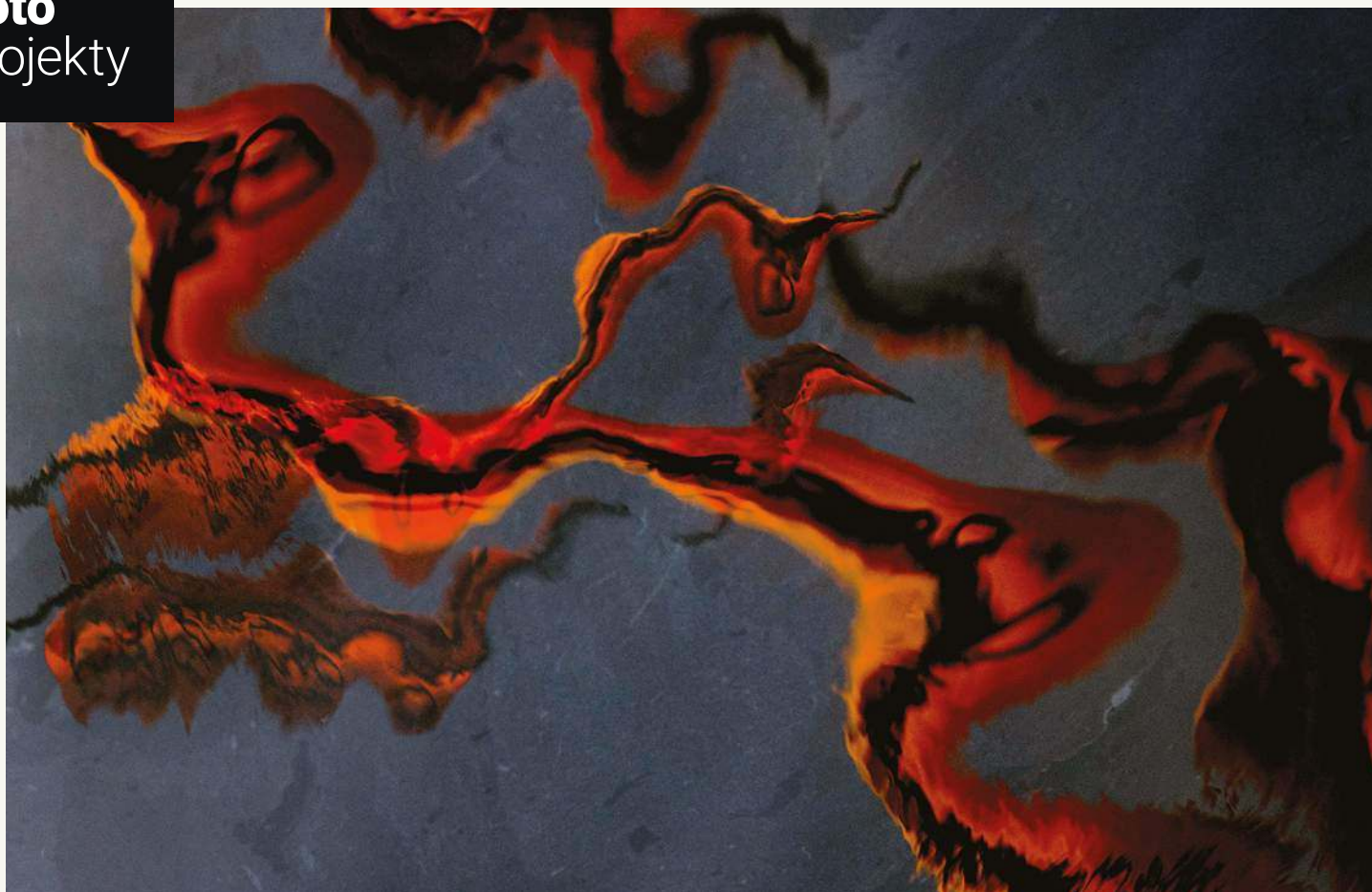
Nigdy nie możemy przewidzieć pogody na 100%, ale to, co możemy zrobić, to nie dać się zaskoczyć. Z deszczem przychodzą tęcze, burze i ciemne chmury. Na szczęście ten wczesny poranek był spokojny, co pozwoliło mi stworzyć minimalistyczne ujęcie.

5

Zrób to dobrze w aparacie

Staram się osiągnąć efekt już w aparacie. Używając Adobe Bridge, znajduję najostrejsze ujęcia i oznaczam je gwiazdką. Następnie wybieram jedno lub dwa i eksportuję do Photoshopa. Zapisuję obrazy w formatach JPEG, TIFF i PSD, aby w razie potrzeby móc je ponownie edytować.

Dan Harnett

8 | ABSTRAKcje

Płyn z prądem

Dan Harnett uwiecznia dynamiczne i abstrakcyjne nadmorskie faktury

Tworzę obrazy, które pokazują ludzkie relacje z morzem oraz wybrzeżem i opowiadają o minionych czasach. Zainspirowany własnymi doświadczeniami w marynarce oraz ze względu na dorastanie na wybrzeżu Kent jestem bardzo świadomy tego, jak niesamowicie surowe, piękne i inspirujące może być środowisko morskie.

Moje portfolio skupia się na konkretnym temacie, a ukończone prace są wynikiem wcześniejszych doświadczeń lub spotkań na morzu. Kiedy realizuję konkretny pomysł, spędzam wiele godzin, spacerując wzdłuż wybrzeża w poszukiwaniu odpowiedniego tematu, czy to opuszczonych statków, czy też przypadkowo wyrzuconych na brzeg śmieci. Dostrzegam obrazy w niegdyś jaskrawo kolorowych statkach, które

teraz z łuszczącą się farbą gniją na plaży, ale także w świecie przyrody, który przylega do linii brzegowej.

Plaże są płótnem, na którym ocean pozostawia swój ślad. Fale są jej pędzlami piaskowymi brzeg poprzez przyplawy i odpływy, pozostawiającymi impresje na piasku jak akwaforty – jednak wszystkie są przelotnym spojrzeniem, scenami dnia dzisiejszego, które jutro zostaną zmyte. Mój aparat to mój dziennik, w którym zapisuję te ulotne wydarzenia – wspomnienia z mojego czasu na wachcie na pełnym morzu. Zdaję sobie sprawę z różnych sposobów doświadczania ogromnych oceanów, od marynarza do szcztura lądowego, i mam nadzieję, że moje bardzo osobiste i artystyczne spojrzenie na morze przemawia za nas obu.

www.danielharnett.co.uk

Jak kreatywnie fotografować wodę

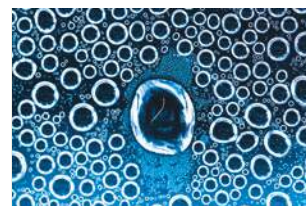
1 „Gronorosty”
Leżąc twarzą w dół na nabrzeżu z aparatem w rękę, użyłem przysłony f/3,5 dla uzyskania płytkiej głębi ostrości i w ten sposób stworzyłem rozmyte tło z zachowaniem ostrości głównego obiektu.

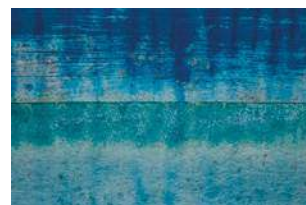
2 „Echa światła”
Użyłem zoomu ustawionego na 200 mm i fotografowałem bezpośrednio nad mętną wodą portową, z czasem migawki 1/100 s, aby zamrozić ruch w odbiciach.

3 „Atomy i cząsteczki”
Wybranie dość wysokiego ISO 3200 pozwoliło mi na pracę bez statywu oraz na wybór krótkich czasów migawki i płytkiej głębi ostrości dla uzyskania pożądanego efektu.

4 „Lazuryt”
Z aparatem na statywie, używając szerokokątnego obiektywu, ISO 400 i f/5,6 przy słabym świetle, udało mi się stworzyć i luzję odległego, wodnego horyzontu.

Gdy na dworze mróz

Beth Squire podpowiada, jak fotografować zimowe krajobrazy

Już od najmłodszych lat interesowałam się fotografią, zabierając jednorazowe aparaty na wycieczki szkolne i przyjęcia urodzinowe, a także kupując stare aparaty i naprawiając je. Z wiekiem zaczęłam robić coraz więcej zdjęć, aż w końcu rozpoczęłam studia fotograficzne. Uczyłam się o pracy innych fotografów, stylach i technikach, a w międzyczasie mój własny styl zaczął rosnąć i rozwijać się.

W 2016 roku dwumiesięczna podróż samochodem po Kanadzie połączyła moje pasje do podróżowania i fotografii i w efekcie scementowała moją miłość do nich obu. To była pierwsza tak duża podróż, jaką odbyłam – wyprawa, o której marzyłam od lat. Obawiałam się, że nie spełni moich oczekiwań, jednak przerosła każde z nich i całkowicie zrewolucjonizowała moje wyobrażenia o zdjęciach, które chcę tworzyć.

Zainspirowała mnie do pokazywania ludziom piękna świata i zachęcania ich do wyjścia z domu, odkrywania go i zobaczenia na własne oczy. Od tamtej pory w mojej karierze fotografki miałam szczęście podróżować do inspirujących miejsc na całym świecie, realizując globalne kampanie na Alasce, Kubie, w Szwajcarii i Finlandii.

Bez fotografii byłabym całkowicie zagubiona. Niektórzy mogą powiedzieć, że mam na jej punkcie lekką obsesję, ale to właśnie fotografia czyni mnie tym, kim jestem i zawsze popycha mnie do tworzenia jak najlepszych prac. Kiedy fotografuję krajobrazy, czuję, że należę do tego miejsca – i niezależnie od tego, co mnie stresuje lub martwi – gdy robię zdjęcia, nic innego nie ma znaczenia.

www.bethsquire.com

Instagram: @beasquire

Beth Squire

Wskazówki i porady Beth

Spróbuj pokazać dane miejsce z innej perspektywy, fotografując z niższej pozycji, np. z poziomu pasa. Dodaj też trochę pierwszego planu, aby zdjęcie wydawało się bardziej trójwymiarowe. Jeśli użyjesz szerokiej przysłony, spowoduje to rozmycie pierwszego planu i pomoże widzowi skupić się na głównym temacie. Zainwestuj również w filtry – dzięki szaremu ND będziesz mógł fotografować z szeroko otwartą przysłoną w jasnym świetle, a filtr polaryzacyjny pomoże zredukować odbłaski i refleksy na wodzie lub samochodach.

3. miejsce | kategoria Portfolio
„Summer Window”, fot. Max Rive,
Park Narodowy Los Glaciares,
Argentyna

Nagroda specjalna B&W Award
„Celebrate the Sky”, fot. Daniel
Laan, Park Narodowy Skaftafell,
Vatnajökull, Islandia

International Landscape Photographer of the Year 2022

Za nami kolejna edycja jednego z najważniejszych konkursów fotografii krajobrazowej. Zobaczcie najlepsze pejzaże 2022 roku

Organizowany od 9 lat ILPOTY szybko stał się jednym z najważniejszych wydarzeń na mapie konkursów fotografii krajobrazowej. Choć nie przytłacza liczbą zgłoszeń (w tym roku nadesłano ok. 3800 prac), to odznacza się wyjątkowo wysokim poziomem, który wydaje się rosnać z roku na rok, a w finałowej galerii znajdujemy najbardziej znane nazwiska z branży. Galeria laureatów to zbiór pięknych, przemyślanych kompozycji, a także przykład starannej obróbki i wielkiego oddania swoim tematom.

Nagroda specjalna Seascapes Award
„Lost Sea”, fot. Julien Delaval,
wyspa Eigg, Szkocja

Landscape Photographer of The Year | kategoria Portfolio
Zgodnie z ruchem wskazówek zegara: „Andes Interior”,
„Paternidad”, „Brisa Suave”, „Conversion”, fot. Benjamin Briones
Grandi, pustynia Atakama, Chile

Zdjęcia tradycyjnie rywalizowały w sekcji pojedynczej (Single Image) i zbiorowej (Portfolio) oraz w pięciu kategoriach specjalnych. W jury zasiedli uznani fotografowie: David Burnett, Tim Parkin, Aytek Cetin, Kaye Davis i Jim M Goldstein, a na laureatów czekały nagrody pieniężne o łącznej wartości 10 tys. dolarów. W tym roku główne nagrody przyznano fotografom z Chile i USA. W kategorii Portfolio zwyciężył Benjamin Briones Grandi za serię malarskich, szlachetnych pustynnych krajobrazów. Tytuł 2022 International Landscape Photographer of the Year w kategorii pojedynczej otrzymał z kolei Martin Broen za prawdopodobnie jedno z najlepszych zdjęć podwodnych jaskini, jakie mieliśmy okazję do tej pory oglądać. Na podium stanęli także znani fotografowie Tony Wang i Max Rive oraz Mitja Kopal i Liu Bai. Jury przyznało też pięć nagród specjalnych za najlepsze zdjęcia w specyficznych kategoriach poświęconych m.in. krajobrazom morskim, fotografiom lotniczym czy formacjom chmur.

Konkurs ILPOTY to jednak znacznie więcej niż tylko zdjęcia głównych nagrodzonych. Galerię 200 najlepszych prac można obejrzeć na stronie internetowej konkursu (internationallandscapephotographer.com). Wśród wyróżnionych znalazł się też Polak – Karol Nienartowicz.

2. miejsce | Portfolio
„Under the Rainbow”,
fot. Tony Wang, Syczuan, Chiny

Finałowa galeria to zbiór pięknych, przemyślanych zdjęć. Przykład starannej obróbki i wielkiego oddania swoim tematom

Powyżej
2. miejsce | Portfolio
„After the Snowstorm”,
fot. Tony Wang, Bułgaria

Z prawej
Nagroda specjalna
Amazing Cloud Award
„The Old Tree”,
fot. Jose D. Riquelme,
Namibia

Landscape Photographer
of The Year | zdjęcia pojedyncze
„Flooded Cave”, fot. Martin Broen,
półwysep Jukatan, Meksyk

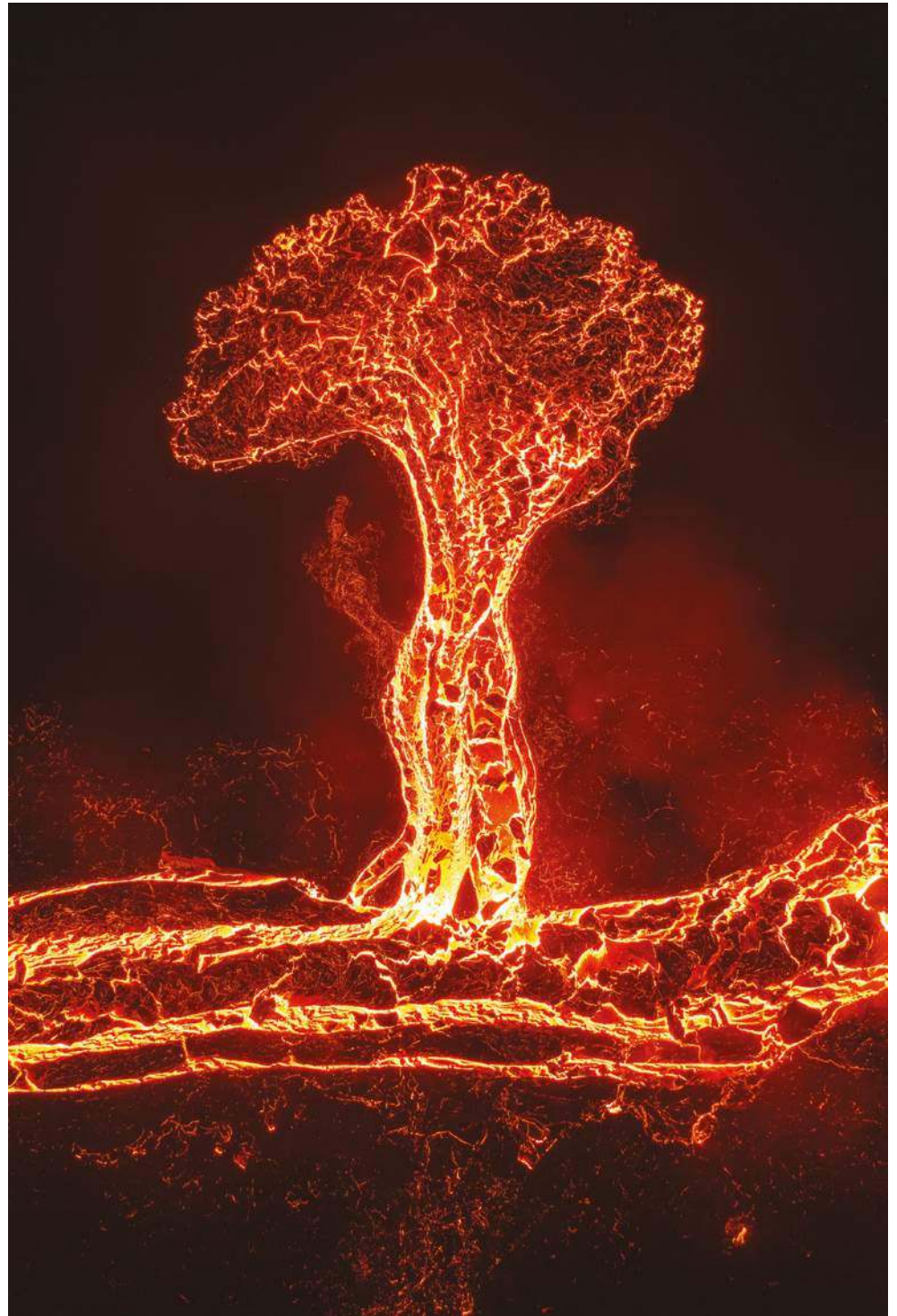

Wyróżnienie | Top 101
„Starry Night over Gullfoss”,
fot. Jānis Paļulis, Gullfoss, Islandia

Wyróżnienie | Top 101
„Tree of Lava”,
fot. Luis Solano,
wulkan Fagradalsfjall, Islandia

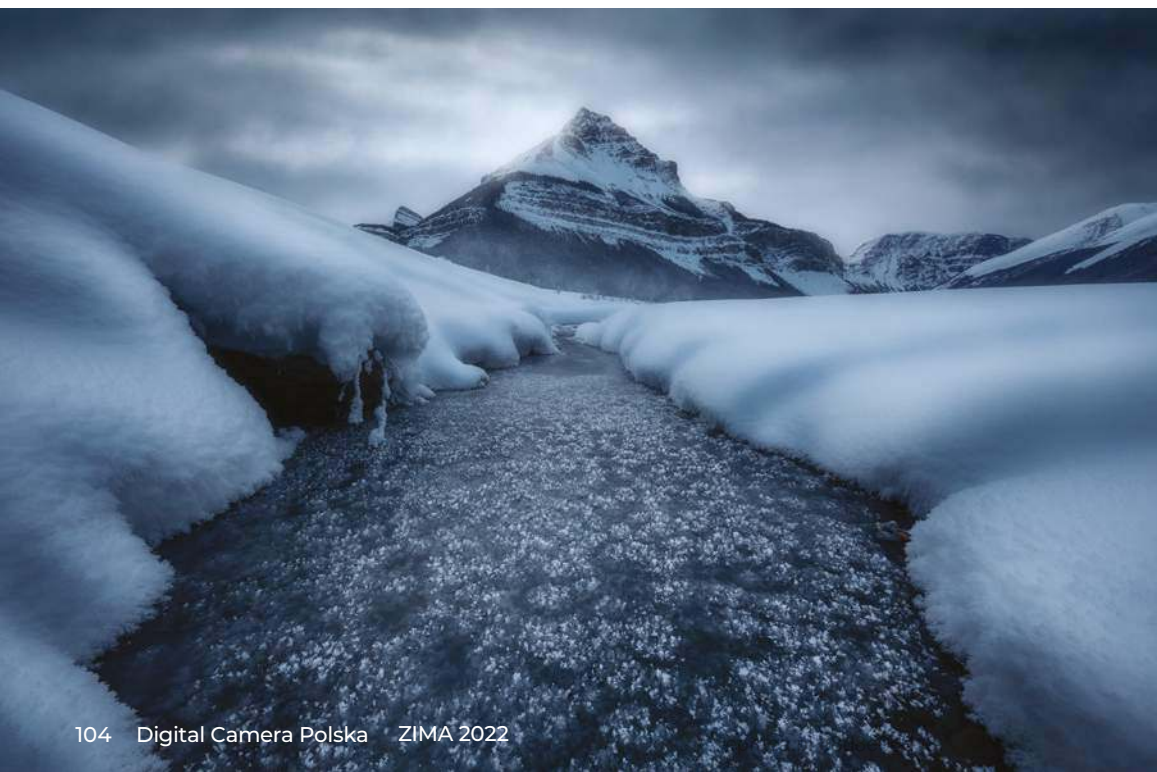

Wyróżnienie | Top 101
„Tea Hill”, fot. Huan Vu Trung,
Tan Son, Phu Tho, Vietnam

Wyróżnienie | Top 101
„Light in the Dark”, fot. Nicolas Raspiengeas, La Palma, Wyspy Kanaryjskie, Hiszpania

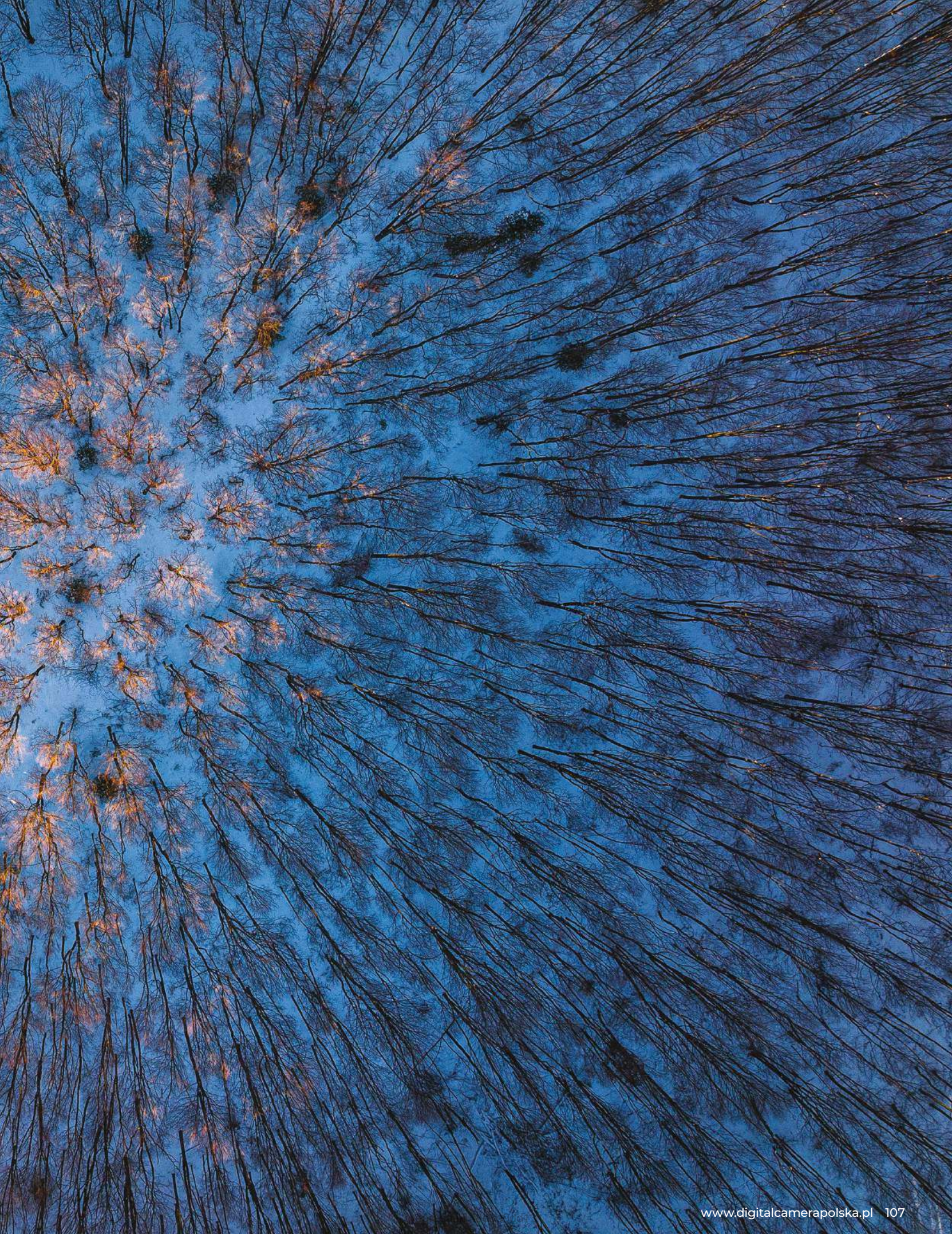
Wyróżnienie | Top 101
„Be Cold”, fot. Daniel Tremblay, Tangle Ridge, Alberta, Kanada

Wyróżnienie | Top 101
„Cordillera Blanca II”,
fot. Karol Nienartowicz
Kordyliera Biała, Andy, Peru

Wyróżnienie | Top 101

„Last Ray of Light”, fot. Cheorghe Popa,
góry Stânișoarei, Rumunia

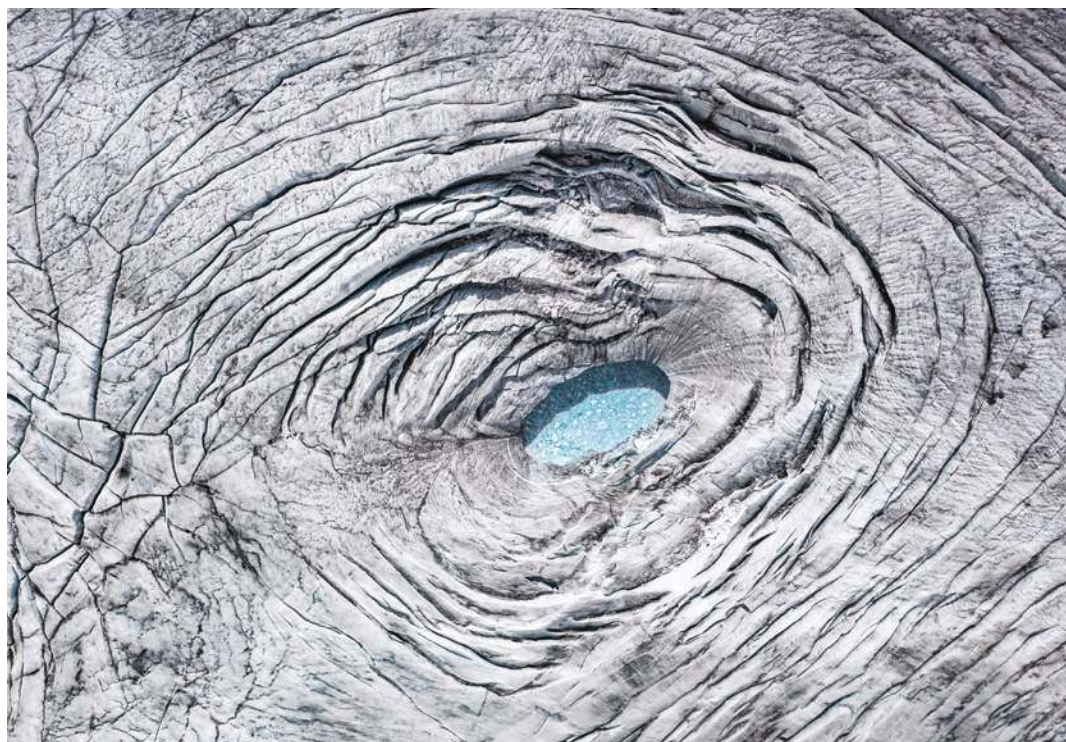
ILPOTY2022

Wyróżnienie | Top 101
„The Other Dimension”,
fot. Daniel Laan,
Reynisfjara, Islandia

Wyróżnienie | Top 101
„Bending and Crossing”,
fot. Andrew Morse,
Park Narodowy Kluane,
Yukon, Kanada

Wyróżnienie | Top 101
„Dusk of the Alpine Elephants”,
fot. Mitja Kobal, Schlatenkees,
wschodni Tyrol, Austria

Wyróżnienie | Top 101
„The Castle”, fot. Chung Hu,
południowe Stany Zjednoczone

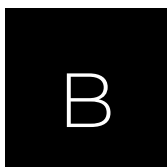
CIEPŁO ZIMNO

W swojej twórczości **Polina Washington** przechodziła przez różne etapy, by dojść do fotografii opartej o intensywne barwy i filmowy look. Dziś mówi o sobie „badaczka poezji wizualnej”

Rozmawia: Julia Kaczorowska

Polina Washington

Polina Washington to artystka wizualna z Petersburga. W 2014 roku ukończyła Wyższą Szkołę Filmu i Telewizji z tytułem operatorki filmowej. Wykłada fotografię, prowadzi warsztaty. Jest autorką książki zatytułowanej „VISION”, a także książki fotograficznej „End of the Night”. Prowadzi kanał na Telegramie o kreatywności i fotografii: VISIONROOM. Aktualnie pracuje nad podcastem poruszającym temat strachu w działaniach kreatywnych oraz skupia się na krótkich formach wideo. www.polinawashington.pl

B adaczko poezji wizualnej, co najbardziej interesuje Cię w fotografii?

Chyba to, że pozwala mi uchwycić piękny moment, zatrzymać go, by móc do

niego wrócić po jakimś czasie. Jest w tym jakaś magia. Lubię kolekcjonować wspomnienia poprzez fotografię. Daje to też duże pole do popisu dla wyobraźni. Mogę wymyślić kilka historii i powołać je do życia, zupełnie jakbym pisała wiersz, tylko za pomocą obrazów.

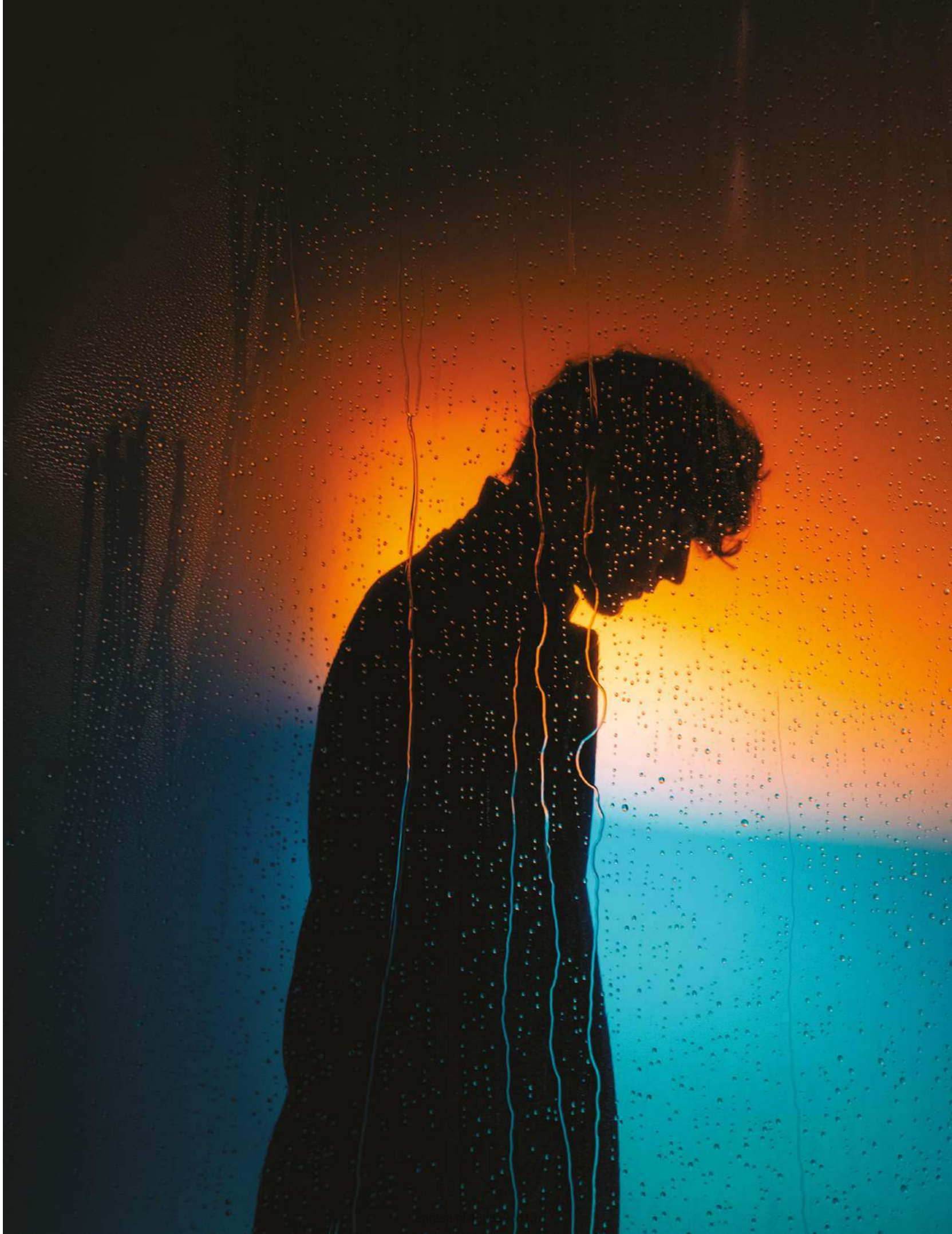
Oglądając Twoje prace, możemy zauważyć kilka etapów. Czerń i biel, podwójne ekspozycje, praca na filmie. Potem pierwsze eksperymenty z kolorem, najpierw bardzo ciemnym, a dziś wyrazistym i dominującym. Do zdjęć doszły też krótkie filmy.

Trudno mi określić mój styl, ponieważ, jak sama zauważyłaś, podlega on ciągłym przemianom. Wydaje mi się, że ostatnio w mojej twórczości dominuje tendencja do pewnego rodzaju kinematografii: być może wreszcie wyszło na jaw to, czego nauczyłam się jako operatorka kamery. Nagrywam

historie wizualne, którym tak naprawdę nie nadaję żadnego znaczenia ani dramatyzmu. Pokazuję po prostu to, co czuję w danej chwili. Podoba mi się, że widz ma możliwość samodzielnego odkrycia historii, która stoi za daną pracą, a ja nie ingeruję w ten proces.

Opowiedz trochę o podwójnej ekspozycji. To bardzo ważny i długi etap w Twojej twórczości. Czytałaś, że lubisz niespodzianki i podchodziłaś do tego bardzo spontanicznie.

Tak, do wielokrotnej ekspozycji doszłam w dość skomplikowany sposób. Długo zajęło mi znalezienie „mojej” fotografii, bo do tej pory zawsze starałam się fotografować jak typowy klasyk i mistrz fotografii. Pewnego dnia jednak po prostu zobaczyłam, że nie ma m n i e w tym wszystkim, więc zaczęłam szukać. Z jakiegoś powodu stwierdziłam, że mój styl może wyrosnąć z określonej techniki, w tym przypadku wielokrotnej ekspozycji. Fotografowałam tak przez 5 lat i był to ważny okres, który ostatecznie dobiegł końca. Do dziś jednak szanuję tamten czas, bo to wtedy zaczęłam się czuć jak autorka z jakąś zmanifestowaną wizją, która ma zdolność przekładania swoich stanów i emocji na płaszczyznę obrazu.

Bardziej interesuje mnie przyglądanie się procesowi niż podążanie za zaplanowanym scenariuszem

Czy dziś nadal działasz spontanicznie?

Tak, wciąż preferuję intuicyjne podejście do pracy i nie planuję sesji z wyprzedzeniem. Bardziej interesuje mnie przyglądanie się procesowi i eksperymentowanie niż podążanie za zaplanowanym scenariuszem. Planując wcześniej, mogę nigdy nie wymyślić tego, co daje mi spontaniczność, ponieważ podczas planowania umysł działa tylko w ramach tego, co jest mu znane. Kreatywność natomiast ujawnia czasem zupełnie nieoczekiwane aspekty i lubię być na to otwarta.

Co było dla Ciebie najtrudniejsze w przejściu na fotografię cyfrową?

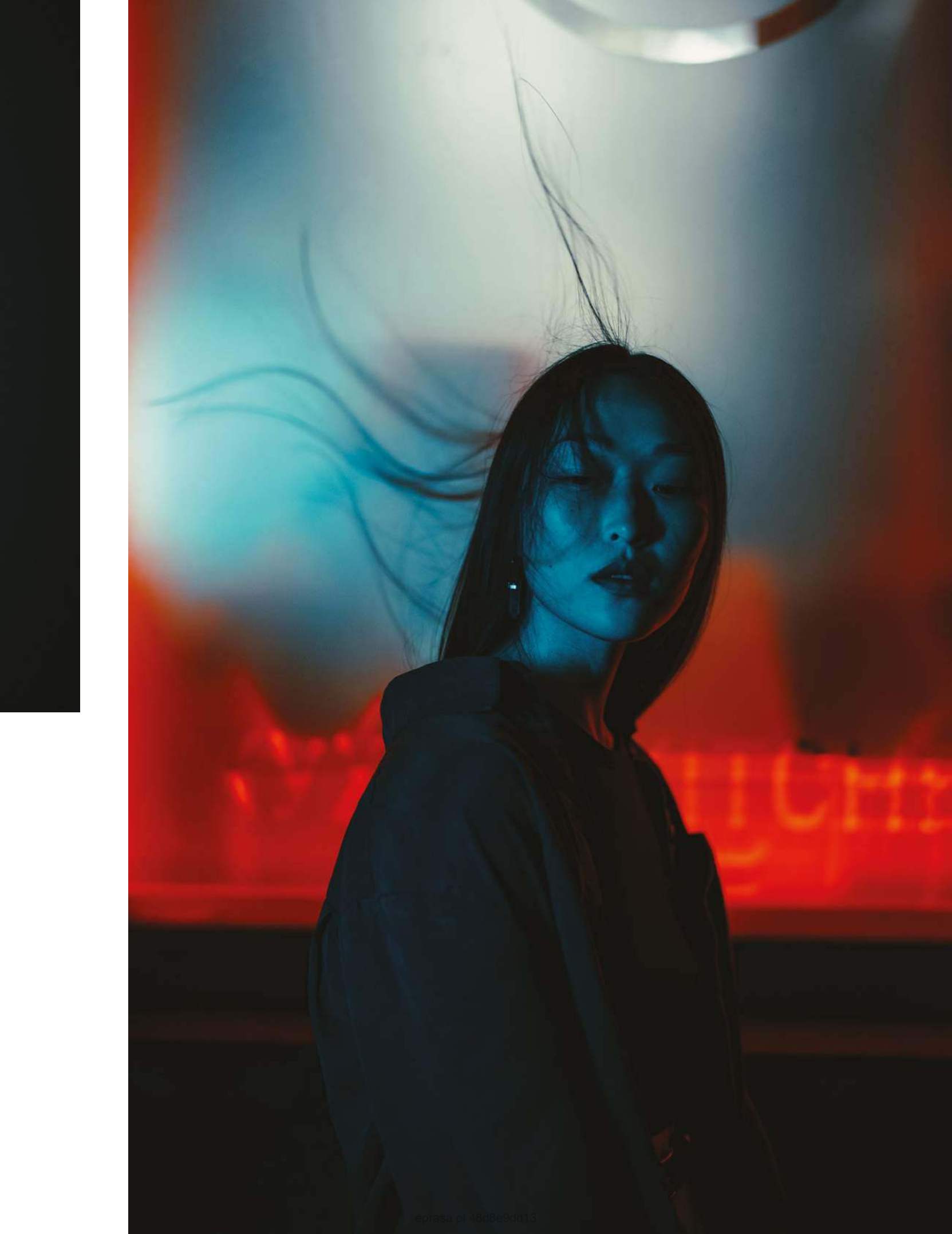
Najtrudniejsza była dla mnie postprodukcja obrazu cyfrowego, a konkretnie korekcja barwna. Na kliszy uzyskujesz bardzo dobrą bazę pod względem koloru i kontrastu, którą możesz albo zostawić w spokoju, albo nieco zmienić w pożądanym przez siebie kierunku. Znalezienie swojego stylu obróbki i ogólnie nauczenie się, jak obrabiać obraz cyfrowy to było coś, co do niedawna zniechęcało mnie do

fotografii cyfrowej. Otrzymywałam bardzo nudne „surowe” pliki i myślałam, że cała fotografia cyfrowa jest „płaska”, a po prostu nie wiedziałam, jak z nią pracować. Dziś już nie fotografuję na filmie: fotografia cyfrowa stała się dla mnie czymś nowym, a film mnie zmęczył. Podoba mi się to, że teraz od razu mam efekt, mogę udostępnić zdjęcie lub przetworzyć serię zaraz po wykonaniu. Dużo fotografuję i lubię mieć szybki dostęp do wyników mojej pracy.

Co masz zazwyczaj w swojej torbie fotograficznej?

Moim codziennym aparatem jest Leica Q2 i uwielbiam go! Na sesjach często używam również Leiki M11 z obiektywami 35 i 50 mm oraz Sony FX3 (obiektyw 35 i 24 mm) do krótkich form wideo, które w tej chwili szczególnie mnie interesują. Czasami używam też Fujifilm X-Pro3 do trybu wielokrotnej ekspozycji.

Wyobraź sobie Twój idealny dzień i okoliczności na sesję.

Social media pozwoliły mi zmanifestować moją kreatywność, podzielić się przemyśleniami i doświadczeniami

Mój idealny dzień zdjęciowy odbyłby się prawdopodobnie w Tokio, które bardzo chciałabym kiedyś odwiedzić. Po prostu spacerowałabym ulicami, łapiąc kilka nieinscenizowanych ujęć.

Chciałabym porozmawiać o różnych miejscach, w których można pokazywać swoją twórczość. Media społecznościowe odgrywają u Ciebie dużą rolę?

U każdego jest zapewne inaczej, ale dla mnie rzeczywiście media społecznościowe są ważne. Lubię dzielić się z innymi tym, co robię, a także swoją energią. Social media dają mi również wsparcie, gdy moja praca rezonuje z publicznością. Umożliwiły mi dzielenie się twórczością ze światem za pomocą zaledwie kilku kliknięć i moim zdaniem jest to bardzo fajne, choć jak wszystko ma swoje wady. Wciąż jednak widzę więcej zalet. Media społecznościowe pozwoliły mi zmanifestować moją kreatywność oraz podzielić się przemyśleniami i doświadczeniami, więc aktywnie wykorzystuję je do interakcji ze światem.

A fizyczne produkty, na przykład wydruki?

Kiedy robiłam podwójne ekspozycje na kliszy, sprzedawałam wydruki dość aktywnie i w dużej ilości. To było moje główne źródło utrzymania i wielu ludzi mogło mnie wesprzeć, ponieważ koszt wydruku był niski. Podobało mi się, że na moje zdjęcia mógł sobie pozwolić każdy: nie tylko niektórzy kolekcjonerzy i koneserzy sztuki, ale także zwykły człowiek, który chciał udekorować swój dom, miejsce pracy, zrobić taki prezent swoim bliskim albo po prostu wesprzeć mnie jako autorkę. I to uczucie zostało we mnie, więc nigdy nie byłam bliska idei limitowanych edycji. Rozumiem, dlaczego to się robi, jak to wpływa na wartość i koszty, ale ja chcę, aby moja kreatywność była dostępna, a nie była przywilejem nielicznych. Nie jestem teraz zbyt aktywna jeżeli chodzi o odbitki, ponieważ jest kilka projektów, które pochłonęły cały mój czas.

Co – poza fotografią – jest Ci bliskie?

Poza fotografowaniem uwielbiam jogę oraz książki. Kocham czytać, ale jako że mój kalendarz wypełniony jest po brzegi, ciężko mi znaleźć na to

czas. Zaczęłam ćwiczyć około rok temu, teraz robię to 5–6 razy w tygodniu i sprawia mi to dużą przyjemność.

Czy masz jakieś fotograficzne plany na najbliższe miesiące?

W przyszłym miesiącu planuję odwiedzić Tajlandię i poznać ten kraj, więc nie robię żadnych fotograficznych planów na ten czas. Mam jednak nadzieję nakręcić tam kilka klimatycznych filmów, szczególnie w Bangkoku!

Dziękuję za rozmowę.

Chcę, aby moja
kreatywność była
dostępna, a nie
była przywilejem
nielicznych

P A R T N E R

Zagłosuj

Na **najlepsze produkty**
i wydarzenia roku 2022

www.fotopolis.pl/plebiscyt

strefa sprzętu

Goście premiery / Testy i opinie
/ Porady dla kupujących

Testy publikowane przez Digital Camera Polska są wykonywane przez jednych z najbardziej doświadczonych redaktorów i fotografów. To oznacza, że opiniom tym możesz bezsprzecznie ufać.

Wyznajemy zasadę, że najlepszym sposobem, aby dobrze przetestować produkt, jest wykorzystanie go zgodnie z przeznaczeniem. W praktyce polega to na tym, że testowany sprzęt – w plenerze lub w studiu – sprawdzany jest głównie pod kątem tego, czy poradzi

sobie w sytuacjach, do których został przeznaczony. Pomiar laboratoryjny nie powiedzą wszystkiego o aparacie czy obiektywie. Jednak to świetny sposób, aby dokonać miarodajnego porównania i przeanalizować wnioski z testu praktycznego. Bardziej obszernie opisy prezentowanego sprzętu, wykresy oraz zdjęcia tablic testowych i przykładowe fotografie można obejrzeć w pełnej rozdzielczości na stronie www.fotopolis.pl.

132 Fujifilm X-T5

Nowy korpus z matrycą 40 Mp. Mamy już pierwsze wnioski na jego temat

136

Test grupowy

Solidne, lekkie i stabilne. Testujemy 8 statywów z włókna węglowego

134

Canon EOS R6 Mark II

Najnowszy korpus w naszych rękach!

122

Inwestownik

Sprawdź, jaki sprzęt może pomóc Ci w rozwoju w Nowym Roku

128

Filtry polaryzacyjne

Podpowiadamy, który filtr będzie dla Ciebie najodpowiedniejszy

Nasze nagrody

Dla najlepszego modelu w teście grupowym

Dla produktu o dobrym stosunku jakości do ceny

Dla produktu, który uzyskał ocenę 5 gwiazdek

Dla innowacyjnego urządzenia lub funkcji

Dla produktu zasługującego na duże uznanie

DJI Mini 3 PRO

Mały zawodowiec

Niewielki dron niewątpliwie urozmaici Wasze zdjęcia w roku 2023. Czy jednak tak kompaktowe urządzenie może nam zaoferować dobrą jakość?

Najnowszy DJI Mini 3 Pro przełamuje schemat - jest wyjątkowo mały, ale z pewnością już nie amatorski! Zaprojektowany od podstaw ma kamerę 48 Mp, bazującą na matrycy wielkości 1/1,3" i optykę 24 mm f/1,7. Taki tandem pozwala na filmowanie

w 4K przy 60 kl./s (120 kl./s w Full HD) z profilem koloru D-Cinelike i, co najważniejsze, w 10-bitowej głębi. Pliki możemy oczywiście zapisywać w formacie RAW, a dzięki funkcji Dual Native ISO, jakość zdjęć w słabym świetle jest jeszcze lepsza. Dron lata też dłużej (do 34 minut) i dalej (nawet do 12 km), omijając przy tym przeszkody.

www.dji.com

W 2023 ROKU ZAINWESTUJ W SIEBIE!

Jak rozbudować swój workflow, by w nowym roku być jeszcze lepszym fotografem

Eizo ColorEdge CG2700X

Kolory, którym zaufasz

Trudno o lepszą inwestycję, niż pierwszy profesjonalny monitor graficzny. Ten 27-calowy ekran 4K to przede wszystkim wysoka rozdzielczość 3830 x 2160 px, kontrast na poziomie 1:1450, jasność 500 nitów i czas reakcji 13 ms. Jak na topowy model przystało ma wbudowany kolorymetr, a program do kalibracji ColorNavigator 7 dostajemy w zestawie. Inne atuty to 99-procentowe pokrycie gamutu AdobeRGB, i wyjątkowo płynne przejścia tonalne dzięki 10-bitowej informacji z 16-bitowej tablicy LUT. Mamy też szereg niezbędnych złącz, w tym USB-C, z którego zasilimy podpiętego do monitora laptopa. www.eizo.com

Nikon Z9

Żadnych kompromisów

Jeśli tylko budżet Wam na to pozwala, nie zastanawiajcie się! Ten pełnoklatkowy korpus jako pierwszy w historii zupełnie pozbywa się migawki mechanicznej, a do tego znakomicie łączy wysoką rozdzielczość z niebywałą wydajnością. To zasługa 45-megapikselowej matrycy w technologii warstwowej, która dzięki superszybkiemu odczytowi danych, pozwala na fotografowanie z prędkością nawet 120 kl./s i rejestrację wideo w rozdzielczości 8K w standardach RAW i ProRes HQ. Wszystko to wspierane jednym z najdoskonalszych układów AF z zaawansowanymi systemami śledzenia i detekcji oraz prawdopodobnie najlepszą ergonomią w historii aparatów tego doświadzonego producenta. Jak przystało na aparat z najwyższej półki, całość zamknięto w panciernej obudowie z pionowym gripem, która sprostą wszelkim trudom wymagającej pracy. To aparat na długie lata!

www.nikon.pl

Goal Zero Sherpa 100 AC

Niewyczerpane pokłady energii

Sherpa 100 AC to pojemny (26500 mAh), ale nadal kompaktowy magazyn energii, który parametrami przewyższa większość konsumenckich powerbanków. Naładujemy nim laptop, aparat, drona, telefon a nawet małą podrózną lodówkę. I to jednocześnie! Oferuje złącze prądu zmiennego AC (100 W), dwa porty USB-C z funkcją Power Delivery (60 W) oraz wygodną możliwość ładowania indukcyjnego (5 W). Powerbank oparty został na nowoczesnych i bardzo żywotnych ogniwach Li-NMC. www.goalzero.com

Gomatic Travel 35L

Wygoda, na którą zasługujesz

Plecak zaprojektowany przez fotografa dla fotografa, stworzony został bowiem wraz z Peterem McKinnonem. Pozwala na zapakowanie sprzętu fotograficznego i odzieży, a wyjmowane i składane przegródki dają możliwość powiększenia pojemności z 35 do 41l. Dzięki temu to idealne rozwiązanie zarówno na zlecenia, jak i na kilkudniowe wyjazdy. Plecak wyróżnia wyjątkowo wygodny system nośny i wodoodporne poszycie.

www.gomatic.com

FUJIFILM GFX 50S II

Wskocz na poziom wyżej

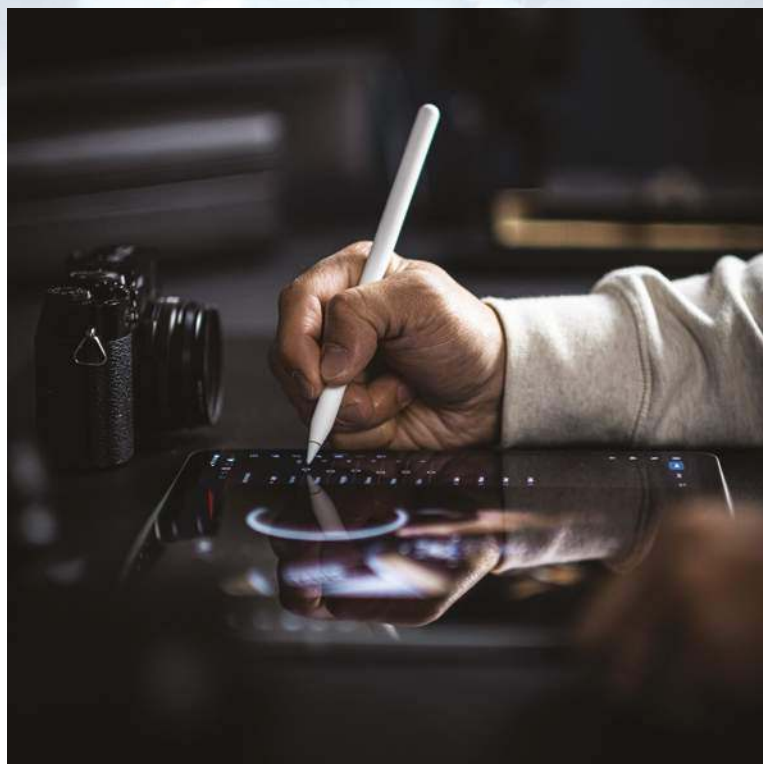
Jeśli w 2023 roku chcesz przenieść swój biznes na nowy poziom lub szukasz aparatu, który da Ci dużo przyjemności z fotografowania i bezkompromisową jakość, to właśnie go znalazłeś. GFX 50S II, bezpośredni następca modelu GFX 50S, odziedziczył po nim świetny, średnioformatowy sensor 50 Mp (44 x 33 mm), ale tym razem umieszczono go w najnowszym, ergonomicznym korpusie topowego modelu GFX 100S. Aparat zyskał też wydajną wbudowaną stabilizację (6,5 EV) i najnowszy procesor obrazu, co przekłada się na jeszcze lepsze osiągi – szybsze próbkowanie matrycy i usprawnioną pracę układu AF. Ponadto system stabilizacji pozwoli na tworzenie ujęć o rozdzielczości aż 200 Mp w trybie mikroprzesunięcia matrycy. Zmiana ergonomii oznacza nie tylko mniejsze wymiary i wagę, ale również lepsze uszczelnienia.

www.fujifilm.pl

—

To świetny, średnioformatowy sensor 50 Mp, umieszczony w sprawdzonym, ergonomicznym korpusie modelu GFX 100S

Apple iPad Pro

Więcej niż tylko tablet

Wraz z takimi nowościami jak DaVinci Resolve na iPada i rozwojem aplikacji z pakietu Adobe, tablety z Cupertino stają się wreszcie tym, czym miały być od początku - wygodnymi narzędziami dla twórców. A dzięki najnowszym podzespołom, pod względem wydajności nie odstają już widocznie od zwykłych komputerów. Najnowszy iPad Pro, dostępny w wariantach o przekątnej 11" i 12.9" z zewnątrz prawie niczym nie różni się od poprzednika. To nadal te same wymiary i takie same możliwości ekranów. Główne zmiany dotyczą tu wydajności i funkcjonalności. Najważniejszą nowością jest tu oczywiście układ M2, dzięki któremu iPad Pro z 2022 roku oferować ma do 35% większą wydajność przy przetwarzaniu grafiki i który jest w stanie obsłużyć do 16 GB wbudowanej pamięci RAM, co powinno pozwolić na obsługę nawet bardziej wymagających procesów. Producent mówi między innymi o 3 razy szybszym przetwarzaniu materiałów ProRes. Nic więc dziwnego, że reklamuje nowy tablet „mobilną” wersją programu DaVinci Resolve.

www.sennheiser.pl

Newell Kathi Pro

360 kolorów pod kontrolą

„Świetlne miecze” przebojem zdobyły rynek, i nic w tym dziwnego, bo chyba nie ma dziś prostszego i wygodniejszego sposobu, by rozbudować swój system o barwne światło LED. Najnowszy model Newell RGB Kathi Pro ma 64 cm długości i zapewnia ogromną swobodę twórczą, zarówno podczas pracy „z ręki”, jak również po zainstalowaniu na statywie z gwintem 1/4”. Lampa oferuje regulację temperatury barwowej (2700 - 6500 K), możliwość zmiany koloru światła w obrębie obszernej przestrzeni barw HSI (360 różnych barw z kontrolą jasności i saturacji), a także 12 gotowych efektów specjalnych (m.in. wóz strażacki, burza z piorunami lub ognisko). Port USB-C umożliwia szybkie ładowanie wbudowanego akumulatora lub zasilanie za pomocą power banku. To idealny wybór dla osób, które chcą bawić się kolorami, robić klimatyczne zdjęcia i filmy, eksperymentować z efektami specjalnymi lub stworzyć spektakularny „light painting”.

www.newell.pro

Nasze magazyny

Czytaj i ucz się z nami!

Cieszymy się, że regularnie sięgacie po *Digital Camera Polska*, ale nie zapominajcie, że na naszej półce w Ulubionym Kiosku (www.ulubionykiosk.pl) znajdziecie również wiele tematycznych wydań specjalnych, które również pomogą Wam rozwijać swoje umiejętności i doskonalić warsztat fotografa. Nasza najnowsza pozycja to niemal 200 stron poświęconych sztuce portretowania, ale znajdziecie tam również publikacje poświęcone fotografii przyrody, filmowaniu, a nawet zarabianiu na fotografii, co w kontekście naszego „Inwestownika”, również powinno Was zainteresować!

Sandisk PRO-G40

Ultraszybki, superwytrzymały

To jeden z najlepszych przenośnych dysków SSD na rynku. Wykonany z utwardzonego aluminium, uszczelniony (IP68) i przede wszystkim bardzo szybki. Złącze komunikacyjne obsługuje zarówno USB-C, jak i Thunderbolt w wersji 3.0. Maksymalny odczyt przez Thunderbolt osiąga 2700 MB/s a zapis 1900MB/s, co pozwoli na przesyłanie 50 GB danych w mniej niż 30 s. Interface USB-C to maksymalnie 1050 MB/s odczytu i do 1000 MB/s podczas zapisu. Możliwość odczytu i edycji materiału bezpośrednio z dysku SSD na zawsze odmieni Wasze workflow w 2023 roku! www.sandisk.pl

Canon SELPHY CP1500

Zainwestuj we wspomnienia

Nie pozwól, by w 2023 roku Twoje wspomnienia ginęły w pamięci telefonu lub utknęły na zawsze w bezdusznych terabajtach cyfrowego archiwum. Ważne zdjęcia warto od razu wydrukować i nie trzeba w tym celu fatygować się do labu. Wystarczy niewielka, łatwa w obsłudze drukarka, dzięki której niedrogo wydrukujesz zdjęcia z dowolnego urządzenia. Canon SELPHY CP1500 drukuje fotografie w formacie 10 x 15 cm (najpopularniejszy format pamiątkowych zdjęć), jest bardzo ekonomiczna (koszt wydruku jednego zdjęcia to ok. 1 zł), a przy okazji nie wymaga tuszu (zdjęcia drukowane są w technologii termosublimacyjnej). Do tego, oprócz wejścia na karty SD i złącza USB-C oferuje także łączność Wi-Fi, dzięki której błyskawicznie sparujemy z nią urządzenia mobilne. Co chyba jednak najważniejsze, nie zajmuje miejsca (jej wymiary to tylko 182 x 133 x 57 mm), dzięki czemu możemy ją postawić na półce z książkami, a także łatwo zabrać ze sobą na rodzinne spotkanie.

www.canon.pl

Nikon Z 30

Zostań Vlogerem!

Jeśli w 2022 roku chodziło Wam po głowie, by spróbować zabawy z ruchomym obrazkiem, mały Z 30 z pewnością pomoże Wam wystartować. To najmniejszy korpus w rodzinie nowoczesnych bezlusterkowców systemu Z, wyposażony w 21-megapikselową matrycę DX (APS-C), autofocus z wykrywaniem oka, tryb filmowy 4K i obracany ekran dotykowy. Z 30 świetnie sprawdzi się jako towarzysz codziennej fotografii, ale też lekka, poręczna kamera do tworzenia vlogów i podróżniczych klipów. To właśnie z myślą o początkujących filmowcach producent zastosował wbudowany mikrofon, który dostarczy wysokiej jakości nagrań bez konieczności stosowania modelu zewnętrznego. W końcu, to także atrakcyjna propozycja dla streamerów i osób prowadzących różnego rodzaju szkolenia i prezentacje online - Nikon Z 30 oferuje specjalny tryb kamery internetowej, który ułatwi wykorzystanie go na tych polach.

www.nikon.pl

Profoto A2

Studio w kieszeni

Ta lampa jest tak mała, że można zabrać ją dosłownie wszędzie. Mierzy raptem 12,6 x 7,9 x 7,9 cm i waży 495 g, bez większego problemu zmieści się więc nawet do kieszeni kurtki i w razie potrzeby będziecie mogli operować nią z ręki. Głowica charakteryzuje się maksymalną mocą 100 Ws i pozwala na współpracę z pomiarem TTL i trybem HSS. Na jednym akumulatorze, który naładuje w czasie poniżej 2 godzin, wykonamy do 400 błysków z pełną mocą, a czas przeładowania lampy wyniesie maksymalnie 1.6 s. Na pokładzie mamy też światło modelujące LED o temperaturze barwowej 3500 K. Lampa współpracuje z radiowym systemem wyzwalania Profoto AirX w zasięgu do 100 m, ale dzięki łączności Bluetooth jej ustawieniami można sterować także z poziomu aplikacji na smartfona (do 30 metrów). Aplikacja posłuży też do ewentualnej aktualizacji firmware'u lampy. Otrzymujemy też prosty i wygodny fizyczny interfejs, który pozwoli na szybką zmianę parametrów na planie.

www.profoto.com

Sennheiser MKE 600

W 2023 zainwestuj w lepszy dźwięk. Sennheiser MKE 600 to idealny model do użycia z kamerami lub aparatami fotograficznymi, który jest w stanie sprostać nawet najbardziej wymagającym wyzwaniom filmowym. Dzięki swojemu wąskiemu zakresowi odbiera tylko dźwięki docierające z kierunku, w który skierowana jest kamera i równocześnie efektywnie tłumi zakłócenia z boków oraz tyłu mikrofonu. Przełączalny filtr „Low Cut” dodatkowo minimalizuje szumy wiatru. Ponieważ niektóre kamery wideo i filmowe nie zapewniają zasilania fantomowego, mikrofon MKE 600 może również korzystać z baterii (wyłącznik zasilania bateryjnego zapobiega przedwczesnemu ich wyładowaniu). Mikrofon otrzymujemy z owiewką z gąbki oraz uchwytem antywstrząsowym.

Sennheiser MKE 200 Mobile Kit

Ten kompletny zestaw vlogera pozwoli przenieść jakość Twoich nagrań na wyższy poziom. Zawiera mikrofon kierunkowy Sennheiser MKE 200, uchwyt do smartfona, a także miniaturowy Manfrotto PIXI. Model MKE 200 łączy w sobie wysokiej jakości mikrofon pojemnościowy z miniaturową obudową, która mierzy raptem 60 x 39 x 69mm i waży tylko 48 g. Uchwyt wykonano z litego aluminium, a gumowe mocowanie zapewnia bezpieczne dopasowanie do prawie każdego smartfona. Z kolei Manfrotto PIXI to wytrzymały, lekki mini statyw z głowicą kulową z przyciskiem blokującym, który umożliwia ustawienie i zablokowanie głowicy kulowej jednym płynnym, intuicyjnym ruchem. www.sennheiser.pl

Filtry polaryzacyjne

Dowiedz się, jak działają okrągłe filtry polaryzacyjne, i sprawdź, który będzie najlepszy dla Ciebie

Polaryzator kołowy jest jednym z najbardziej przydatnych akcesoriów w torbie fotografa krajobrazu (ale nie tylko!). Wpływa na zdjęcia na kilka sposobów. Może podbijać nasycenie barw w scenie, ale przede wszystkim pomoże zredukować niepożądane odbłaski, a nawet całkowicie usunie odbicia od powierzchni niemetalicznych - np. skrzęcej się tafli wody.

Od dawna polaryzatory są popularnym filtrem wśród fotografów krajobrazowych i podróżniczych, którzy chcą podkreślić piękne, niebieskie niebo. Efekt użycia będzie największy, gdy słońce znajduje się pod kątem 90° względem obiektywu. Gdy jest ono bezpośrednio przed lub za Tobą, wpływ filtra będzie niewielki lub żaden!

Usuwanie lub redukcja odbić to także potężny atut filtrów polaryzacyjnych, wykorzystywany podczas fotografowania pejzaży, ale także w fotografii motoryzacyjnej, packshotowej czy architektury – wszędzie tam, gdzie powstają niechciane odbłaski na fotografowanych powierzchniach.

Filtr polaryzacyjny jest łatwy w użyciu, ponieważ efekt jego działania widać na żywo przez wizjer lub na ekranie LCD. Wystarczy, że przymocujesz go do obiektywu, a następnie obrócisz. Większość polaryzatorów jest nakręcana na gwint z przodu obiektywu, więc wystarczy kupić model filtra o takiej średnicy jak oznaczenie na Twoim obiektywie. Są też modele przeznaczone do współpracy z „kwadratowymi” systemami filtrów, które mają specjalne mocowanie dla filtrów kołowych.

Polaryzatory i utrata światła

Cechą filtrów polaryzacyjnych jest też redukcja światła. W zależności od warunków należy się liczyć z utratą od jednego do około 2,5 stopnia przysłony. Niektóre filtry mogą również powodować lekkie zaciemnienie (winietowanie) w rogach kadru, ale jeśli kupisz dobrej jakości wąski filtr, nie powinno to wystąpić. Uważaj też na nadmierną polaryzację sceny, aby pięknie głęboki błękit nieba nie stał się niemal czarny. W przypadku stosowania obiektywu szerokokątnego można też czasem zaobserwować nierównomierną polaryzację, z powodu której poszczególne obszary są ciemniejsze od innych. Jeśli tak się stanie, dostosuj stopień polaryzacji, aby zachować równowagę na niebie.

Cokin NX Series CPL 345 zł

Na czele stawki
www.cokin-filters.pl

Seria NX to nowy system filtrów, który jest kompatybilny z kwadratowymi i prostokątnymi filtrami o szerokości

100 mm. Uchwyt w tej serii wykonano z aluminium, dzięki czemu jest wytrzymały i lekki. Można w nim zamontować filtr CPL z serii NX tak, aby znajdował się najbliżej przedniej soczewki obiektywu, podczas gdy metalowe kółko pozwala na obracanie filtra.

Cokin sprzedaje uchwyt z serii NX i filtr CPL osobno, ale są one dostępne razem w kilku zestawach, w tym w NX Starter Kit, który zawiera pierścienie adaptacyjne 72 mm, 77 i 82 mm oraz ramkę 100 x 100 mm i ramkę 100 x 143,5 mm.

Filtr Cokin NX CPL został wykonany ze szkła mineralnego o wysokiej rozdzielczości Schott B270, które obudowano aluminiową ramką, węższą od strony obiektywu. Dzięki temu filtr można zatrzasnąć w uchwycie z serii NX. Wcięcia koła zębatego w uchwycie wpasowują się

Specyfikacja

Rozmiar: 100 mm
Mocowanie: przez Cokin NX Holder
Konstrukcja: aluminium i szkło

wtedy w grzbiecie na ramce filtra, umożliwiając wygodne obracanie pierścieniem regulującym.

Zamontowanie przed obiektywem filtra NX CPL redukuje ekspozycję o około jeden stopień przysłony, ale poza tym nie ma zauważalnego wpływu na jakość obrazu. W kadrze nie widać też oznak winietowania przy fotografowaniu szerokokątnymi obiektywami. Wraz ze zwiększaniem efektu polaryzacji zdjęcia wydają się jednak cieplejsze, co nie każdemu może przypaść do gustu.

PLUSY Solidny uchwyt aluminiowy; wygodne pokrętło do regulacji polaryzacji.

MINUSY Działa tylko z uchwycem z serii NX; trudny do usunięcia.

Werdykt Digital Camera

Cokin NX CPL dobrze współpracuje z systemem filtrów NX. Oferuje również zgrabny sposób regulacji stopnia polaryzacji, czyniąc system nieco bardziej zaawansowanym od niektórych konkurentów.

5,0 ★★★★★
Najlepszy w swojej klasie

Hoya Fusion One Next Cir-PL

125 - 285 zł

Niedrogi i niezawodny
www.hoyafilter.com

Seria Fusion One Next została wprowadzona na rynek w sierpniu 2021 roku. Obejmuje wersje Protektor, UV i Circular Polariser, z których każdy jest dostępny w szerokiej gamie rozmiarów. Hoya nakłada 18-warstwową powłokę na obie strony filtra, aby zwiększyć transmisję i zmniejszyć odbłaski. Z kolei niskoprofilowa ramka filtra wykonana jest z aluminium i posiada przedni gwint umożliwiający zamocowanie innych filtrów. Tylny pierścień mocujący jest większy niż szerszy pierścień regulacyjny. Ruch pierścienia regulacyjnego jest nieco mniejszy niż w przypadku filtra Lee Elements i nie jest on tak płynny, ale jest mało prawdopodobne, by doszło do przypadkowego przesunięcia.

Testowaliśmy model Fusion One Next Cir-PL 82 mm, który można montować z pierścieniami redukcyjnymi na obiektywach

Specyfikacja

Rozmiar: 37–82 mm
Mocowanie: gwint
Konstrukcja: aluminium i szkło

o rozmiarach filtra poniżej 82 mm. Zamontowany bezpośrednio na obiektywie 24 mm z gwintem 82 mm nie powodował wzrostu winietowania.

Kiedy testowaliśmy Fusion One Next Cir-PL z Nikonem Z 24–70 mm f/4 S podpiętym do Nikonu Z 7II z matrycą 45,7 Mp, nie zauważyliśmy żadnej zmiany w jakości obrazu poza wzrostem nasycenia i ociepleniem kolorów. Ogólnie rzecz biorąc, jest to filtr lekki, łatwy w użyciu i dostępny w różnych rozmiarach.

PLUSY Atrakcyjna cena; nie wymaga uchwytu.

MINUSY Mało płynny ruch pierścienia; wyraźne ocieplenie kolorów

Werdykt Digital Camera

Fusion One Next Cir-PL zachowuje równowagę pomiędzy przystępną ceną a jakością obrazu. Optycznie jest bardzo dobry, ale konstrukcja i działanie ramki nie jest na tym samym poziomie, na jakim są niektóre droższe opcje.

4,0 ★★★★★
 Doskonały

Filtry polaryzacyjne Minitest

Lee100 Polariser

1400 zł

Po pierwsze skuteczność
www.leefilters.com

Filtry Lee są używane przez wielu profesjonalnych fotografów, ale firma zmagą się z coraz większą konkurencją ze strony innych marek. Obecny model Lee100 Polariser został wprowadzony na rynek w marcu 2019 roku wraz z nowym uchwytem Lee100. Jest o połowę cieńszy od oryginału i posiada klipsy do mocowania w uchwycie. Holder montuje się na obiektywie poprzez pierścień adaptacyjny, który musi pasować do gwintu filtra obiektywu.

Filtr dostarczany jest z zamkniętym na zamek błyskawiczny futerałem z pluszowym wnętrzem, które chroni go przed zarysowaniami. Wokół szkła znajdują się dwa metalowe pierścienie. Tylny jest szerszy i to na nim znajdują się plastikowe klipsy, które umożliwiają zatrzaśnięcie filtra na uchwycie Lee100. Przedni pierścień posiada głębokie radełkowanie, przypominające trybik, dzięki czemu łatwo go chwycić i obrócić, aby uzyskać pożądany efekt. Polaryzator

Specyfikacja

Rozmiar: 105 mm
Mocowanie: przez Lee100 Holder
Konstrukcja: metal i szkło

Lee100 zatrzaśkuje się w uchwycie za pomocą dwóch klipsów, które muszą być wyrównane z zaczepami. Jest to łatwe do zrobienia, ale usunięcie filtra to już inna sprawa. Zasadniczo musisz nacisnąć na jeden z klipsów, aby filtr wysunąć.

Lee100 świetnie radzi sobie z redukcją odbić, zwiększeniem nasycenia kolorów, wzmocnieniem błękitnego nieba i nadaniem chmurom wyrazistości. Dzieje się to bez zmniejszenia ilości szczegółów widocznych na zdjęciach. Występuje jednak subtelny efekt ocieplenia.

PLUSY Wąski, wygodny zatrzaśk; wysoka optyczna wydajność.

MINUSY Usunięcie go jest kłopotliwe; działa tylko z uchwytem Lee100.

Werdykt Digital Camera

Mechanizm zwalniania filtra Lee100 Polariser mógłby być wygodniejszy, ale z czasem nabieramy wprawy i obsługa staje się przyjemniejsza. Doskonałe własności optyczne sprawiają, że filtr osiąga dobre wyniki.

4,0 ★★★★★
 Doskonały

Lee Filters Elements Circular Polariser

700 zł

Więcej za mniej

www.leeelements.com

listopadzie 2021 roku firma Lee Filters zapowiedziała linię filtrów kołowych Lee

Elements. Obejmuje ona pięć typów filtrów, w tym dwa standardowe filtry ND, dwa zmienne filtry ND oraz polaryzacyjny. Polaryzator kołowy Lee Elements został wykonany z wysokiej klasy szkła optycznego i obudowy ze stopu aluminium. Wielowarstwowe nanopowłoki ułatwiają czyszczenie filtra i zapobiegają osadzaniu się wody.

Każdy filtr Elements dostarczany jest w ochronnym etui z małą ściereczką. Naturalną rzeczą jest chęć zakupu filtra pasującego do ulubionego obiektywu, ale przy tylko czterech rozmiarach filtrów w gamie Elements może być konieczne kupienie większego rozmiaru, a następnie zamontowanie go za pomocą pierścienia redukcyjnego.

Pierścień mocujący wystaje nieco poza pierścień regulacyjny.

Werdykt Digital Camera

Elements Circular Polariser zapewnia znaną jakość i wydajność filtrów Lee, a wszystko to bez kłopotów i dodatkowej wagi, która towarzyszy systemowi filtrów prostokątnych z uchwytem.

4,5

Znakomity

Specyfikacja

Rozmiar: 67, 72, 77, 82 mm

Mocowanie: gwint

Konstrukcja: aluminium i szkło

To, w połączeniu z jego radełkowaną powierzchnią i wysokiej jakości obróbką, ułatwia montaż filtra na obiektywie. Jakość obrazu jest na dobrym poziomie, odbłaski są minimalne, a nasycenie wzrasta prawidłowo.

Filtr świetnie leży w dłoni, a dzięki różnym rozmiarom pierścieni i ich fakturom można rozpoznać bez patrzenia, na którym z nich trzymamy palce podczas kadrowania.

PLUSY Wspaniała jakość wykonania; doskonałe parametry optyczne.

MINUSY Tylko cztery rozmiary; brak magnetycznego systemu mocowania.

Marumi DHG Super Circular PL

97-560 zł

Wszechstronny i niedrogi

www.marumi.pl

Marumi produkuje osiem typów nakręcanych polaryzatorów,

w tym modele, które łączą funkcję polaryzacji z filtrem ND.

DHG Super Circular PL to jeden z filtrów z wyższej półki, którego atutem jest neutralność kolorów. Dostępny jest w 16 rozmiarach, od 37 mm do 105 mm. Cena oczywiście wzrasta wraz z rozmiarem. Testowany przez nas filtr 82 mm jest dostępny za około 280 zł. Regulacja stopnia polaryzacji odbywa się płynnie, obracanie pierścieniem jest przyjemniejsze niż w przypadku Hoya Fusion One Next Cir-PL, ale nie dorównuje standardowi Lee Elements Circular Polariser. Pierścień mocujący nie wystaje poza pierścień regulacyjny. Jest też smuklejszy, przez co trudno o pewny chwyt przy zdejmowaniu filtra. Marumi twierdzi, że DHG Super Circular PL wycina do około 1,6 EV światła i testy to

Werdykt Digital Camera

Nie jest tak dopracowany jak Lee Elements Circular Polariser, ale jest bardzo dobry optycznie i dostępny w szerszym zakresie rozmiarów, w dodatku w niższej cenie.

4,0

Doskonały

Specyfikacja

Rozmiar: 37-105 mm

Mocowanie: gwint

Konstrukcja: aluminium i szkło

potwierdzają. Zgodnie z zapewnieniami filtr jest neutralny, choć zwiększa nasycenie kolorów. Przeglądając 45-megapikselowe zdjęcia, wykonane przy użyciu Nikonu Z 7II, na ekranie komputera nie widać jednak zauważalnego spadku szczegółowości. Choć może jakość wykonania nie jest tak dobra jak w przypadku Lee Elements Circular Polariser, filtr Marumi spełnia swoje zadanie za mniejszą cenę.

PLUSY Atrakcyjna cena; łatwy w czyszczeniu; dostępny w szerokim zakresie rozmiarów.

MINUSY Gorsza jakość konstrukcji; problem z dokręcaniem.

Filtry gradientowe Irix

Obok szarych i polaryzacyjnych, filtry połówkowe stanowią nieodzowny element wyposażenia fotografa krajozabytu.

Wszystkie filtry Irix Edge wykonane z hartowanego szkła (SR), dzięki czemu są wyjątkowo odporne na uszkodzenia.

Na powierzchniach filtrów naniesiono także specjalne warstwy hydro- i oleofobowe, odpychające wodę i ułatwiające czyszczenie filtra.

W przeciwieństwie do filtrów szarych, które tłumią światło jednorodnie w całym kadrze, prostokątne filtry gradientowe pozwalają ograniczyć dopływ światła tylko w części zdjęcia. Używa się ich, aby zrównoważyć ekspozycję dla jasnego nieba i ciemnego pierwszego planu (lub na odwrót).

W zależności od charakteru sceny stosuje się głównie dwa rodzaje filtrów: o twardym lub miękkim przejściu.

Wybierając filtr z miękkim przejściem (Soft) można skutecznie zbalansować jasność krajozabytu, w którym linia horyzontu wyraźnie się zmienia, a więc gdy fotografujemy góry, drzewa lub zabudowania. Z kolei wersja z twardym przejściem (Hard) będzie idealna do efektownego uchwycenia krajozabytu z ostrą linią horyzontu, czyli np. linii wody nad morzem. Filtry oczywiście będą różnić się także gęstością, czyli tym jak mocno tłumią światło w części szarej. W serii Irix Edge do wyboru są cztery modele z miękkim przejściem, które redukują światło o 2, 3, 4 lub 5 EV, oraz dwie wersje Hard o gęstości 2 lub 3 EV.

Dla miłośników wschodów i zachodów słońca producent przewidział trzeci rodzaj filtrów z tzw. odwróconym gradientem. Irix Edge Reverse Gradual ND tłumi światło o 3 EV w centrum, wolniej zmniejszając gęstość w obrębie nieba i szybciej w obszarze ziemi. Dzięki temu, na jednym ujęciu można uchwycić naturalny pejzaż z prawidłowo naświetlonym pierwszym planem, linią horyzontu i niebem.

To jednak nie wszystko. Ważnym elementem systemu jest zaskakująco mały i lekki uchwyt Irix IFH-100. Jego konstrukcja umożliwia ustawienie w rzędzie dwóch filtrów jednocześnie, a to pozwala na różne kreatywne kombinacje. Wraz z gradientowym można np. zastosować także kwadratowy filtr szary, aby naprawdę mocno wydłużyć czas ekspozycji.

Święta trójca każdego pejzażysty...

Który wierzysz w świetne efekty prosto z aparatu!

Irix Edge 100 mm Soft Gradual

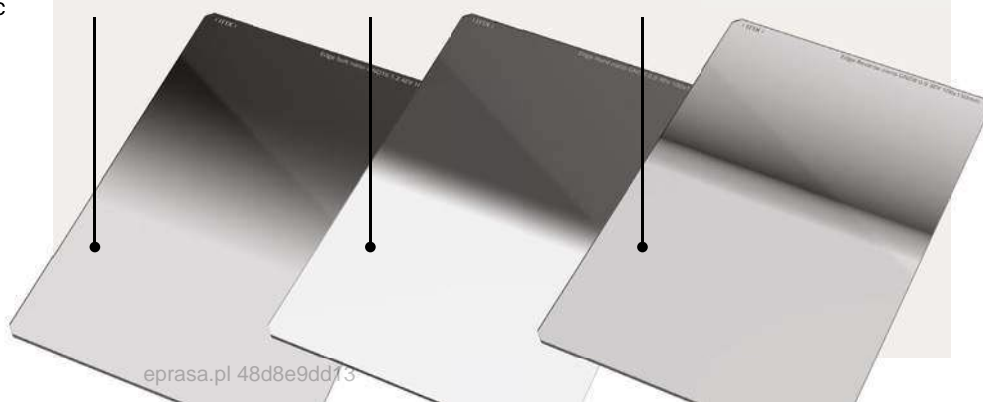
Łagodny gradient sprawi, że elementy horyzontu nie stracą na wyrazistości. Na początek sięgnij po model GND4 lub GND8.

Irix Edge 100 mm Hard Gradual

Ostra granica między przezroczystą, a szarą częścią filtra wyrówna ekspozycję, gdy fotografujesz np. morze. Zaczynaj od GND4.

Irix Edge Reverse Gradual ND

To nowy typ filtra, który blokuje światło blisko horyzontu i powoli łagodzi je w obrębie nieba, nie ingerując w pierwszy plan.

Pierwsze wrażenia Fujifilm X-T5

Czytaj więcej na
www.fotopolis.plWWW.FUJIFILM.PL 9499 Zł (BODY)

Fujifilm X-T5

Fujifilm rozwija popularny korpus systemu X o matrycę 40 Mp z topowego modelu X-H2. Czy dziś to już aparat adresowany do innego grona użytkowników?

Premiera Fujifilm X-T5 w obliczu tegorocznej odsłony aparatów z serii X-H2 była dosyć nieoczekiwana. A właściwie bardziej nieoczekiwane było to, co otrzymaliśmy. Spodziewaliśmy się bowiem, że X-T5 będzie kontynuować tradycję poręcznego, wydajnego korpusu do zawodowej pracy hybrydowej, a tymczasem otrzymaliśmy aparat o wysokiej rozdzielczości w wersji light. Producent wyraźnie skręca w stronę konsumenta, który ceni klasyczny design, ale ma też wysokie oczekiwania, jeśli chodzi o możliwości i wykonanie.

Mniejszy i poręczniejszy, nadal topowy

Ważnym elementem X-T5 jest oczywiście ergonomia. Oparta o manualne pokrętki systematyka obsługi zapewnia dużą przyjemność z fotografowania, ale jednak nie jest tak wygodna w pracy zawodowej, jak ta oparta o pokrętkę PASM. Body X-T5 to też konstrukcja dużo mniejsza od X-H2, a przez to bardziej mobilna i poręczna. Nowy korpus jest o 100 g lżejszy i znacznie szczuplejszy, również za sprawą delikatnie tylko uwydatnionego gripu. Będzie więc lepszą propozycją na aparat podróżniczy i streetowy, na wypadki za miasto i towarzyszący wszelkim

SPECYFIKACJA: FUJIFILM X-T5

Matryca: 40,2 Mp; X-Trans CMOS 5 HR; APS-C, 423 x 16 mm **Pamięć:** 2x SDXC
Zakres ISO: 125–12 800 (64-51 200)
Autofokus: hybrydowy, 425 punkty **Tryb seryjny:** 15 kl./s **Wizjer:** OLED, 3,69 Mp (0,8x)
Ekran: dotykowy, odchylany, 3,6", 1,84 Mp
Migawka: mechaniczna 1/8000 s, elektroniczna 1/180000 s **Waga:** 557 g **Wymiary:** 129 x 91 x 64 mm **Zasilanie:** akumulator Lit-Ion NP-W235 (2200 mAh)

Nowa matryca 40 Mp oferuje niesamowitą szczegółowość i charakterystyczną kolorystykę.

To najmniejszy (i najładniejszy!) aparat na rynku z matrycą o tak dużej rozdzielczości

przygodom. Aparatowi nie brak przy tym odporności. To nadal magnezowy korpus, który jest dobrze uszczelniony i który poradzi sobie nawet w bardzo wymagających warunkach. Nadal oferuje też dwa sloty kart pamięci i jest naprawdę niezłe wyważony. Pracę ułatwi też powracający z modelu X-T3 dwustronnie odchylany ekran dotykowy. Oprócz tego X-T5 oferuje też nieznacznie, ale jednak dłuższą pracę na baterii (do 740 zdjęć w trybie Eco względem 680 zdjęć w modelu X-H2). Przewagą X-H2 pozostaje też rozdzielczość wizjera (3,64 Mp względem 5,76 Mp), wygodniejszy joystick oraz dostępność portów. W przypadku X-T5 nie uświadczymy osobnego złącza słuchawkowego ani pełnowymiarowego HDMI.

Wydajne combo, ale z ograniczeniami

Model X-T5 oparto o ten sam tandem matrycy i procesora, jak model X-H2. Oferuje takie same możliwości trybu seryjnego (do 15 kl./s), ale już nie rejestracji wideo i pojemności bufora. Podczas gdy X-H2 pozwoli nam zapisać ponad 1000 bezstratnie skompresowanych RAW-ów, w modelu X-T5 jest to już tylko maksymalnie 18 plików. Ogranicza to więc maksymalną długość serii do ok. 1,5 s. Nie otrzymujemy też znanych z X-H2 opcji zapisu 8K 30 kl./s czy rejestracji w standardzie ProRes HQ 422. Zamiast tego mamy 10-bitowy zapis 4:2:2 w rozdzielczości 6,2K (lub nadpróbkowany z tej rozdzielczości zapis 4K HQ) do 30 kl./s, w kompresji All-i, ale obciążony cropem 1,23 x. Z kolei gdy zdecydujemy się na standardowy zapis 4K (do 60 kl./s), realizowany będzie on pełnoklatkowo, ale z pominięciem poszczególnych linii pikseli.

Autofokus – szybki, ale czy celny?

X-T5 otrzymuje ten sam usprawniony system AF, jak model X-H2. Wrażenie robi z pewnością skuteczność, z jaką nowy autofocus rozpoznaje oczy i obiekty. Wyłapywane są już z daleka, a ramka autofokusa automatycznie rozszerza się do śledzenia większych obiektów, jak np. samochody czy całe sylwetki. Autofokus jest też czuły i szybko ustawia ostrość nawet w słabym świetle. Zdarzały się jednak problemy z celnością i poprawnym blokowaniem ostrości na średnich i długich dystansach i zazwyczaj

w słabym świetle. Niewykluczone jednak, że te problemy były spowodowane działaniem nowego obiektywu Fujinon XF 30 mm f/2,8 R LM WR Macro, który otrzymaliśmy razem z aparatem. Z pewnością sprawdzimy to dokładnie przy okazji pełnego testu.

Jakość obrazu – ostro i kolorowo

Matryca 40 Mp wydaje się zachowywać identycznie jak ta w modelu X-H2. Otrzymujemy więc niespotykaną do tej pory w segmencie APS-C szczegółowość obrazu i niezłe rezultaty w zakresie pracy w słabym świetle. Do tego świetnie wyglądające kolory prosto z aparatu i możliwość skorzystania z atrakcyjnych profilów kolorystycznych w formie symulacji filmów analogowych producenta. Bardzo dobrze działa też system stabilizacji. Należy jedynie wyposażyć się w pojemną kartę pamięci – nieskompresowane RAW-y potrafią zajmować aż 100 MB.

Podsumowanie

Fujifilm X-T5 to niewielkie wymiary, mobilność, lepsza wydajność baterii i zdecydowanie atrakcyjniejszy design niż w przypadku X-H2, w którym wygodę zawodowej pracy postawiono na pierwszym planie. Jeśli zależy wam na lekkim sprzęcie o dużych możliwościach, z pewnością warto celować właśnie w ten model. To w końcu obecnie najmniejszy (i najładniejszy!) aparat na rynku wyposażony w matrycę o dużej rozdzielczości.

Maciej Luśtyk

Ekran znów jest uchylony a nie na przegubie. X-T5 jest więc znów dla fotografów, a nie dla filmowców

WWW.CANON.PL 14 229 ZŁ (BODY)

Canon EOS R6 Mark II

Raptem 2 lata po premierze jednego ze swoich najlepszych aparatów, Canon prezentuje następcę. Co nowego ma nam do zaoferowania?

W przypadku EOS-a R6 najwyżej komentowany był oczywiście temat 20-megapikselowej matrycy, która choć w zupełności wystarcza do większości zastosowań, to na papierze wygląda błado na tle konkurencji – dziś większe rozdzielczości oferują w końcu nawet amatorskie aparaty APS-C. Canon postanowił więc to zmienić. I tak oto otrzymujemy R6 Mark II, którego główną nowością jest właśnie 24-megapikselowy sensor. Producent jednak wykorzystał tę okazję, by doszlifować także inne aspekty działania aparatu, dzięki którym nowy korpus jeszcze lepiej wpisze się w ideę uniwersalnej konstrukcji „do wszystkiego”.

Wygodniejsze body z jednym dziwnym dodatkiem

Pod względem samego wykonania to ciągle ten sam solidny EOS R6. Otrzymujemy więc magnezowy szkielet korpusu, ale już obudowę wykonaną z tworzywa – na szczęście uszczelnioną, i tak jak w przypadku poprzednika, wystarczająco wytrzymałą. Najważniejszą chyba zmianą jest możliwość przełączania się pomiędzy trybem fotograficznym a trybem filmowym z poziomu osobnego przełącznika. Ponadto dostajemy usprawniony, wygodniejszy joystick, a także... dostęp do trybu scen. Z pozostałych nowości należy wymienić opcję

SPECYFIKACJA: CANON EOS R6 MARK II

Matryca: 24,2 Mp; CMOS; pełna klatka, 36 x 24 mm **Pamięć:** 2x SDXC **Zakres ISO:** 100–102 400 (50–204 800) **Autofokus:** Dual Pixel CMOS AF II, 4897 punkty **Tryb seryjny:** migawka mechaniczna 12 kl./s, migawka elektroniczna 40 kl./s **Wizjer:** OLED, 3,69 Mp (0,76x) **Ekran:** dotykowy, odchylany, 3,6", 1,62 Mp **Migawka:** mechaniczna 1/8000 s, elektroniczna 1/16000 s **Waga:** 670 g **Wymiary:** 138 x 98 x 88 mm **Zasilanie:** akumulator Lit-Ion LP-E6NH

symulacji wizjera optycznego, którą po raz pierwszy zastosowano w modelu EOS R3, nową wielozadaniową gorącą stopkę ze stykami oraz o połowę dłuższy czas pracy na tej samej co w R6 baterii (deklarowane 760 zdjęć względem 500 w R6). Nadal nie ma jednak możliwości podłączenia baterii gripa, a do ładowania aparatu przez USB-C wciąż potrzebny nam będzie specjalny adapter...

Większa rozdzielczość i szybsza praca

Nowa matryca nie jest niestety warstwowa, jak w EOS R3, ale według producenta, mimo większej rozdzielczości, i tak udało się skrócić czas jej próbkowania i zwiększyć możliwości trybu seryjnego. Producent chwali się też najlepszą na rynku stabilizacją sensora o skuteczności 8 EV. Według Canona, mimo wzrostu rozdzielczości, pod względem zakresu dynamicznego i pracy na wysokich czułościach nowy aparat będzie zachowywał się identycznie jak model R6. Możemy więc spodziewać się w pełni używalnych zdjęć jeszcze przy czułości ISO 12 800.

W trybie seryjnym wykonamy teraz nawet 40 kl./s (12 kl./s z migawką mechaniczną) – ze wsparciem AF i w pełnej rozdzielczości. To wynik lepszy nawet od profesjonalnego R3. Podane przez producenta wartości pojemności bufora spadły co prawda względem poprzednika, ale 110 zdjęć RAW w trybie 12 kl./s to nadal świetne wyniki. Bardziej odczuwalny spadek wydajności pojawia się przy fotografowaniu z migawką elektroniczną. Podczas gdy EOS R6 przy 20 kl./s oferował ponad 1000 zdjęć JPEG i 120 RAW-ów, przy prędkości 40 kl./s w modelu EOS R6 II będzie to już tylko 190 zdjęć JPEG i 75 zdjęć RAW.

Nadpróbkowane 4K 60 kl./s bez cropa i false color na pokładzie

Chyba najbardziej istotne w przypadku nowego korpusu jest to, że otrzymujemy widocznie poprawiony tryb filmowy, w którym zapiszemy 10-bitowe materiały z próbkowaniem 4:2:2 w rozdzielczości 4K 50/60 kl./s bez cropa (w modelu R6 przy zapisie 4K występował crop 1,07x). Co więcej, tym razem będzie to zapis nadpróbkowany z rozdzielczości 6K, dzięki czemu powinniśmy otrzymać materiały o widocznie lepszej jakości. Ponadto, możliwości zapisu slow motion wzrosły do 180 kl./s przy rozdzielczości Full HD, co pozwoli nam uzyskać jeszcze bardziej „filmowe” i atrakcyjne spowolnienie niż przy 120 kl./s w modelu R6. To także chyba pierwszy aparat na rynku udostępniający bardzo pomocną funkcję false color, która umożliwi znacznie lepszą ocenę poprawnej ekspozycji niż standardowa zebra. Oprócz tego mamy standardowo już profil Canon Log 3, ale także brak limitu dla długości pojedynczego klipu. Producent obiecuje też mniejszy rolling shutter i opcję elektronicznej kompensacji breathingu, którą w najnowszych korpusach oferuje Sony.

W trybie seryjnym wykonamy teraz nawet do 40 kl./s

Autofokus przystosowany do konkretnych potrzeb

Choć na papierze nie poprawiło się zbyt wiele (liczba punktów AF nawet zmniejszyła się z 6072 do 4897), producent obiecuje, że system AF śledzi teraz jeszcze skuteczniej, a dodatkowo otrzymał tryb rozpoznawania koni, pociągów i samolotów. Ważną zmianą jest także możliwość włączenia śledzenia oka w każdym z trybów pomiaru, a nie tylko przy pomiarze wielopunktowym oraz opcja zaznaczenia, na którym oku skupiać ma się aparat. Otrzymujemy trzy sloty Flexible Zone AF, w których możemy zapisywać własne, dowolnie zaprogramowane grupy punktów używanych do śledzenia. Dla fanów makrofotografii przygotowano z kolei tryb stackingu ostrości w aparacie.

Podsumowanie

Canon EOS R6 Mark II to stosunkowo niewielka, ale zarazem istotna aktualizacja. W końcu jeden z najciekawszych aparatów na rynku staje się jeszcze lepszy i jeszcze bardziej uniwersalny. Z powodzeniem poradzi sobie z każdym rodzajem zleceń i raczej szybko się nie zestarzeje. Tym samym, jeśli nie jest nam niezbędna wysoka rozdzielczość modelu R5, jest to najbardziej opłacalny i uniwersalny korpus w rodzinie pełnoklatkowych aparatów EOS R.

Maciej Luśtyk

Statywy karbonowe

Solidne, lekkie i stabilne. Testujemy osiem statywów z włókna węglowego

D

la większości fotografów idealny statyw powinien oferować solidne podparcie z dużą maksymalną wysokością roboczą, a jednocześnie być lekki i składać się

do kompaktowych rozmiarów. W końcu nikt nie chce dźwigać więcej niż trzeba. Duże, ciężkie statywy są na tyle uciążliwe, że z reguły zostają w domu. Z drugiej strony zbyt lekkie modele mogą być rozczarowująco niskie i mało stabilne. Szukając złotego środka zebraliśmy optymalne do większości

zastosowań, modele wykonane z włókna węglowego.

Ten materiał ma bowiem wyraźną przewagę nad aluminium. Włókno jest imponująco sztywne a przy tym bardzo lekkie. Wystarczy powiedzieć, że większość pełnowymiarowych statywów karbonowych (łącznie z głowicą) jest o około 20% lżejsza od swoich aluminiowych odpowiedników. Kolejną zaletą włókna węglowego jest to, że lepiej tłumi drgania. Ponadto, w chłodny dzień jest mniej zimne w dotyku. Podpowiadamy zatem, który model wybrać...

Nasi zawodnicy

1	3 Legged Thing Pro 2.0 Winston	2449 zł
2	Benro Mach3	1683 zł
3	Benro Go Plus Travel	2248 zł
4	Kenro Ultimate Travel	1165 zł
5	Manfrotto 190go!	2040 zł
6	Manfrotto 055CXPRO3	2847 zł
7	Novo Explora T20	1404 zł
8	Vanguard ALTA PRO 2+	1399 zł

Fotografuj wspaniałe sceny z pomocą mocnego, stabilnego i mobilnego statywu z włókna węglowego.

Nowoczesne konstrukcje

Sprytne rozwiązania i wytrzymałość włókna węglowego...

Linia podziału między pełnowymiarowymi statywami a wersjami podróznymi staje się coraz bardziej nieostra – niektóre statywy typu travel osiągają nawet większą maksymalną wysokość roboczą niż tradycyjne konstrukcje. Dlatego też najlepiej szukać po prostu statywu z zestawem cech, które będą idealne dla Twoich potrzeb.

Aby długość transportowa była jak najmniejsza, statywy podrózne mają zwykle cztery lub pięć sekcji, a nie trzy. Modele z tej grupy testowej to Benro Go Plus Travel, Kenro Ultimate Travel, Manfrotto 190go! i Novo Explorer. Spośród nich Benro, Kenro i Novo mają jeszcze jedną funkcję oszczędzającą miejsce. Zamiast składać je w tradycyjny sposób, można wysunąć kolumnę centralną

na maksymalną wysokość, a następnie odchylić nogi do góry, tak aby stopy otaczały głowicę. W ten sposób można zaoszczędzić około 20 cm wysokości po złożeniu. Pełnowymiarowy 3 Legged Thing Winston ma podobną konstrukcję.

Aby umożliwić fotografowanie z niskiego poziomu, wszystkie testowane statywy można rozłożyć szeroko. Czynnikiem ograniczającym jest wtedy kolumna centralna. Aby obejść ten problem, testowane statywy Benro Mach3 i Novo są dostarczane z dodatkową króciutką kolumną, której można użyć zamiast pełnowymiarowej. 3 Legged Thing Winston został natomiast zaprojektowany tak, by można było zdjąć kolumnę centralną i zamocować głowicę bezpośrednio do pająka statywu. Niektóre statywy posiadają też obrotową kolumnę

centralną. Zazwyczaj umożliwia to obrócenie jej o 90 stopni i wykorzystanie kolumny centralnej jako poziomego wysięgnika. Jest to idealne rozwiązanie do fotografowania na niskim poziomie i świetne do ekstremalnych zbliżeń. Jest to również przydatne przy fotografowaniu z obiektywami ultraszerokokątnymi i typu rybie oko, ponieważ zapobiega wkradaniu się nóg statywu w obręb kadru.

Spośród testowanych statywów Kenro Ultimate Travel oraz oba modele Manfrotto umożliwiają korzystanie z kolumny centralnej w trybie pionowym lub poziomym. Statywy Benro Go Plus Travel i Vanguard oferują jeszcze większy poziom wszechstronności, gdyż ich kolumny centralne mogą obracać się w całym 180-stopniowym łuku, blokując się po drodze pod różnymi kątami. ●

Na co zwrócić uwagę...

Większość nowych statywów ma rozbudowany zestaw funkcji

1 KOMPAKTOWA KONSTRUKCJA

Aby zmniejszyć rozmiar po złożeniu, statywy 3 Legged Thing, Benro Go Plus

Travel, Kenro i Novo mają odchylane o 180 stopni nogi.

4 ZACISKI NÓG

Zaciski blokujące sekcje nóg typu twist są ogólnie bardziej popularne, ale

Manfrotto 055 używa również skutecznych zacisków klamrowych.

2 KOLUMNNA CENTRALNA

Do fotografowania z małej wysokości w modelach Benro

Mach3 i Novo Explorer można zamienić kolumnę centralną na krótszą. Głowica Winstona może być przymocowana bezpośrednio do pająka statywu.

5 GŁOWICA

Większość testowanych statywów jest dostępna jako

kompletne zestawy, zawierające głowicę kulową. W przypadku statywów Benro i Manfrotto 055 głowicę trzeba kupić osobno.

3 FUNKCJA POCHYLANIA KOLUMNY

Kolumny centralne w statywach

Manfrotto i Kenro obracają się o 90 stopni. W modelach Benro Go Plus i Vanguard jest to 180 stopni.

6 FUNKCJA MONOPODU

W przypadku statywów 3 Legged Thing, Kenro, Novo

i obu Benro masz możliwość odkręcenia jednej nogi i używania jej z kolumną centralną jako monopodu.

Dla podróżnika

Krótką wzmianką o rodzeństwie Winstona

Mały, ale wytrzymały 3 Legged Thing Punks 2.0 jest dostępny w różnych rozmiarach. Mimo że są mniejsze, posiadają te same cechy co Winston, w tym trzy odłączane nogi, które można zamienić na inne, zdejmowaną kolumnę centralną, oraz płytkę tri-mount, która umożliwia łatwe mocowanie akcesoriów. Corey jest wykonany ze stopu magnezu. Po złożeniu ma 36 cm i rozkłada się na wysokość 146 cm. Travis i Billy są wykonane ze stopu magnezu i włókna węglowego. Mają odpowiednio 46 cm po złożeniu i 166 cm wysokości. Brian z włókna węglowego jest największy – 42 cm po złożeniu i 186 cm przy pełnej wysokości.

3 Legged Thing Pro 2.0 Winston

2449 zł

Więcej niż zwykły statyw

www.3leggedthing.com

Winston ma trzysekcyjne nogi i kolumnę centralną. Nie jest tak poręczny jak jego rodzeństwo, ale 61 cm po złożeniu (dzięki nogom, które obracają się wokół kolumny centralnej) to nie tak dużo, w porównaniu do 194 cm przy maksymalnej wysokości roboczej. Nogi rozkładają się pod trzema kątami i każdą można odkręcić, co jest bardzo rzadko spotykaną funkcją. W przypadku fotografowania z niskiej wysokości należy zdjąć kolumnę centralną i zamontować głowicę na pająku.

Możliwości

Blokady nóg i kolumny centralnej typu twist-action wymagają minimalnego obrotu do poluzowania i zaciśnięcia. Głowica ma jedno pokrętło blokujące i złączkę szybkiego mocowania Arca-Swiss. Na pająku i głowicy kulowej AirHed Pro znajdują się poziomicę pęcherzykowe. Mimo że statyw waży nieco ponad 2 kg, nogi i głowica są solidne i stabilne. W tej grupie to najlepszy zakup.

1 Nietypowo jak na pełnowymiarowy statyw Winston ma obrotowe nogi.

2 W skład zestawu wchodzi głowica kulowa AirHed Pro o udźwigu 40 kg.

3 Głowicę można zamocować na pająku, aby fotografować z poziomu gruntu.

Specyfikacja

Nazwa: Winston 2.0 & AirHed Pro Kit
Cena: 2449 zł
Waga: 2,05 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 61 cm, 194 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 15-40 kg, 40 kg

Werdykt Digital Camera

Największy i najwytrzymalszy z serii Pro 2.0. Winston jest supersolidny, a jednocześnie składa się do wygodnej postaci.

5,0 ★★★★★
Najlepszy w swojej klasie

Benro Mach3 TMA27C + B1

1683 zł

Prosty, ale solidny

www.f43.pl

Choć coraz częściej w statywach pojawiają się nogi obrotowe i obracana kolumna centralna, Mach3 wygląda bardzo tradycyjnie. Ma konwencjonalny układ trójsekcyjnych nóg i zacisk regulujący wysokość kolumny centralnej. Jego zaletą jest łatwe rozstawianie. Mechanizm blokujący umożliwia korzystanie z nóg pod trzema różnymi kątami. Do fotografowania z niskiego poziomu dostarczana jest krótka kolumna centralna, a do nóg dołączone są gumowe podkładki i metalowe kolce.

Możliwości

Zachowuje doskonałą stabilność nawet przy maksymalnej wysokości roboczej. Regulacja sekcji nóg i kolumny centralnej jest płynna, a głowica kulowa B1 sprawdza się znakomicie. Posiada niezależne pokrętła zacisku i tłumienia tarcia, a także blokadę panoramowania ze skalibrowaną skalą obrotów oraz płytkę szybkiego mocowania typu Arca-Swiss. Podsumowując, jest to prosty, ale bardzo funkcjonalny statyw.

1 Głowica B1 jest sprzedawana oddzielnie, ale świetnie pasuje do tego statywu.

2 Niebieski pierścień umożliwia wygodną blokadę kolumny centralnej.

3 Jedną z nóg odkręca się, by użyć jej jako monopod.

Specyfikacja

Nazwa: TMA27C + B1
Cena: 1134 zł + 549 zł
Waga: 1,92 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 72 cm, 171 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 14 kg, 14 kg

Werdykt Digital Camera

Tradycyjna konstrukcja sprawia, że ten wysokiej klasy Benro jest szybki i łatwy do ustawienia, nawet jeśli brakuje mu kilku nowoczesnych funkcji.

4,5 ★★★★★
Znakomity

Benro Go Plus Travel FGP28C

2248 zł

Pakiet funkcji na pokładzie

www.f43.pl

W Go Plus Travel zastosowano wszystkie najnowsze rozwiązania konstrukcyjne. Odchylane nogi umożliwiają zmniejszenie długości do 49 cm, a jednocześnie pozwalają na rozłożenie statywu do 179 cm. Nogi mają cztery sekcje, co oznacza trzy klamry na każdą z nich. Często każda rozłożona sekcja może zmniejszać sztywność, ale stabilność Go Plus Travel niemal dorównuje modelowi Mach3. Ponadto, obrotowa kolumna centralna może być ustawiana w pionie lub pod wieloma kątami w zakresie 180 stopni.

Możliwości

Rozstawianie trwa dłużej niż w przypadku innych modeli, ale jest to cena za bardziej przyjazną w podróży konstrukcję. Mimo to rozłożenie nóg i ustawienie kolumny centralnej odbywa się płynnie, a mechanizmy regulacji działają precyzyjnie. System obrotu kolumny centralnej jest funkcjonalny, a każdy element doskonale dopracowany.

Werdykt Digital Camera

Dla fotografów, którzy potrzebują solidnego podparcia i wielu sprytnych funkcji, ten statyw podróżny spełnia wszystkie wymagania.

4,5 Znakomity

1 Mocowanie nóg pozwala na ich pełne obrócenie o 180 stopni.

2 Obrotowa kolumna centralna blokuje się pod wieloma kątami w pełnym zakresie 180 stopni.

3 Noga z miękką okleiną może być odkręcona i zmieniona w monopod.

Specyfikacja

Nazwa: FGP28C + B1
Cena: 1699 zł + 549 zł
Waga: 2,05 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 49 cm, 179 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 14 kg, 14 kg

Kenro Ultimate Travel

1165 zł

Niesamowicie wysoki

www.kenro.co.uk

Jest on dostępny zarówno w wersji aluminiowej, jak i zrobiony z włókna węglowego. Podobnie jak wiele innych konstrukcji Kenro posiada odchylane nogi, aby zmniejszyć długość statywu w transporcie – w tym przypadku to 48 cm. Mimo że jest to najkrótszy statyw z grupy po złożeniu, osiąga wysokość maksymalną 187 cm. To nie tylko zasługa czterosieczkowych nóg, ale także teleskopowo wysuwanej wewnętrznej części kolumny centralnej. Statyw posiada również górny przegub, który umożliwia obracanie kolumny centralnej o 90 stopni.

Możliwości

Regulacja nóg i kolumny centralnej nie jest do końca płynna, ale ogólnie wszystko działa dobrze. Głowica kulowa jest wysokiej jakości, z niezależnym zaciskiem głównym i regulacją tarcia, a także z blokadą panoramowania i płytką szybkiego mocowania Arca-Swiss. Podsumowując, otrzymujemy wiele funkcji w dobrej cenie.

Werdykt Digital Camera

Nie jest może specjalnie lekki jak na statyw podróżny, ale nagrodą jest solidne wykonanie i duża maksymalna wysokość robocza.

4,5 Znakomity

1 Dwusekcyjna kolumna centralna umożliwia dodatkowe wydłużenie i obrót o 90 stopni.

2 Nogi odchylają się do góry, aby zmniejszyć rozmiary transportowe.

3 Nogę można odkręcić i używać z kolumną centralną jako monopoda.

Specyfikacja

Nazwa: KENTR401C
Cena: 1165 zł
Waga: 1,96 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 48 cm, 187 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 10 kg, 8 kg

Manfrotto 190go!

2040 zł

Stworzony do drogi

www.manfrotto.com

Seria 190go! Manfrotto jest dostępna w wersji aluminiowej i węglowej, z głowicami trójkierunkowymi lub kulowymi. System M-lock ma umożliwić szybsze ustawienie, choć w sumie dziewięć zacisków wydłuża ten czas. Testowana edycja MK190GOC4-BHX łączy najnowszą konstrukcję Manfrotto z rurek z włókna węglowego i doskonałą głowicę kulową XPRO. Głowica ma większy maksymalny udźwieg niż nogi – 10 kg zamiast 6 kg. Dostępne są cztery blokowane kąty nóg oraz gniazdo gwintowane Easy Link.

Możliwości

Choć składa się całkiem rozsądnie jak na statyw bez odchylanych nóg, to maksymalna wysokość robocza wynosząca 159 cm jest najmniejsza z testowanych modeli. Dolne sekcje nóg o średnicy 16 mm są również najcieńsze, co przekłada się na gorszą odporność na zginanie. Mimo to 190go! zapewnia dobre osiągi i wszechstronność.

Werdykt Digital Camera

Jest dość mały i poręczny po złożeniu, ale maksymalna wysokość została trochę ograniczona. Atutem jest obrotowa kolumna centralna.

4,5 ★★★★★
Znakomity

1 Głowica kulowa XPRO jest superwytrzymała i znakomicie zaprojektowana.

2 Dostępne są cztery kąty nachylenia nóg, blokowane sprężynującymi zatrzaskami.

3 Gniazdo z gwintem 3/8 cala Easy Link umożliwia mocowanie akcesoriów.

Specyfikacja

Nazwa: MK190GOC4-BHX
Cena: 2040 zł
Waga: 1,94 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 54 cm, 159 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 6 kg, 10 kg

Manfrotto 055CX-PRO3 + XPRO

2847 zł

Klasycznie, ale nie do końca

www.manfrotto.com

Manfrotto 055 jest stosunkowo duży po złożeniu z powodu trzech sekcji nóg, które nie odchylają się do góry, choć dostępna jest także wersja z czterema sekcjami. Przy maksymalnej i minimalnej średnicy nóg 29/21 mm 055 sprawia wrażenie solidnego, a maksymalne obciążenie wzrasta z 6 kg do 9 kg. Podobnie jak Manfrotto 190go! ten statyw posiada mechanizm obrotu kolumny centralnej. Jednak może być używana tylko w pozycji pionowej lub poziomej.

Możliwości

Model 055 jest łatwy do rozstawienia oraz mocniejszy i bardziej sztywny niż 190go!. Czuć to szczególnie w przypadku ciężkich kombinacji korpusów i teleobiektywów. Jeśli pracujesz z teleobiektywami, warto wybrać głowicę kulową XPRO w wersji Top Lock, która posiada większą płytkę szybkiego mocowania typu Arca-Swiss.

Werdykt Digital Camera

Statyw z klasycznej serii 055 firmy Manfrotto, składany w tradycyjny sposób, ale wyposażony w szybką i łatwą w obsłudze obrotową kolumnę.

4,5 ★★★★★
Znakomity

1 Wersja Top Lock głowicy XPRO kosztuje około 130 zł więcej.

2 Oprócz gniazda Easy Link model 055 posiada poziomice pęcherzykową.

3 Mechanizm obrotu kolumny centralnej o 90 stopni jest łatwy w użyciu.

Specyfikacja

Nazwa: MT055CXPRO3 + XPRO
Cena: 2249 zł + 598 zł
Waga: 2,54 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 72 cm, 182 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 9kg, 10kg

Novo Explora T20

1404 zł

Elegancki design

www.novo-photo.com

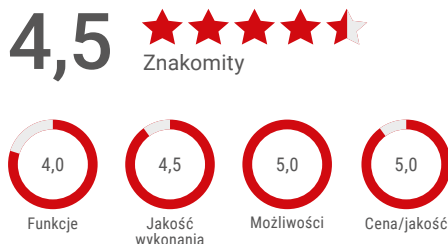
Ważący 2,29 kg Novo nie jest tak ciężki jak zestaw Manfrotto 055, ale ma większy maksymalny udźwig wynoszący 20 kg. Dolna część jego czterosekcyjnych nóg ma dość typową średnicę 21 mm, ale górna jest najszersza ze wszystkich statywów w tej grupie – 32 mm. Statyw składa się do 53 cm. Noga, która posiada komfortową okładzinę, może być odkręcona i używana w połączeniu z kolumną centralną i głowicą kulową jako monopod. Głowica posiada płytkę typu Arca-Swiss. Zdejmij ją, a zobaczysz poziomice pęcherzykową.

Możliwości

Odporność na zginanie i drgania jest doskonała. Skręcane blokady sekcji nóg wymagają minimalnego obrotu w celu odblokowania i ponownego zablokowania. Jednakże, w przeciwieństwie do niektórych konkurencyjnych statywów, nie ma możliwości obrotu kolumny centralnej. Zamiast tego statyw jest dostarczany z krótką wymienną kolumną.

Werdykt Digital Camera

Zarówno nogi, jak i głowica tego zestawu są doskonale zaprojektowane i wykonane, przez co statyw ma bardzo dobry stosunek jakości do ceny.

Vanguard ALTA PRO 2+ 263CB 100

1399 zł

Zestaw z bajerami

www.vanguardworld.pl

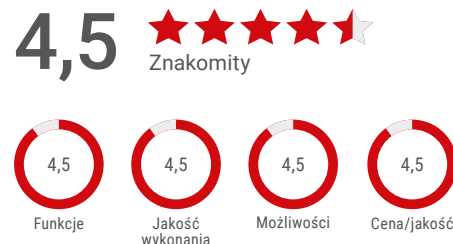
Vanguard wygląda stosunkowo smukło i rzeczywiście średnice trzech sekcji nóg są dość skromne i wynoszą 26, 23 i 19 mm. Mimo to maksymalne obciążenie 7 kg dla nóg i 10 kg dla głowicy powinno okazać się więcej niż wystarczające. Dzięki nogom, które nie odchylają się do góry, statyw można szybko i łatwo rozstawić. To samo dotyczy obrotowej kolumny centralnej, którą można zablokować pod różnymi kątami w pełnym zakresie 180 stopni. Dodatkową cechą jest gniazdo 3/8 cala na pająku dla akcesoriów.

Możliwości

Obsługa blokad twist-lock do wysuwania sekcji nóg jest prosta, wystarczy ćwierć obrotu. Dobrze działają również suwaki do ustawiania kątów nóg, solidna jest też głowica kulowa. Sztynność nie jest tak imponująca jak w przypadku topowych modeli z tej grupy, ale mimo wszystko jest bardzo dobra.

Werdykt Digital Camera

Składa się w tradycyjny sposób, ale Vanguard wyposażył go w cały szereg przydatnych funkcji, wspieranych solidnym wykonaniem.

1 Regulowana kontrola tarcia jest wbudowana w główne pokrętko głowicy kulowej.

2 Podwójne mechanizmy panoramowania są dostępne w górnej i dolnej części głowicy kulowej.

3 Jedną z nóg można odkręcić i wykorzystać jako monopod.

Specyfikacja
Nazwa: NV-EXT20KT
Cena: 1404 zł
Waga: 2,29 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 53 cm, 188 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 20 kg, 20 kg

1 Mechanizm mocowania kolumny centralnej umożliwia obrót o pełne 180 stopni.

2 Pająk zawiera poziomice pęcherzykową i gniazdo akcesoriów z gwintem 3/8 cala.

3 Po złożeniu jest to jeden z dłuższych statywów w teście.

Specyfikacja
Nazwa: 263CB 100
Cena: 1399 zł
Waga: 2,1 kg
Długość transportowa/maks. wysokość: 71 cm, 172 cm
Obciążenie (nogi/głowica): 7 kg, 10 kg

Zwycięzcą jest... 3 Legged Thing Pro 2.0 Winston

Wytrzymały, wszechstronny
i nienagannie zaprojektowany

Zauważyliście zapewne, że ogólne oceny wszystkich statywów - z wyjątkiem jednego - są takie same. Są one uniwersalnie doskonałe, choć niektóre z nich mają nieco wyższe oceny w wybranych kategoriach. Biorąc to pod uwagę, naszym faworytem jest jednak 3 Legged Thing Pro 2.0 Winston. Jest on kompaktowy i lekki, a jednocześnie rozciąga się do dużej wysokości roboczej i łączy dużą wytrzymałość z wszechstronnością. Jest też pięknie zaprojektowany.

Vanguard jest kolejną dobrą opcją, zwłaszcza jeśli wolisz szybszą konfigurację od kompaktowości. Jeśli chodzi o niezawodność i sztywność, Benro Mach3, Manfrotto 055 i Novo T20 są całkiem podobne do Winston, choć Manfrotto jako jedyny z tej trójki posiada obrotową kolumnę centralną. Zestawy Manfrotto 190go! i Kenro są szczególnie wygodne w podróży, ale Kenro ma większą maksymalną wysokość roboczą i atrakcyjną cenę. ●

Porównanie testowanych statywów

	3 Legged Thing Pro 2.0 Winston	Benro Mach3	Benro Go Plus Travel	Kenro Ultimate Travel	Manfrotto 190go!	Manfrotto 055CXPRO3	Novo Explora T20	Vanguard ALTA PRO 2+
Strona internetowa	www.3leggedthing.com	www.benroeu.com	www.benroeu.com	www.kenro.co.uk	www.manfrotto.com	www.manfrotto.com	www.novo-photo.com	www.vanguardworld.pl
Cena	2449 zł	1683 zł	2248 zł	1165 zł	2040 zł	2847 zł	1404 zł	1399 zł
Nazwa	Winston 2.0 & AirHed Pro Kit	TMA27C + B1 head	FGP28C + B1	KENTR401C	MK190GOC4-BHX	MT055CXPRO3 + XPRO	NV-EXT20KT	263CB 100
Zestaw/Oddzielnie	Zestaw	Oddzielnie	Oddzielnie	Zestaw	Zestaw	Oddzielnie	Zestaw	Zestaw
Dł. transp., obracane nogi	61 cm, tak	72 cm, nie	49 cm, tak	48 cm, tak	54 cm, nie	72 cm, nie	53 cm, tak	71 cm, nie
Waga	2,05 kg	1,92 kg	2,05 kg	1,96 kg	1,94 kg	2,54 kg	2,29 kg	2,1 kg
Maks. wysokość	194 cm	171 cm	179 cm	187 cm	159 cm	182 cm	188 cm	172 cm
Obciążenie (nogi, głowa)	40 kg, 40 kg	14 kg, 14 kg	14 kg, 14 kg	10 kg, 8 kg	6 kg, 10 kg	9 kg, 10 kg	20 kg, 20 kg	7 kg, 10 kg
Liczba sekcji	3	3	4	4	4	3	4	3
Średnice nóg [mm]	29, 26, 23	29, 25, 22	29, 25, 22, 19	28, 25, 22, 19	25, 22, 19, 16	29, 25, 21	32, 28, 25, 21	26, 23, 19
Rozchylenie nóg	3 kąty	3 kąty	3 kąty	3 kąty	4 kąty	4 kąty	3 kąty	4 kąty
Rodzaj blokady sekcji	Twist	Twist	Twist	Twist	Twist	Clip	Twist	Twist
Obrotowa kolumna	Nie	Nie	180 st.	0/90 st.	0/90 st.	0/90 st.	Nie	180 st.
Poziomica (nogi, głowica)	1, 1	1, 1	1, 1	0, 2	0, 2	0, 2	0, 1	1, 2
Funkcja monopodu	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✗
Stopki	Nakładki	Nakładki + kolce	Nakładki + kolce	Wysuwane kolce	Nakładki	Nakładki	Nakładki + kolce	Nakładki
Pokrowiec w zestawie	Tak	Tak	Tak	Tak	Nie	Nie	Tak	Nie

Funkcje	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Jakość wykonania	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Możliwości	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Cena/jakość	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Ocena ogólna	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★

Wyznaczamy trendy
w branży fotoceramiki.

OPAL
FOTOCERAMIKA

www.opal.lublin.pl
biuro@opal.lublin.pl

ul. Lema 12, 20-446 Lublin
+48 81 744 99 00

Photoshop® praktyczny

152

**Nowe sposoby
na czarno-białe
zdjęcia**

W tym miesiącu

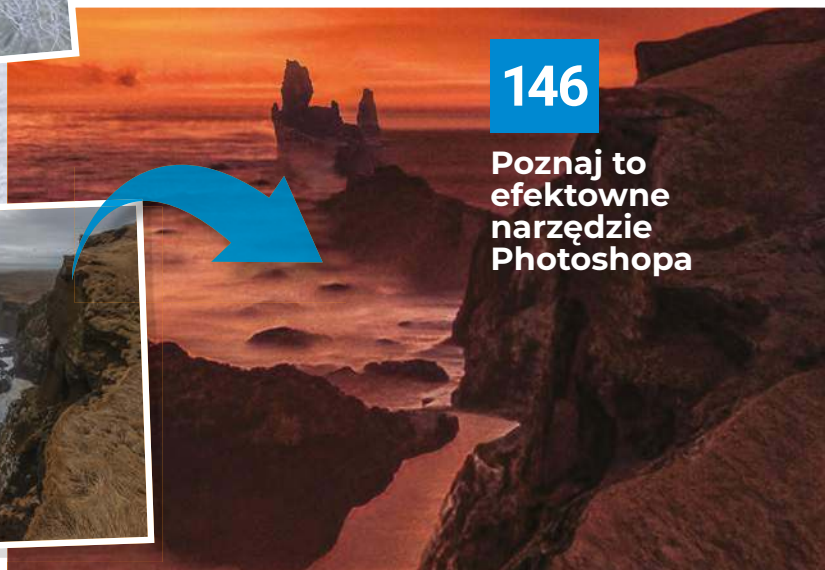
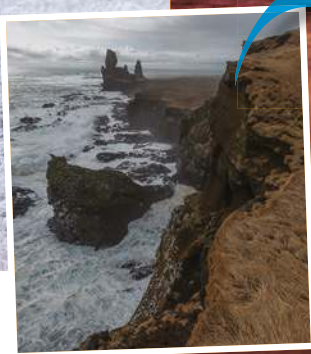
150

**Użyj nowych
funkcji
Lightrooma**

148

**Odtwórz efekty
tworzone w aparacie**

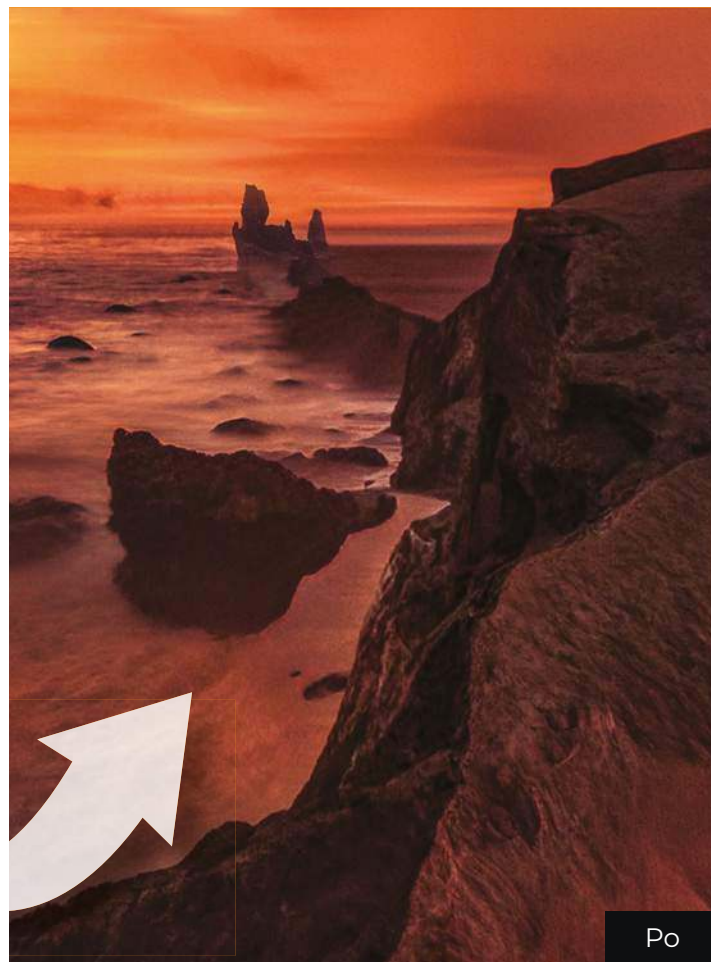

146

**Poznaj to
efektowne
narzędzie
Photoshopa**

OBEJRZYJ I POBIERZ
ULUBIONYKIOSK.PL/MEDIA

Przed

Po

Miksuj krajobrazy

Poznaj narzędzie Mieszalnik krajobrazów napędzane sztuczną inteligencją

James Paterson

Mając za sobą ponad dekadę pracy jako pisarz i fotograf, James dokładnie wie, które narzędzia i techniki Photoshopa i Lightrooma mają największe znaczenie.

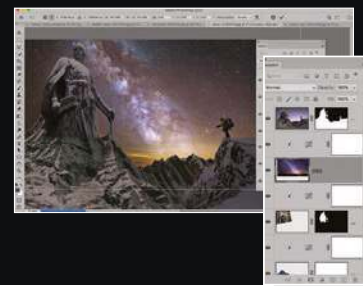
N

arzędzie Mieszalnik krajobrazów (org. Landscape Mixer) to jeden z nowych filtrów Photoshopa, który wykorzystuje sztuczną inteligencję do automatycznej korekcji zdjęć. Filtr ten pobiera elementy z innych zdjęć i miesza je z Twoimi. W moim przykładzie

program odtworzył nastrój zachodu słońca z innego zdjęcia i dodał efekt długiej ekspozycji morza, aby nadać wzburzonej wodzie nieco spokoju. Jak w przypadku większości zautomatyzowanych narzędzi AI, wyniki są imponujące, ale dalekie od doskonałości. Skok technologiczny jest tu naprawdę oszałamiający; zdolność do automatycznego rozpoznania różnych części zdjęcia i dodania do niego innego krajobrazu jest naprawdę imponująca. Zachwycając się tą technologią, można jednak dostrzec wiele elementów do poprawy. Oprócz tego, że obraz wygląda słabo jakościowo, efekt może mieć negatywny wpływ na ważne szczegóły. Tutaj zmienił on formacje skalne, które są integralną częścią sceny. Jednak dzięki kilku prostym umiejętnościom pracy na warstwach można w łatwy sposób wykorzystać to, co najlepsze z możliwości filtra, a resztę skorygować ręcznie.

Ręczne mieszanie

Za pomocą masek warstw można tworzyć różnego rodzaju fantastyczne sceny. Wystarczy użyć narzędzia Lasso, aby dokonać zgrubnego zaznaczenia obszaru, który chcesz wykorzystać, a następnie skopiować go i wkleić do innego zdjęcia. Następnie dopasuj rozmiar i położenie nowego obszaru, po czym dodaj maskę warstwy. Teraz możesz malować czarnym kolorem, używając miękkiego pędzla, aby stopniowo wtopić krawędzie nowego fragmentu, tak aby pasował do ogólnej sceny. Na koniec użyj narzędzi tonalnych (lub filtra Harmonizacja – patrz krok 6), aby dopasować kolory do całości.

1

Mieszalnik krajobrazów

Ten filtr neuronowy łączy elementy innych krajobrazów z Twoim własnym, dodając tekstury takie jak śnieg, liście czy skały do powierzchni na oryginalnym zdjęciu. Otwórz swój krajobraz, przejdź do Filtr > Neural filters i włącz Mieszalnik krajobrazów (jeśli robisz to po raz pierwszy, musisz go pobrać). W momencie pisania tego tekstu jest on jeszcze w wersji beta.

2

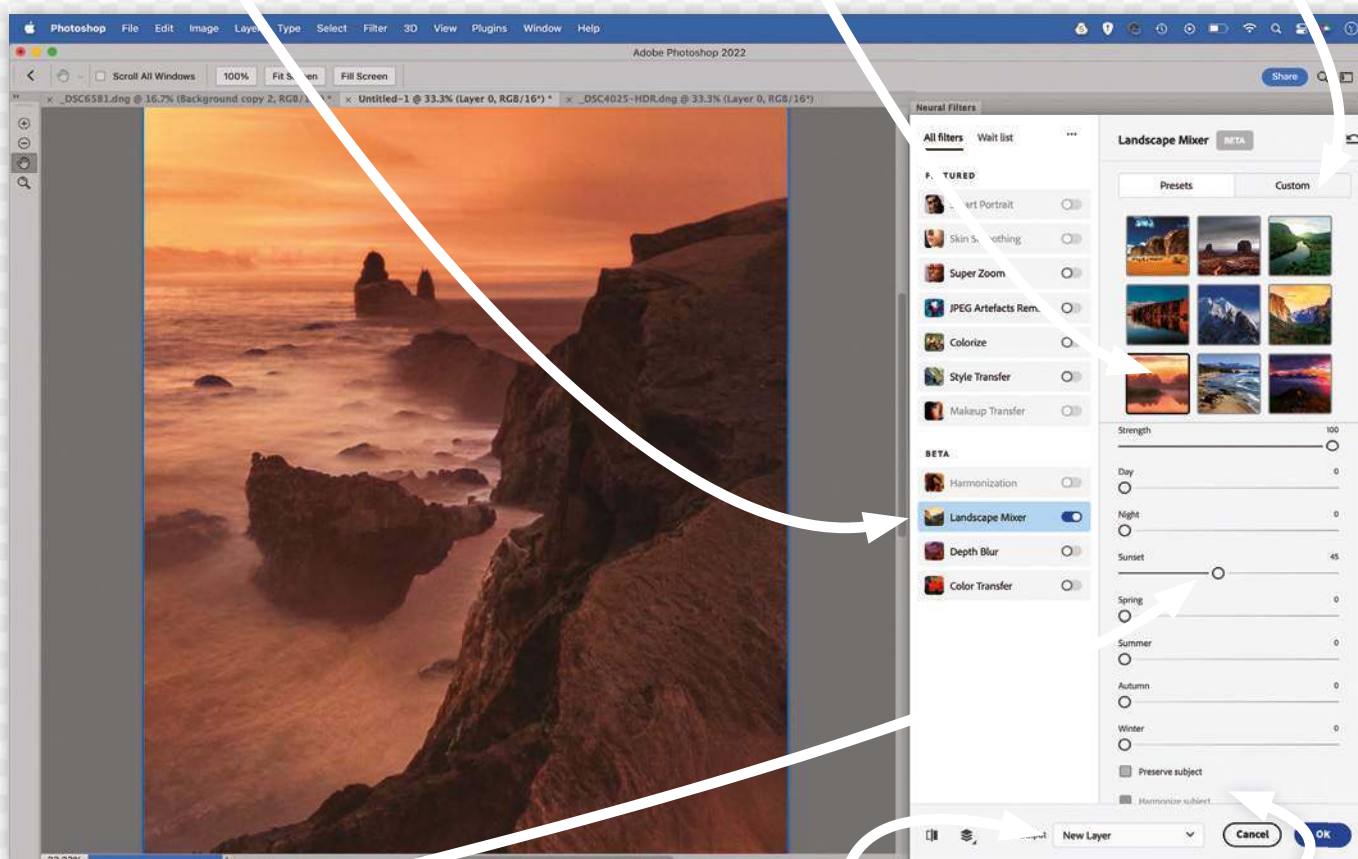
Wybierz krajobraz

Tutaj znajdziesz 15 miniaturk presetów. Rezultaty mogą być różne, więc przeklikaj się przez nie, by znaleźć ten, który sprawdzi się w Twoim przypadku. My użyliśmy presetu z lewej strony u dołu, który – jako że jest to scena podobna do morskiej – rozpoznaje wodę i dodaje efekt długiej ekspozycji. Rezultaty można dostosować za pomocą suwaka siły, znajdującego się poniżej ustawień wstępnych.

3

Wzorce własne

Alternatywą dla gotowych presetów jest możliwość załadowania własnych krajobrazów za pomocą zakładki Niestandardowe. W ten sposób można łączyć ze sobą różne rodzaje scen. Z rozwijanej listy można więc wybrać inne obrazy otwarte w Photoshopie lub przeszukać komputer w poszukiwaniu własnego. Możesz przeciągnąć kwadracik nad oknem presetów, aby wskazać konkretną część sceny.

4

Zmień nastrój

Suwaki mogą być używane pojedynczo lub w połączeniu z presetami. Suwak Zachód słońca jest najefektowniejszy, dając nam intensywny kolor nieba o zachodzie lub o świcie. Suwak Noc działa całkiem dobrze, nieco gorsze efekty daje Dzień. Suwaki pór roku są raczej kiepskie: wiosna ma tendencję do dodawania zielonych krawędzi, lato – szorstkiej żółtej tekstury, jesień jest jak lato, ale bardziej brązowa, a zima pokrywa wszystko śniegiem.

6

Opcje Wyjścia

Następnie należy kliknąć Wyjście: Nowa warstwa i OK. Rezultat może wymagać uporządkowania. Z oryginalnego obrazu wybraliśmy formację skalną za pomocą narzędzia Zaznaczania obiektów, skopiowaliśmy ją na nową warstwę i zmieszaliśmy z zachodem słońca za pomocą filtra Harmonizacja. Teksturę trawy odzyskaliśmy, kopiując oryginalną warstwę, zmieniając tryb mieszania na Jasność, a następnie maskując trawę.

5

Opcje dodatkowe

Zaznacz opcję Zachowaj obiekt, aby wykluczyć element główny z efektu. Jeśli zostanie on nadmiernie „wymieszany” z resztą sceny, może to spowodować, że będzie wyglądał jakby był nie na swoim miejscu. Dlatego należy zaznaczyć opcję Harmonizacja, aby zrównoważyć kolory i tony. Funkcja ta działa tylko wtedy, gdy obiekt może być skutecznie wykryty. W tym przypadku poległ na formacji skalnej, którą musieliśmy poprawić ręcznie.

Przed

OBEJRZYJ I POBIERZ
ULUBIONYKIOSK.PL/MEDIA

Naśladuj aparat

Odtwórz efekty tworzone w aparacie, takie jak wielokrotna ekspozycja, celowe poruszenie lub miękka ostrość

James Abbott

Jest profesjonalnym fotografem portretowym i krajobrazowym oraz zaawansowanym użytkownikiem Photoshopa, który stworzył setki tutoriali.

omysł na tworzenie kreatywnych efektów w aparacie nie zawsze przychodzi do głowy w momencie robienia zdjęć, ale to nie znaczy, że nie możemy go zrealizować po fakcie. Photoshop udostępnia wiele narzędzi, które w połączeniu z pracą na warstwach pozwalają na stosunkowo łatwe naśladowanie kilku różnych efektów z aparatu, a niektóre z nich wyglądają nawet lepiej. W tym poradniku będziemy pracować z warstwami, trybami mieszania i filtrami, aby odtworzyć w Photoshopie cztery typowe efekty występujące w aparacie fotograficznym: wielokrotną ekspozycję, efekt zoomowania, filtr miękkiej ostrości i efekt poruszenia. Wszystkie rezultaty wyglądają fantastycznie i pomogą poszerzyć Twoją wiedzę o warstwach oraz innych narzędziach edycji dzięki praktycznym ćwiczeniom, które są łatwe do powtórzenia. Ponadto w dołączonym filmie, oprócz przyjrzenia się każdej technice z osobna, połączymy wszystkie cztery efekty w jednym ujęciu, aby uzyskać abstrakcyjny i naprawdę kreatywny rezultat.

1 Wygeneruj wielokrotną ekspozycję

Mając aktywną warstwę Background, naciśnij cztery razy Ctrl/Cmd+J, aby utworzyć cztery kopie tej warstwy. Kliknij górną warstwę i przesun ją o kilka pikseli w lewo. Wybierz drugą warstwę w dół i przesun ją o kilka pikseli w prawo, a następnie kliknij czwartą skopiowaną warstwę i przesun ją w lewo. Przytrzymaj Shift i wybierz górną warstwę, aby wszystkie cztery warstwy były aktywne, a następnie zmień tryb mieszania z Normalnego na Jaśniej i ustaw Krycie na 40%.

2 Dynamiczny efekt zoomowania

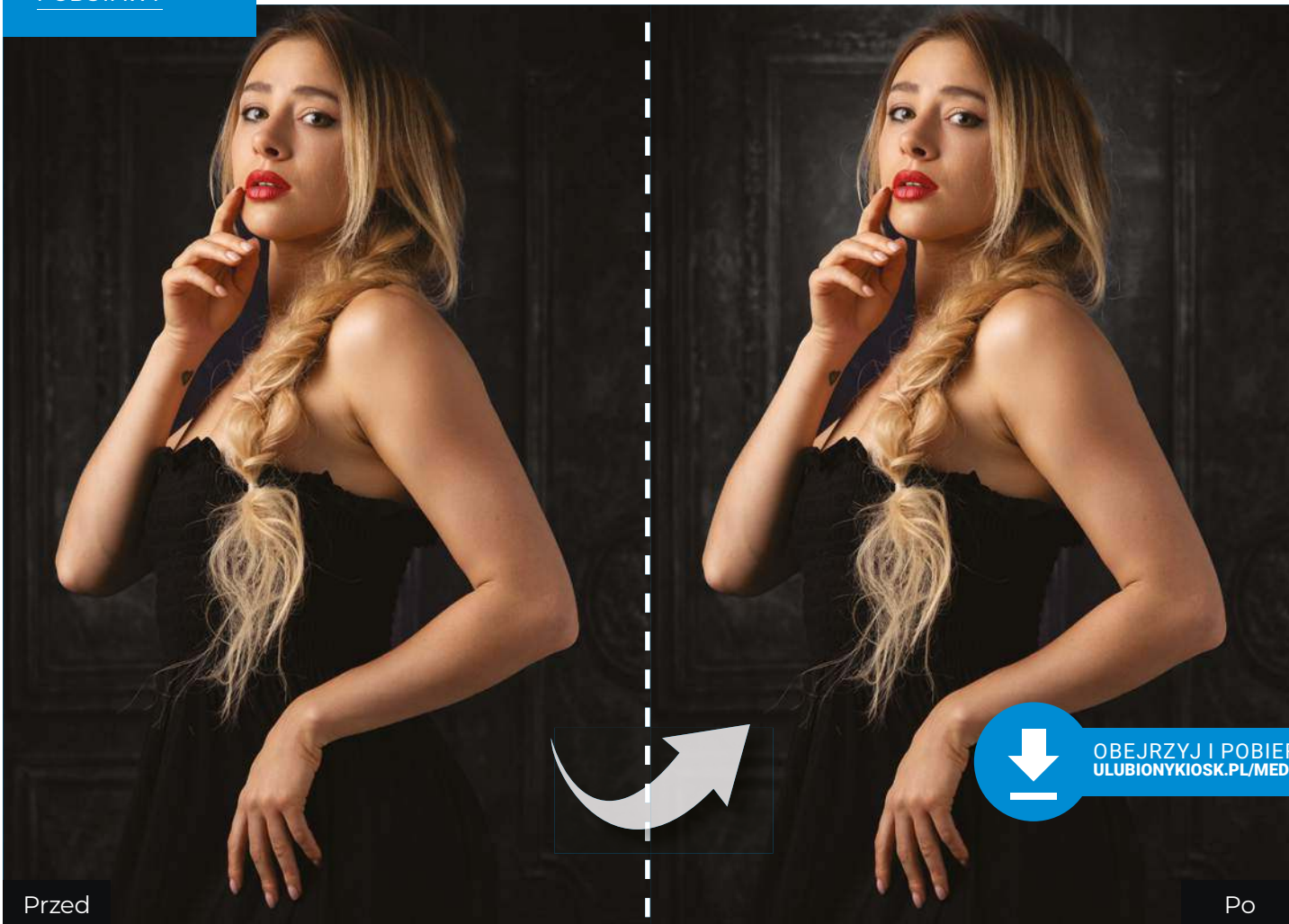
Mając aktywną warstwę Tło, naciśnij Ctrl/Cmd+J, aby utworzyć jej kopię. Przejdź do Filtr > Rozmycie > Rozmycie promieniste i przed kliknięciem OK ustaw Metoda rozmycia na Powiększenie, Jakość na Dobra oraz Wartość na 30. Ustaw mieszanie na Ekran, a następnie naciśnij Ctrl/Cmd+J, aby wykonać kopię. Zmień tryb mieszania tej nowej warstwy na Pomnóż. Przytrzymaj Shift i kliknij pierwszą skopiowaną warstwę, aby obie zostały zaznaczone. Ustaw Krycie na 80%.

3 Efekt miękkiej ostrości

Mając aktywną warstwę Tło, naciśnij Ctrl/Cmd+J, aby utworzyć jej kopię. Teraz przejdź do opcji Filtr > Rozmycie > Rozmycie gaussowskie; ustaw promień na 30 pikseli i kliknij OK. Następnie przejdź do opcji Filtr > Rozmycie > Poruszenie; ustaw Kąt na 90° i Odległość na 300, a następnie kliknij przycisk OK. Przytrzymaj Ctrl/Cmd+Shift+U, aby odsaturować warstwę, a następnie zmień tryb mieszania na Ostre światło. W ten sposób uzyskasz zamglony, kontrastowy wygląd podobny do filtra soft focus.

4 Poruszenie przy długim czasie migawki

Mając aktywną warstwę tła, naciśnij Ctrl/Cmd+J, aby utworzyć jej kopię. Przejdź do Filtr > Rozmycie > Poruszenie; przed kliknięciem OK ustaw Kąt na 0° i Odległość na 400. Zmień tryb mieszania warstwy na Nakładka. Kliknij ikonę Utwórz nową warstwę wypełnienia lub korekcyjną w dolnej części panelu Warstwy i wybierz Poziomy. Gdy otworzy się okno dialogowe, przeciągnij suwak bieli w lewo do 230, aby nieco zmniejszyć kontrast, co nada warstwie bardziej naturalny wygląd.

Maski w Lightroom? Żaden problem!

Naśladuj tę ważną funkcjonalność
Photoshopa w Adobe Lightroom

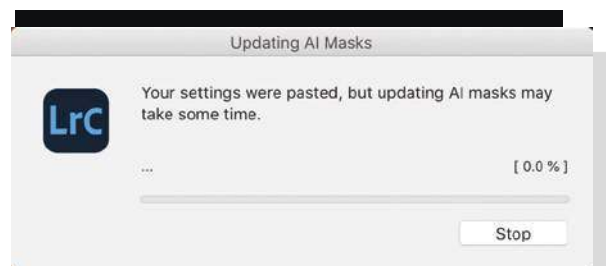
Sean McCormack

Jest fotografem i pisarzem, mieszkającym w Galway. Napisał książkę *The Indispensable Guide to Lightroom CC*.

Photoshopie zgrabną sztuką jest utworzenie warstwy pomiędzy obiektem a tłem i dodanie gradientu radialnego w kolorze białym – daje to przyjemny efekt mgły. Ta mgła dla naszego mózgu potęguje skalę odległości, co skutecznie dodaje głębi kompozycji. Oczywiście obiekt musi zostać najpierw wycięty z tła. Można to zrobić za pomocą usuwania lub przy użyciu maski warstwy w Photoshopie. Lightroom nie ma tak rozbudowanych masek warstw i możliwości zaznaczania, ale ma nowe funkcje maskowania.

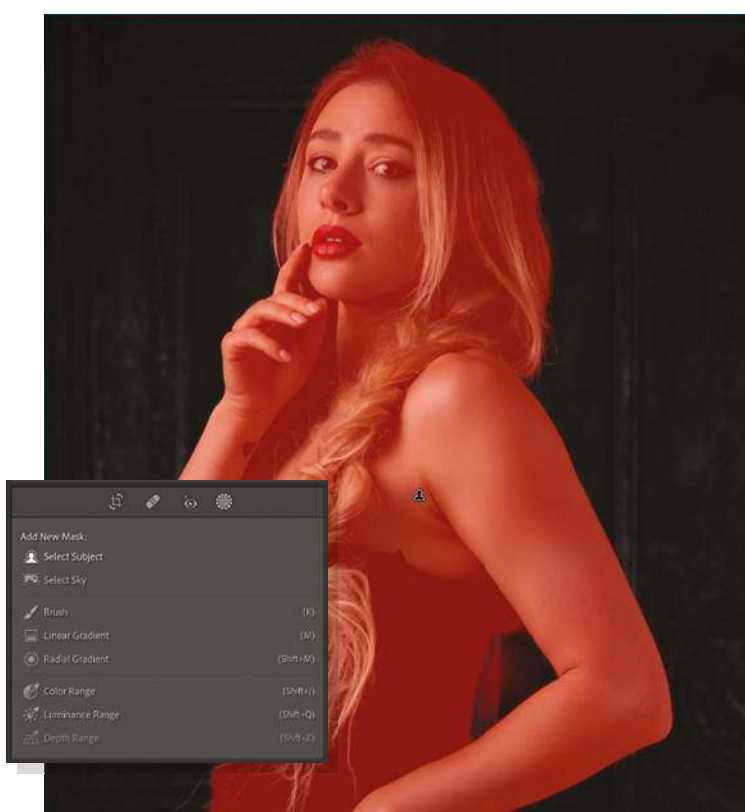
Dzięki nim możemy stworzyć podobny efekt. Będzie szczególnie pasował w przypadku zdjęć studyjnych, symulując dodatkowe światło w tle – subtelne, ale

Wskazówka eksperta

Takie światło wypełniające można łatwo wkleić do innych zdjęć. Przejdź do następnego zdjęcia, a następnie kliknij przycisk Previous, aby skopiować ustawienie z ostatniej fotografii. Dotyczy to wszystkich masek. Od wersji Lightroom Classic 11.4 każda maska oparta na AI jest generowana automatycznie.

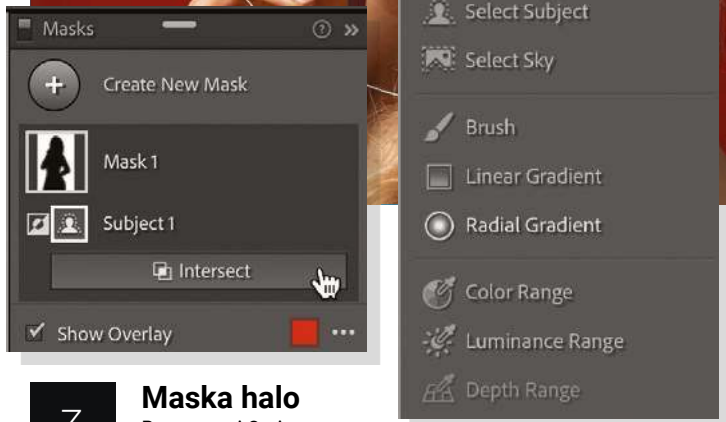
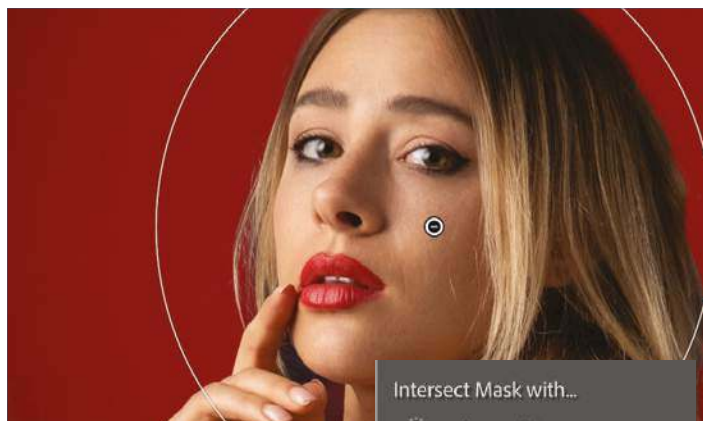
efektywne. Choć jest to nieco skomplikowane, sztuczka, którą zastosujemy, polega na użyciu skrótu klawiszowego Option lub Alt, aby aktywować tryb Intersect dla masek. Intersect pozwala na pobranie elementów jednej maski i nałożenie ich na inną. Połączenie automatycznych masek z maskami wygenerowanymi ręcznie daje ogromne możliwości zmiany obrazu; co więcej, zmiany te mogą być wykorzystane do wsadowej obróbki podobnych zdjęć.

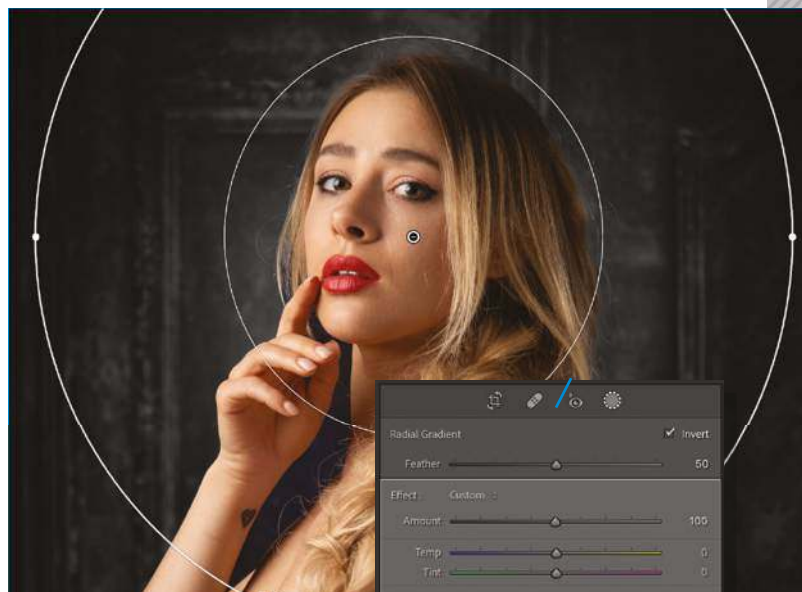
1 **Utwórz maskę**
 Na pasku narzędzi kliknij ikonę kropkowanego kółka pod histogramem. Pojawią się opcje typu maski. Wybierz Select Subject, aby rozpocząć proces. Na zdjęciu pojawi się ramka „Detecting Subject”. Po zakończeniu maskowania obiekt będzie miał czerwoną nakładkę.

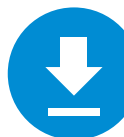
2 **Odwróć**
 Chodzi o zaznaczenie tła, dlatego należy odwrócić zaznaczenie. W nowym, pływającym panelu, który się pojawi, kliknij prawym przyciskiem myszy na elipsę (trzy kropki) na masce Subject 1. Wybierz opcję Invert, aby zaznaczyć tło. Podświetli się na czerwono.

3 **Maska halo**
 Przytrzymaj Option w macOS lub Alt w Windows: pojawi się przycisk Intersect. Z menu, które się pojawi, wybierz Radial Gradient. Zaczynając od środka twarzy, z grubsza wykreśl okrągłą wersję gradientu radialnego. W ten sposób powinna powstać czerwona maska wokół głowy.

4 **Ustaw ekspozycję**
 Do tego etapu nie wprowadziłeś żadnych zmian w obrazie – to dlatego, że musisz zmienić ustawienia maski, aby zobaczyć efekt. Ustaw z wycuciem wartość Exposure. Ja przesunąłem suwak na wartość +1,88.

Przed

Usuń kolor, by zdobyć uwagę

Poznaj nowe sposoby przekształcania zdjęć do postaci czarno-białej

James Abbott

Jest profesjonalnym fotografem portretowym i krajozrazowym oraz zaawansowanym użytkownikiem Photoshopa, który stworzył setki tutoriali.

Z nudził Ci się kolor albo szukasz sposobu na podkreślenie subtelności na Twoich zdjęciach? Konwersja do czerni i bieli może pomóc. Jest to ponadczasowy zabieg, który sprawdza się w przypadku wszystkich tematów fotograficznych i który można osiągnąć, stosując wiele różnych technik. Piękno fotografii czarno-białej polega na odejściu od koloru – wtedy kształt, forma, tekstura i kontrast nabierają większego znaczenia. Dzięki temu oko jest przyciągane do elementów, które w wersji kolorowej zostałyby przeoczone, bo kontrast kolorów i postrzeganie ich mogłyby zakłócić odbiór. Istnieje wiele sposobów konwersji do czerni i bieli w programie Photoshop, przy czym niektóre z nich lepiej sprawdzają się do uzyskania określonych efektów. W technikach, które tutaj omówimy, odkryjesz cztery różne metody konwersji wraz z kilkoma dodatkowymi efektami, które pomogą Ci stworzyć najlepsze i najbardziej kreatywne zdjęcia monochromatyczne.

1

Podstawowa konwersja

Naciśnij D na klawiaturze, aby ustawić kolory palety na czarny i biały. Czarny powinien być kolorem pierwszego planu po lewej stronie – jeśli nie, naciśnij X, aby zamienić te dwa kolory. Następnie kliknij ikonę Utwórz nową warstwę wypełnienia lub korekcyjną i wybierz Mapę gradientu. Obraz zostanie przekonwertowany do czerni i bieli. Jest to jeden z najszybszych, najłatwiejszych i najbardziej efektywnych sposobów konwersji mono w Photoshopie.

2

Eteryczne rozmycie

Naciśnij Ctrl/Cmd+J, aby zduplikować warstwę Tłó, a następnie Ctrl/Cmd+Shift+U, by ją zdesaturować. Naciśnij Ctrl/Cmd+J, aby zduplikować warstwę czarno-białą, a następnie przejdź do Filtr > Rozmycie > Rozmycie gaussowskie i przed naciśnięciem OK ustaw Promień na 30 px. Ustaw tryb mieszania na Ekran, Krycie na 75%, zduplikuj tę warstwę i ustaw tryb mieszania na Pomnóż. Utwórz warstwę dopasowania Poziomy i ustaw punkt czerni na 16, punkt środkowy na 1,20, a punkt bieli na 247.

3

Głębokie czernie

Utwórz czarno-białą warstwę dopasowania i przejdź w rozwiniętym menu do ustawień Maksimum czerni. Następnie ustaw Czerwienie na 75, Żółcie na 50 i Karmazyny na 50. Utwórz warstwę dopasowania Krzywe. Umieść punkt w 3/4 długości i przeciągnij lekko w górę, następnie umieść punkt w 1/4 długości i przeciągnij w dół oraz w prawo, aby zwiększyć kontrast za pomocą krzywej S. Przeciągnij niższy punkt bardziej w dół, aby uzyskać głębsze czernie.

4

Analogowe ziarno

Naciśnij Ctrl/Cmd+J, aby zduplikować warstwę tła, a następnie przejdź do Filtr > Filtr Camera Raw. Gdy otworzy się okno dialogowe, kliknij B&W, aby przekonwertować na mono. Następnie rozwiń zakładkę Mieszalnik B&W i ustaw suwaki Czerwone +30, Pomarańczowe +5, Żółte +10, Zielone -25, Aqua -10, Niebieskie -20 i Karmazynowe na +20. Przejdź do zakładki Efekty i ustaw Ziarno na 50, Rozmiar na 45 i Nierówność na 40, aby zastosować ziarno przypominające film analogowy.

Jaka jest temperatura światła?

Ile tak naprawdę wiesz o fotografii? Sprawdź swoją wiedzę w naszym kolejnym quizie!

Getty / Albert Pizzoli / Staff

1 Kim jest ten słynny hollywoodzki aktor, trzymający miniaturę aparatu?

- A Bill Pullman
- B Bill Paxton
- C Bill Nighy
- D Bill Murray

2 Jak nazywa się znany producent profesjonalnych kamer filmowych o wysokiej rozdzielczości?

- A Ochre
- B Crimson
- C Red
- D Umber

3 Po którym kultowym aparacie na film 35 mm nazwę nosi pierwszy bezlusterkowiec marki OM System?

- A Olympus Trip
- B Olympus OM-1
- C Olympus XA
- D Olympus Mju

4 W którym miejscu, zgodnie z regułą trójpodziału, należy umieścić horyzont na zdjęciu krajobrazu morskiego?

- A W połowie dolnej części
- B W 1/3 części kadru na dole
- C W 1/3 części kadru na górze
- D W 1/3 części kadru na dole lub na górze

5 Jakie możliwości daje telekonwerter 2.0x?

- A Zmniejsza ogniskową o połowę i zmniejsza maksymalny otwór przysłony o dwa stopnie
- B Zmniejsza o połowę ogniskową i zwiększa maksymalny otwór przysłony o dwa stopnie
- C Podwaja ogniskową i zmniejsza maksymalny otwór przysłony o dwa stopnie
- D Podwaja ogniskową i powiększa maksymalny otwór przysłony o dwa stopnie

6 O ile stopni EV jaśniejsza jest przysłona f/1,4 od f/22?

- A Sześć
- B Siedem
- C Osiem
- D Dziewięć

7 Jaka jest temperatura barwowa światła w pochmurny dzień?

- A 2500 K
- B 4000 K
- C 5500 K
- D 7000 K

8 Który fotograf powiedział: "Nie istnieją reguły opisujące dobrą fotografię, są tylko dobre fotografie"?

- A Bill Brandt
- B Ansel Adams
- C Mary Ellen Mark
- D Gordon Parks

9 NFT to kontrowersyjny, sposób sprzedaży zdjęć przez fotografów. Ale co oznacza w nim litera F?

- A Foto
- B Focus
- C Fungible
- D Framed

10 Do czego najczęściej wykorzystywane są zmienne filtry ND?

- A Do filmowania
- B Do zdjęć krajobrazowych
- C Do zdjęć portretowych
- D Do zdjęć reportażowych

Jak Ci poszło?

10 punktów Jesteś fotograficznym omnibusem!
8-9 punktów Fantastycznie, jesteś prawdziwym mądrą!
6-7 punktów Uzyskałeś naprawdę dobry wynik
4-5 punktów Nieźle, ale nie zachwycająco
2-3 punkty Zachowamy Twój wynik w tajemnicy
0-1 punkt Kompletna porażka

ODPOWIEDZI 1 D, 2 C, 3 B, 4 D, 5 C, 6 C, 7 D, 8 B, 9 C, 10 A

PRENUMERATĘ ZAMÓWISZ NA ULUBIONYKIOSK.PL

**prenumerata@avt.pl | AVT-Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczynowa 11,
03-197 Warszawa, konto 18 1050 1012 1000 0024 3173 1013**

**Studium
Kursy
Warsztaty**

akafoto.pl

**Akademia
FOTografii**

fot. Daniel Antropik, absolwent AF

